

DWADZIEŚCIA LAT PRAC ODRODZONEGO SENATU 1989–2009

KALENDARIUM WAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ
W SENACIE, SEJMIE, POLSCE I NA ŚWIECIE

Kalendarium ważniejszych wydarzeń w Senacie, Sejmie, Polsce i na świecie
obejmuje okres od 1 stycznia 1989 roku do 4 czerwca 2009 roku.

Koncepcja
dr Wojciech Orłowski

Opracowanie
Wojciech Orłowski
Artur Dragan (V kadencja Senatu)
Andrzej Krasnowolski (III kadencja Senatu)
Jolanta Krynicka (I, II i VII kadencja Senatu)
Piotr Marczak (III kadencja Senatu)
Julita Rudzka (I, II, IV i V kadencja Senatu)
Anna Semenowicz (IV kadencja Senatu)
Jagoda Tracz-Drał (VI kadencja Senatu)

Redakcja
Julita Rudzka

Opracowanie graficzne
Piotr Bieżański

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów Archiwum Senatu
(2–3, 5, 7–8, 17–18, 20–21, 24–25, 27, 39–40, 42, 46, 50, 52, 62, 66–69,
71–73, 75–76, 78),
Polskiej Agencji Prasowej (1, 9, 11–12, 14–16, 19, 22–23, 28–38, 41,
43–45, 47–49, 51, 53–55, 57–61, 63–65, 70, 74, 77, 79–80),
Erazma Ciołka (4, 6), Anny Wdowińskiej (10, 13), Jacka Woźniaka (okładka)
i Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (26)

© Copyright by Kancelaria Senatu
Kancelaria Senatu
Warszawa 2009

CIP - Biblioteka Narodowa

Dwadzieścia lat prac odrodzonego Senatu 1989-2009 :
kalendarium ważniejszych wydarzeń w Senacie,
Sejmie, Polsce i na świecie / [koncepcja Wojciech
Orłowski ; oprac. Wojciech Orłowski et al.]. -
Warszawa : Kancelaria Senatu, 2009

ISBN 978-83-60995-42-6

5 kwietnia 1989 roku podpisano porozumienia Okrągłego Stołu. Polacy dowiadują się, że w PRL przywrócony zostaje Senat, zlikwidowany przez komunistów w wyniku sfałszowanego referendum z 30 czerwca 1946 roku. Wybory do Senatu, w przeciwieństwie do kontraktowego Sejmu, mają być całkowicie demokratyczne, wolne.

Odpowiedź Polaków jest jednoznaczna – nikt z licznie startujących przedstawicieli komunistów nie dostał się do Senatu, 99 mandatów na 100 uzyskali ludzie, których Polacy identyfikowali ze zdjęciem z Lechem Wałęsą.

Nadzieje społeczne związane z tą demokratycznie wybraną Izbą Wyższą były olbrzymie. Nowi senatorowie, często bez jakiegokolwiek doświadczenia politycznego, czując ciężar spoczywającej na nich odpowiedzialności, przystąpili energicznie do pracy. W intencjach komunistów, którzy zgodzili się na przywrócenie Senatu, miał być on swoistym „wentylem bezpieczeństwa”, bo przecież wszystkie najistotniejsze decyzje pozostały w gestii Sejmu.

Jak miażdżąco jednoznaczny był wynik wyborów, tak i dynamizm prac nowej Izby stanowił olbrzymie zaskoczenie dla elit peerelowskich. Senat przygotował podwaliny pod rewolucję, która skutecznie zniszczyła cały system nomenklaturowego zarządzania Polską. Przygotowano pakiet ustaw przywracających już w 1990 roku autentyczny samorząd terytorialny. To być może najgłośniejsze osiągnięcie Izby Wyższej, ale w ciągu minionych dwudziestu lat Senat wielokrotnie udowodnił, że rzetelna praca i koncentracja na problemach merytorycznych różnią go od Sejmu, którego prace w znacznie większym stopniu utrudnia gorączka konfliktów politycznych.

W ciągu minionego dwudziestolecia parokrotnie rzucono hasło ponownej likwidacji Senatu, ale Izba Wyższa przetrwała, a senatorowie nadal wnoszą swój wkład w jakość tworzonego prawa oraz reprezentują kulturę polityczną, zgodnie z którą różnienie się nie musi łączyć się z wrogością i konfliktem. Hasło „Senat izbą refleksji i zadumy” jest w dzisiejszych czasach komplementem.

Polacy w znacznie mniejszym stopniu są informowani o pracach Senatu niż Sejmu. A przecież Izba Wyższa znacząco wpływała i wpływa na jakość tworzonego prawa, występuje z inicjatywami ustawodawczymi istotnymi dla życia obywateli.

Obchodząc uroczystości dwudziestolecia odrodzenia Senatu, postanowiliśmy przedstawić kalendarium prac Senatu na tle działalności Sejmu i wydarzeń politycznych w Polsce i na świecie. To zestawienie wydarzeń, być może subiektywne, pomoże Państwu wyrobić sobie pogląd o pożytkach płynących z funkcjonowania Izby Wyższej.

STYCZEŃ 1989

■ Sejm

- 31 stycznia ■ uchwalenie ustawy – Prawo bankowe i ustawy o Narodowym Banku Polskim. Początek reformy systemu bankowego. NBP staje się centralnym bankiem. Wyodrębniono 9 regionalnych banków komercyjnych.

■ Polska

- 1 stycznia ■ wejście w życie ustawy o działalności gospodarczej oraz ustawy o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych. Powstawanie spółek w sektorze państwowym, co przyspiesza tzw. uwłaszczenie nomenklatury.
- Zniesienie kartek na benzynę, talonów na samochody i kwitów na węgiel.
- 18 stycznia ■ X Plenum KC PZPR. Zgoda na pluralizm związkowy i polityczny.
- 21 stycznia ■ zamordowanie ks. Stefana Niedzielaka, kapelana Armii Krajowej i duszpasterza Rodzin Katyńskich.
- 27 stycznia ■ spotkanie przygotowawcze w ośrodku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Magdalence w sprawie obrad Okrągłego Stołu.
- 30 stycznia ■ zamordowanie ks. Stanisława Suchowolca, kapelana „Solidarności” w Białymstoku.
- styczeń ■ początek narastającej fali strajków.

■ Świat

- 20 stycznia ■ objęcie urzędu prezydenta Stanów Zjednoczonych przez George’a Herberta Walkera Busha.

LUTY 1989

■ Sejm

- 15 lutego ■ uchwalenie ustawy o Funduszu Obsługi Zadłużenia Zagranicznego. Fundusz utworzono w celu skupowania na rynku wtórnym zagranicznych długów PRL. Na początku lat 90. kontrola Najwyższej Izby Kontroli wykazuje liczne nieprawidłowości w funkcjonowaniu FOZZ. Inspektor NIK Michał Falzmann odkrywa, że pod szyldem funduszu funkcjonuje „pralnia brudnych pieniędzy” – tzw. afera FOZZ. Według biegłych w latach 1989–1990 państwo polskie straciło w tej aferze 354 mln nowych zł.

■ Polska

- 6 lutego ■ uroczysta inauguracja obrad Okrągłego Stołu w Sali Kolumnowej Pałacu Namiestnikowskiego (siedzibie Urzędu Rady Ministrów) z udziałem 29 przedstawicieli strony koalicyjno-rządowej z gen. Czesławem Kiszczakiem na czele, 26 przedstawicieli strony solidarnościowo-opozycyjnej (tzw. społecznej) z Lechem Wałęsą na czele oraz 3 przedstawicieli Kościoła. Powołanie 3 zespołów (ds. reform politycznych, ds. gospodarki i polityki społecznej, ds. pluralizmu związkowego) i 10 podzespołów roboczych tzw. podstolików.
- 8 lutego ■ początek tzw. pałacowych negocjacji.

■ Świat

- 15 lutego ■ wycofanie wojsk ZSRR z Afganistanu.

1. Obrady Okrągłego Stolu

2. Gmach Senatu

■ Polska

2 marca

■ spotkanie w Magdalence w sprawie sposobu wyboru i kompetencji prezydenta oraz podziału mandatów w Sejmie. 65% miejsc w Sejmie (299 mandatów) zarezerwowano dla przedstawicieli koalicji PZPR, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego oraz 3 prorządowych organizacji katolickich, pozostałe 35% (161 mandatów) przeznaczono dla kandydatów bezpartyjnych. Propozycja Aleksandra Kwaśniewskiego przeprowadzenia wolnych wyborów do Senatu. W zamian strona społeczna zgadza się na duże uprawnienia prezydenta i jego wybór przez Zgromadzenie Narodowe na 6-letnią kadencję.

7 marca

■ spotkanie w Magdalence w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu.

8 marca

■ porozumienie w sprawie wyborów do Sejmu. Utrzymano zasadę okręgów wielomandatowych – od 2 do 5 mandatów w 108 okręgach w zależności od liczby mieszkańców. Utworzono krajową listę wyborczą tylko z kandydatami strony koalicyjno-rządowej.

15 marca

■ wprowadzenie legalnego obrotu dewizami. Powstawanie prywatnych kantorów wymiany walut.

29 marca

■ spotkanie w Magdalence w sprawie m.in. porządku obrad końcowego posiedzenia Okrągłego Stołu.

30 marca

■ porozumienie w sprawie liczby senatorów z poszczególnych województw oraz zasad głosowania do Senatu – wybór większością bezwzględną po 2 senatorów w 47 województwach, a po 3 w województwach warszawskim i katowickim.

■ Świat

13 marca

■ krytyka rządów Nicolae Ceaușescu w liście otwartym grupy wyższych funkcjonariuszy partyjnych. Wszystkich podpisanych pod listem aresztowano.

■ Senat i Sejm

7 kwietnia

3. Godło Senatu

■ nowelizacja Konstytucji PRL. Realizacja porozumień zawartych przy Okrągłym Stole. Przywrócono Senat, urząd prezydenta i instytucję Zgromadzenia Narodowego. Sejm przestał być jedynym organem przedstawicielskim, ale pozostał najwyższym organem władzy państwowej. Senatowi przyznano prawo inicjatywy ustawodawczej i współudział w procesie ustawodawczym. Senat rozpatrywał każdą uchwaloną przez Sejm ustawę, z wyjątkiem ustawy budżetowej, i w ciągu miesiąca od dnia przekazania ustawy mógł zgłosić Sejmowi propozycje dokonania w niej zmian lub jej odrzucenia. Jeśli Senat nie miał zastrzeżeń do ustawy, zawiadamiał o tym prezydenta. Senat rozpatrywał także projekty narodowego planu społeczno-gospodarczego oraz ustawy budżetowej i planów finansowych państwa. W przypadku tych aktów prawnych Senat mógł zgłosić propozycje zmian w ciągu 7 dni. Sejm mógł nie przyjąć propozycji Senatu większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby posłów. Wskutek nieprecyzyjności przepisów dochodziło kilkakrotnie do tzw. pata ustawodawczego, tzn. propozycje Senatu nie zostały przez Sejm ani odrzucone, ani przyjęte – w żadnym głosowaniu nie uzyskały wymaganej większości, a więc cała ustawa przepadała. Senat wyrażał zgodę na powołanie przez Sejm prezesa Najwyższej Izby Kontroli oraz rzecznika praw obywatelskich.

Wraz z Sejmem, w ramach Zgromadzenia Narodowego, wybierał prezydenta. Mógł też współdecydować o przedłużeniu przez prezydenta stanu wyjątkowego na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Senat do czasu uchwalenia swojego regulaminu stosował odpowiednio regulamin Sejmu. Pierwsze posiedzenie Senatu ma zwoływać prezydent (w 1989 r. zwołała je Rada Państwa).

■ Sejm

- 7 kwietnia ■ uchwalenie ordynacji wyborczej do Sejmu PRL X kadencji, na lata 1989–1993 oraz ordynacji wyborczej do Senatu PRL. Ordynacja senacka została ściśle związana z ordynacją sejmową.
- Uchwalenie prawa o stowarzyszeniach.

■ Polska

- 3 kwietnia ■ spotkanie w Magdalence w sprawie większości niezbędnej do odrzucenia przez Sejm propozycji Senatu odrzucenia ustawy. Przyjęto większość 2/3 (strona koalicyjno-rządowa proponowała większość 3/5).
- 5 kwietnia ■ końcowe posiedzenie Okrągłego Stołu. Podpisanie porozumienia Okrągłego Stołu. Ogółem w obradach Okrągłego Stołu uczestniczyło 245 osób po stronie społecznej i 344 po stronie koalicyjno-rządowej.
- 7 kwietnia ■ powierzenie Komitetowi Obywatelskiemu organizacji kampanii wyborczej „Solidarności”.
- 13 kwietnia ■ uchwała Rady Państwa o zarządzeniu wyborów do Sejmu i Senatu na 4 i 18 czerwca. Zgodnie z załączonym kalendarzem wyborczym 10 maja upływał termin zgłaszania kandydatów do Sejmu i Senatu.
- 17 kwietnia ■ ponowna rejestracja Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.
- 20 kwietnia ■ ponowna rejestracja Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”.
- 23 kwietnia ■ posiedzenie Komitetu Obywatelskiego. Zatwierdzenie listy kandydatów w wyborach do Sejmu i Senatu (100 kandydatów na liście do Senatu i 161 na liście do Sejmu).
- 29 kwietnia ■ w sali BHP Stoczni Gdańskiej Lech Wałęsa fotografuje się z kandydatami „Solidarności” do parlamentu (tzw. drużyna Wałęsy).

■ Świat

- 15 kwietnia ■ umiera Hu Yaobang, były sekretarz Komunistycznej Partii Chin odsunięty od władzy za sympatie do ruchów demokratycznych. Początek demonstracji w Chinach.
- 17 kwietnia ■ zawarcie porozumienia przez przewodniczących 12 narodowych banków państw Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG) o utworzeniu wspólnego systemu monetarnego.
- 19–22 kwietnia ■ wizyta delegacji „Solidarności” (Lech Wałęsa, Bronisław Geremek, Tadeusz Mazowiecki, Witold Trzeciakowski) we Włoszech. Spotkanie z papieżem Janem Pawłem II, przywódcami włoskich związków zawodowych oraz prezydentem i premierem Włoch.

■ Sejm

17 maja ■ uchwalenie ustaw o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz o stosunku państwa do Kościoła katolickiego. Nadano osobowość prawną kościołowi i jego instytucjom.

29 maja ■ uchwalenie ustawy o przekazaniu dotychczasowych kompetencji Rady Państwa Prezydentowi PRL i innym organom państwowym. Określono wygląd pieczęci Senatu oraz utworzono osobne Archiwum Senatu.

■ Polska

8 maja ■ ukazuje się pierwszy numer „Gazety Wyborczej” w nakładzie 150 tys. egzemplarzy. Lech Wałęsa mianuje Adama Michnika redaktorem naczelnym.

16–18 maja ■ manifestacje studenckie w Krakowie przeciwko kompromisowi z komunistami.

23 maja ■ odrzucenie wniosku o rejestrację Niezależnego Związku Studentów.

4. Lech Wałęsa fotografuje się z kandydatami do Senatu – Andrzejem Wajdą, Zofią Kuratowską i Edmundem Ośmańczykiem

■ Świat

10 maja

■ przyznanie Lechowi Wałęsie nagrody Praw Człowieka Rady Europy przez Komitet Ministrów Rady Europy.

CZERWIEC 1989

■ Polska

2 czerwca

■ ukazuje się pierwszy numer reaktywowanego „Tygodnika Solidarność”. Redaktorem naczelnym ponownie zostaje Tadeusz Mazowiecki.

4 czerwca

■ pierwsza tura częściowo wolnych wyborów do Sejmu i wolnych wyborów do Senatu. Frekwencja wynosi 62,7%. Na 161 mandatów poselskich „Solidarność” zdobywa 160, a na 100 mandatów senatorskich – 92. Z krajowej listy wyborczej mandaty poselskie zdobywa tylko 2 kandydatów.

12 czerwca

■ dekret Rady Państwa zmieniający ordynację wyborczą do Sejmu. Przekazanie nieobsadzonych 33 mandatów poselskich z krajowej listy wyborczej do okręgów.

18 czerwca

■ druga tura wyborów parlamentarnych. Frekwencja wynosi 26%. „Solidarność” zdobywa ostatni wolny mandat poselski i 7 z 8 mandatów senatorskich.

23 czerwca

■ utworzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego przez parlamentarzystów Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, przewodniczącym zostaje Bronisław Geremek.

30 czerwca

■ początek manifestacji pod hasłem „Jaruzelski musi odejść”.

■ Świat

3 czerwca

■ umiera ajatollah Chomejni, szyicki uczony i przywódca rewolucji islamskiej w Iranie.

3/4 czerwca

■ masakra protestujących studentów na placu Tiananmen w Pekinie.

13 czerwca

■ początek rozmów między rządem Węgier a opozycją w sprawie zmian politycznych.

15–18 czerwca

■ trzecie bezpośrednie wybory do Parlamentu Europejskiego.

5. Pierwszy numer reaktywowanego „Tygodnika Solidarność”

■ Senat

4 lipca

■ pierwsze posiedzenie Senatu I kadencji.

99 mandatów zdobyli kandydaci z listy Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, 1 mandat zdobył kandydat niezależny.

Powołanie Stanisława Stommy na marszałka seniora. Wybór Andrzeja Stelmachowskiego na marszałka oraz Zofii Kuratowskiej, Józefa Ślisza, Andrzeja Wielowieyskiego na wicemarszałków i Andrzeja Celińskiego, Krzysztofa Kozłowskiego, Edwarda Wende do składu Prezydium Senatu.

5–8 lipca

■ udział senatorów i posłów w posiedzeniu Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

29 lipca

■ debata nad sprawami samorządu terytorialnego. Uchwała w sprawie samorządu terytorialnego, w której Senat podejmuje inicjatywę przygotowania projektu odpowiednich regulacji prawnych dotyczących ustroju samorządu terytorialnego.

6. Marszałek Senatu Andrzej Stelmachowski prowadzi obrady

■ Sejm

- 4–5 lipca ■ pierwsze posiedzenie Sejmu X kadencji.
Mandaty zdobyli: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (173), Komitet Obywatelski „Solidarność” (161), Zjednoczone Stronnictwo Ludowe (76), Stronnictwo Demokratyczne (27), Stowarzyszenie PAX (10), Unia Chrześcijańsko-Społeczna (8), Polski Związek Katolicko-Społeczny (5).
Wybór Mikołaja Kozakiewicza (ZSL) na marszałka oraz Teresy Dobielińskiej-Eliszewskiej (SD), Tadeusza Fiszbacha (PZPR) i Olgi Krzyżanowskiej (OKP) na wicemarszałków.
- 10 lipca ■ wspólne posiedzenie Sejmu i Senatu z okazji wizyty prezydenta Stanów Zjednoczonych George’a Busha.
- 19 lipca ■ wybór przez Zgromadzenie Narodowe gen. Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta przewagą jednego głosu.
- 20 lipca ■ posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego. Krytyka parlamentarzystów, którzy głosowali na Wojciecha Jaruzelskiego podczas wyboru prezydenta.

■ Polska

- 1 lipca ■ dekret Rady Państwa zmieniający tekst ślubowania poselskiego.
- 3 lipca ■ opublikowanie artykułu Adama Michnika pt. „Wasz prezydent, nasz premier” przez „Gazetę Wyborczą”. Symboliczny początek zmiany koalicji rządowej.
- 9–11 lipca ■ wizyta prezydenta Stanów Zjednoczonych George’a Busha.
- 11 lipca ■ śmierć w niewyjaśnionych okolicznościach ks. Sylwestra Zycha, represjonowanego przez władze komunistyczne.
- 14 lipca ■ opublikowanie artykułu Tadeusza Mazowieckiego pt. „Spiesz się powoli” przez „Tygodnik Solidarność”. Odpowiedź na artykuł Adama Michnika pt. „Wasz prezydent, nasz premier”.
- 17 lipca ■ wznowienie stosunków dyplomatycznych między Polską a Stolicą Apostolską zerwanych w 1945 r.
- 29 lipca ■ XIII Plenum KC PZPR. Rezygnacja Wojciecha Jaruzelskiego ze stanowiska I sekretarza i wybór na nie Mieczysława Rakowskiego.

■ Świat

- 7–8 lipca ■ szczyt Układu Warszawskiego w Bukareszcie. Wycofanie się z „doktryny Breżniewa” o ograniczonej suwerenności państw „bloku wschodniego”.
- 17 lipca ■ wniosek Austrii o przyjęcie do EWG.
- 19 lipca ■ w Londynie umiera prezydent RP na uchodźstwie Kazimierz Sabbat. Ostatnim prezydentem RP na uchodźstwie zostaje Ryszard Kaczorowski.
- 24 lipca ■ spotkanie delegacji „Solidarności” w Czechosłowacji z byłym pierwszym sekretarzem partii Alexandrem Dubčekiem. Wspólne oświadczenie o bezprawności inwazji na Czechosłowację w 1968 r.

■ Senat

- 1 sierpnia ■ uchwała w sprawie rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Senat stwierdza, że „podstawowym warunkiem tworzenia mechanizmu rynkowego w rolnictwie jest demopolizacja jego otoczenia, a zwłaszcza zmiana struktury własnościowej przedsiębiorstw pracujących na rzecz rolnictwa i gospodarki żywnościowej”. Senat opowiada się także za liberalizacją obrotu ziemią i zrównaniem świadczeń społecznych rolników i osób zatrudnionych poza rolnictwem.
- 11 sierpnia ■ oświadczenie potępiające interwencję wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji w 1968 r.

■ Sejm

- 1 sierpnia ■ przyjęcie ustąpienia rządu Mieczysława Rakowskiego.
- 2 sierpnia ■ powołanie, na wniosek prezydenta, Czesława Kiszczaka na premiera.
- 24 sierpnia ■ odwołanie Czesława Kiszczaka ze stanowiska premiera i powołanie na nie Tadeusza Mazowieckiego.
- Exposé premiera Tadeusza Mazowieckiego, w którym stwierdza: „Przeszłość odkreślimy grubą linią. Odpowiadać będziemy jedynie za to, co uczyniliśmy, by wydobyc Polskę z obecnego stanu załamania”.

■ Polska

- 1 sierpnia ■ uwolnienie cen żywności, tzw. urynkowanie. Zniesienie kartek na mięso. Początek galopującej inflacji.
- 17 sierpnia ■ podpisanie porozumienia koalicyjnego OKP, ZSL i SD przez Lecha Wałęsę, Romana Malinowskiego i Jerzego Józwiaka.
- 17 sierpnia ■ rezygnacja Czesława Kiszczaka z misji tworzenia rządu.
- 19 sierpnia ■ powierzenie misji tworzenia rządu Tadeuszowi Mazowieckiemu przez prezydenta.
- sierpień ■ początek akcji niszczenia materiałów archiwalnych służb specjalnych.

■ Świat

- 23 sierpnia ■ utworzenie przez 2 mln mieszkańców Litwy, Łotwy i Estonii tzw. żywego łańcucha na znak protestu przeciwko przynależności do ZSRR.

■ Senat

- 1 września ■ powołanie Kancelarii Senatu.

■ Sejm

- 12 września ■ powołanie rządu tzw. wielkiej koalicji, pierwszego niekomunistycznego rządu w Europie Środkowowschodniej. Wśród 24 członków Rady Ministrów połowa wywodzi się z „Solidarności”. PZPR otrzymuje m.in. Ministerstwo Obrony Narodowej i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

7. Przebudowa pomieszczeń na salę posiedzeń Senatu

8. Wejście główne do Senatu

■ Polska

- 7 września ■ zlikwidowanie Zmotoryzowanych Odwodów Milicji Obywatelskiej (ZOMO).
22 września ■ ponowna rejestracja Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

■ Świat

- 19 września ■ podpisanie umowy między Polską a Wspólnotami Europejskimi w sprawie handlu oraz współpracy handlowej i gospodarczej.
26 września ■ wycofanie wojsk wietnamskich z Kambodży.

PAŹDZIERNIK 1989

■ Senat

- 4 października ■ wizyta króla Hiszpanii Juana Carlosa z małżonką.
8 października ■ wybory uzupełniające w województwie piotrkowskim w związku ze śmiercią senatora Grzegorza Białkowskiego.

■ Polska

- 28 października ■ powstanie Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego, prezesem zostaje Wiesław Chrzanowski.
■ Aktorka Joanna Szczepkowska w wieczornym dzienniku TVP stwierdza, że „4 czerwca skończył się w Polsce komunizm”.

■ Świat

- 7 października ■ zmiana nazwy węgierskiej partii komunistycznej na Węgierską Partię Socjalistyczną. Odrzucenie ideologii marksizmu.
18 października ■ dymisja Ericha Honeckera, I sekretarza Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności (SED).
■ Nowelizacja konstytucji Węgier i uchwalenie nowej ordynacji wyborczej do parlamentu.

LISTOPAD 1989

■ Senat

- 13 listopada ■ wizyta kanclerza RFN Helmuta Kohla z delegacją rządową.

■ Sejm

- 23 listopada ■ uchwalenie ustawy o rozwiązaniu Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej (ORMO).
30 listopada ■ pierwsze czytanie projektów ustaw zmieniających Konstytucję PRL.

■ uchwalenie ustawy o Funduszu Daru Narodowego. Fundusz utworzono w celu gromadzenia dobrowolnych środków finansowych z przeznaczeniem na wspieranie ochrony zdrowia i pomocy społecznej, ochrony środowiska oraz oświaty, nauki i kultury. Dary były składane do 11 listopada 1990 r. Członkowie Rady Nadzorczej Funduszu Daru Narodowego byli powoływani i odwoływani wspólną uchwałą prezydentów Sejmu i Senatu. Rada miała również obowiązek składania okresowych sprawozdań z wykorzystania środków funduszu Prezydium Sejmu i Senatu.

■ Polska

- 8 listopada ■ rozwiązanie Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego (PRON).
- 9–14 listopada ■ wizyta kanclerza RFN Helmuta Kohla.
- 10 listopada ■ opublikowanie przez „Tygodnik Solidarność” artykułu Piotra Wierzbickiego „Familia, świta, dwór” o podziałach w obozie solidarnościowym.
- 11 listopada ■ uroczyste obchody Święta Niepodległości.
- 12 listopada ■ msza święta w Krzyżowej. Gest pojednania kanclerza Helmuta Kohla i premiera Tadeusza Mazowieckiego.
- 17 listopada ■ demontaż pomnika Feliksa Dzierżyńskiego w Warszawie. Plac jego imienia otrzymuje dawną nazwę – plac Bankowy.
- 23 listopada ■ formalne zlikwidowanie Urzędu do spraw Wyznań.
- 26–27 listopada ■ XI Nadzwyczajny Kongres ZSL. Zmiana nazwy partii na Polskie Stronnictwo Ludowe „Odrodzenie”.

9. Demontaż pomnika Feliksa Dzierżyńskiego w Warszawie

■ Świat

- 9 listopada ■ otwarcie granicy między NRD i RFN. Zburzenie muru berlińskiego.
- 10 listopada ■ upadek reżimu Todora Żiwkova w Bułgarii.
- 15 listopada ■ przemówienie Lecha Wałęsy do połączonych izb Kongresu USA, w którym apeluje o pomoc gospodarczą i polityczną dla Polski.
- 17 listopada ■ stłumienie przez milicję legalnej demonstracji studentów w Pradze. Początek aksamitnej rewolucji w Czechosłowacji.
- 19 listopada ■ powstanie opozycyjnego Forum Obywatelskiego z Vaclavem Havlem na czele.
- 20 listopada ■ przyjęcie przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych Konwencji o prawach dziecka.
- 28 listopada ■ 10-punktowy program zjednoczenia Niemiec; brak w nim stwierdzenia o uznaniu polskiej granicy zachodniej.

GRUDZIEŃ 1989

■ Senat

- 1 grudnia ■ uchwała w sprawie uregulowania uprawnień byłych żołnierzy formacji niepodległościowych oraz ofiar terroru hitlerowskiego i stalinowskiego.
- 7 grudnia ■ propozycja dokonania zmian w ustawie o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym – początek sporu o uprawnienia Senatu. W ustawie zmieniono tylko tekst roty ślubowania sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Senat nie wnosi zastrzeżeń do rot, ale proponuje zmiany dające mu uprawnienia w stosunku do Trybunału, jakie posiada Sejm. Sejmowa Komisja Ustawodawcza uznaje, że zmiany te wykraczają poza materię ustawy nowelizującej i nie powinny być rozpatrywane przez Sejm. Marszałek Sejmu przedkłada więc prezydentowi ustawę do podpisu. W związku z tym marszałek Senatu wystosowuje pismo protestujące do prezydenta i prezydent nie podpisuje ustawy. Grupa posłów OKP wnosi do Sejmu projekt ustawy nowelizującej ustawę o Trybunale Konstytucyjnym, który uwzględnia propozycje Senatu. Dzięki temu Senat 11 stycznia 1990 r. wycofuje poprawki i zawiadamia prezydenta, że nie wnosi zastrzeżeń do ustawy. Prezydent podpisuje ustawę, a Sejm 19 stycznia 1990 r. po raz drugi nowelizuje ustawę o Trybunale Konstytucyjnym.
- Propozycja dokonania zmian w ustawie o zmianie Kodeksu karnego (19 stycznia 1990 r. Sejm nie odrzuca ani nie przyjmuje poprawki Senatu, tzw. pat ustawodawczy, co powoduje zakończenie procesu legislacyjnego).
- Propozycja dokonania zmian w ustawie o zmianie Kodeksu karnego wykonawczego. Sejmowa Komisja Ustawodawcza proponuje, aby nie rozpatrywać części poprawek Senatu, ponieważ wykraczają poza materię ustawy nowelizującej. W celu rozstrzygnięcia sporu powołano sejmowo-senacką komisję mediacyjną. Ostatecznie Sejm przyjmuje część poprawek Senatu 23 lutego 1990 r.
- Powołanie Komisji Konstytucyjnej, przewodniczącą zostaje Alicja Grześkowiak.
- 30 grudnia ■ apel do Polonii świata oraz uchwała w sprawie tzw. małej prywatyzacji.

■ Sejm

- 7 grudnia ■ uchwalenie ustawy o amnestii.
- Powołanie Komisji Konstytucyjnej, przewodniczącym zostaje Bronisław Geremek.
- 17 grudnia ■ pierwsze czytanie projektów ustaw stabilizujących gospodarkę, tzw. plan Balcerowicza.
- 20 grudnia ■ uchwalenie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Rada ma strzec niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów.
- 27 grudnia ■ tzw. mała nowelizacja ustawy o obowiązkach i prawach posłów na Sejm PRL. Przyjęto ważny dla późniejszego statusu senatorów przepis stanowiący, iż „przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do obowiązków i praw senatorów”. Zrównano prawa posłów i senatorów w ich działalności w okręgu wyborczym.
- 27–29 grudnia ■ uchwalenie ustaw tworzących tzw. plan Balcerowicza.
- 28 grudnia ■ pierwsze spotkanie opłatkowe posłów i senatorów z udziałem prymasa Polski kardynała Józefa Glempa.
- 29 grudnia ■ nowelizacja Konstytucji PRL – formalny koniec istnienia PRL. Z dniem 31 grudnia przywrócono nazwę Rzeczpospolita Polska i godło państwowe – orła w koronie. Wprowadzono zasadę demokratycznego państwa prawnego. Za suwerena uznano naród. Pozostawiono zasadę zwierzchności Sejmu w systemie organów państwa. Usunięto przepisy o przewodniej roli PZPR, zrezygnowano z zasady planowania w gospodarce. Wprowadzono zasadę równouprawnienia wszystkich form własności. Zreformowano prokuraturę, podporządkowując ją ministrowi sprawiedliwości.

■ Polska

- 8–10 grudnia ■ bunt w więzieniach w Goleniowie, Czarnym i Nowogrodzie po przyjęciu przez Sejm ograniczonej ustawy o amnestii. upoważniono właściwych ministrów do zastosowania siły do stłumienia buntów.
- 22 grudnia ■ list intencyjny do Międzynarodowego Funduszu Walutowego w sprawie kredytu dla Polski.

10. Spotkanie opłatkowe senatorów z udziałem prymasa Polski arcybiskupa Józefa Glempa

■ Świat

- 1 grudnia ■ wizyta Michaiła Gorbaczowa w Watykanie. Pierwsze w historii spotkanie głowy Kościoła katolickiego z przywódcą radzieckim.
- 7 grudnia ■ początek obrad Okrągłego Stołu w NRD.
- 10 grudnia ■ powstanie w Czechosłowacji tzw. rządu porozumienia narodowego z niewielkim udziałem partii komunistycznej. Dymisja prezydenta Gustava Husaka.
- 18 grudnia ■ rozporządzenie Rady Ministrów Wspólnot Europejskich dające podstawy prawne dla programu *Poland and Hungary: Assistance for Restructuring of their Economies* (PHARE).
- Odrzucenie wniosku Turcji o przyjęcie do EWG.
- 21 grudnia ■ antyrządowa demonstracja w Bukareszcie.
- 25 grudnia ■ egzekucja Eleny i Nicolae Ceaușescu po jednodniowym procesie sądowym.
- 26 grudnia ■ objęcie władzy w Rumunii przez Front Ocalenia Narodowego.
- 28 grudnia ■ wybór Alexandra Dubčeka, inicjatora „praskiej wiosny” w 1968 r., na przewodniczącego parlamentu Czechosłowacji.
- 29 grudnia ■ wybór Vaclava Havla na prezydenta Czechosłowacji.

11. Burzenie muru berlińskiego

■ Senat

- 11 stycznia ■ uchwała w sprawie zmiany stanowiska Senatu wobec ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Postanowienie o zawiadomieniu prezydenta o braku zastrzeżeń do tej ustawy. Senat podkreśla, że zaproponował zmiany zgodnie ze swoimi uprawnieniami i tego poglądu nie zmienia.
- 19 stycznia ■ inicjatywy ustawodawcze – projekty ustaw: o samorządzie terytorialnym; Ordynacja wyborcza do organów gminy (przyjęte przez Sejm 8 marca 1990 r.); o zmianach w Konstytucji RP (przyjęty przez Sejm 9 marca 1990 r.); o pracownikach samorządowych (przyjęty przez Sejm 22 marca 1990 r.). Projekty przywracają samorząd terytorialny na poziomie gmin.
- Wybór senatorów Ryszarda Juskiewicza i Lecha Koziola do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

■ Sejm

- 19 stycznia ■ rozpatrzenie senackich propozycji zmian do ustawy o zmianie Kodeksu karnego (tzw. pat ustawodawczy) oraz Kodeksu karnego wykonawczego (spór o uprawnienia Senatu; powołanie sejmowo-senackiej Komisji Mediacyjnej).
- Nowelizacja ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Zmiany dotyczą uprawnień Senatu w stosunku do TK. Wprowadzono zakaz łączenia funkcji sędziego Trybunału Konstytucyjnego także z mandatem senatora. Przyznano prawo występowania z wnioskami do Trybunału Konstytucyjnego Prezydium Senatu, komisjom Senatu albo grupie 30 senatorów. Przewodniczący komisji senackich uzyskali możliwość brania udziału w zgromadzeniu ogólnym sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Ponadto Trybunał Konstytucyjny ma obowiązek przedstawiania Senatowi informacji o istotnych problemach wynikających ze swojej działalności i orzecznictwa.
- 25 stycznia ■ wspólne posiedzenie Sejmu i Senatu z okazji wizyty prezydenta Vaclava Havla.

12. Wystąpienie prezydenta Vaclava Havla przed posłami i senatorami

■ Polska

- 1 stycznia ■ wejście w życie radykalnego programu gospodarczego przygotowanego przez wicepremiera Leszka Balcerowicza. Wprowadzono m.in. podatek od ponadnormalnych wynagrodzeń, tzw. popiwiek, wewnętrzną wymienialność złotego na waluty obce oraz stały kurs dolara. Zapoczątkowano reformę zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi.
- 12 stycznia ■ podpisanie przez I sekretarza KC PZPR Mieczysława Rakowskiego ściśle tajnego porozumienia kredytowego na 500 mln starych zł i 1 mln 232 tys. dolarów – sprawa tzw. moskiewskiej pożyczki. W listopadzie 1991 r. prokuratura wszczyna śledztwo w sprawie złamania prawa dewizowego przez Mieczysława Rakowskiego podczas zaciągnięcia pożyczki i Leszka Millera podczas jej zwrotu, które ostatecznie umorzono w 1995 r.
- 27–29 stycznia ■ XI Zjazd PZPR. podjęcie uchwały o zakończeniu działalności partii. Utworzenie przez część uczestników zjazdu Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej (SdRP), przewodniczącym zostaje Aleksander Kwaśniewski.

■ Świat

- 12 stycznia ■ delegalizacja Rumuńskiej Partii Komunistycznej.
- 16 stycznia ■ początek rozmów między rządem a opozycją w Bułgarii.
- 19/20 stycznia ■ masakra w stolicy Azerbejdżanu Baku w wyniku inwazji wojsk ZSRR w celu powstrzymania dążeń niepodległościowych.
- 22 stycznia ■ powstanie rządu jedności narodowej w NRD.

LUTY 1990

■ Senat

- 4 lutego ■ pierwsza tura wyborów uzupełniających w województwie opolskim w związku ze śmiercią senatora Edmunda Osmańczyka.
- 16 lutego ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o przywróceniu święta narodowego 3 Maja (przyjęty przez Sejm 6 kwietnia 1990 r.).
- 18 lutego ■ druga tura wyborów uzupełniających w województwie opolskim.

■ Sejm

- 6 lutego ■ inauguracyjne posiedzenie Komisji Konstytucyjnej.
- 9 lutego ■ uchwalenie ustawy o zmianie przepisów o godle, barwach i hymnie RP. Przywrócenie godła RP – orła w koronie.
- 23 lutego ■ przyjęcie części senackich propozycji zmian do ustawy o zmianie Kodeksu karnego wykonawczego w wyniku pracy sejmowo-senackiej Komisji Mediacyjnej.
- 24 lutego ■ uchwalenie ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym. Utworzenie Urzędu Antymonopolowego (przekształcony w 1996 r. w Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów).

■ Polska

- 5 lutego ■ rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rozciągnięcia przepisów ustawy o pracownikach urzędów państwowych na pracowników Kancelarii Senatu. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, tj. 15 lutego 1990 r, ale z mocą od dnia 1 lipca 1989.
- 7 lutego ■ założenie z inicjatywy marszałka Senatu Andrzeja Stelmachowskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, prezesem zostaje Andrzej Stelmachowski.
- 16 lutego ■ porozumienie z wierzycielami z Klubu Paryskiego w sprawie spłaty polskiego długu zagranicznego (spłata 10 mld dolarów w ciągu 14 lat).
- 27 lutego ■ przywrócenie stosunków dyplomatycznych między Polską i Izraelem zerwanych w 1967 r.

■ Świat

- 10 lutego ■ wizyta kanclerza Helmuta Kohla w Moskwie. Wstępna zgoda na połączenie NRD i RFN.
- 11 lutego ■ zwolnienie Nelsona Mandeli, działacza Afrykańskiego Kongresu Narodowego w RPA.
- 22–25 lutego ■ podpisanie w Moskwie czeskosłowacko-radzieckiego porozumienia o wycofaniu do 1 lipca 1991 r. wojsk radzieckich z Czechosłowacji.
- 24 lutego ■ wybory parlamentarne na Litwie; zwycięstwo Litewskiego Ruchu na rzecz Przebudowy „Sajudis”.

13. Zawieszenie orła w koronie w Sali Kolumnowej

■ Senat

- 2 marca ■ propozycja odrzucenia ustawy o ochronie mienia ogólnonarodowego w procesie przekształceń form własności (przyjęta przez Sejm 21 czerwca 1990 r.).
- 29 marca ■ inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o naprawieniu szkód wynikłych wskutek wypadków przy pracy i chorób zawodowych (nierozpatrzony przez Sejm); projekt ustawy o zwrocie korzyści materialnych uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych, przeciwdziałający tzw. uwłaszczeniu nomenklatury (przyjęty przez Sejm 21 czerwca 1990 r.).
- 29 marca–1 kwietnia ■ udział senatorów w I Forum Polonijnym w Leningradzie (na zaproszenie Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Polonia”).
- 30 marca ■ zmiany w składzie Prezydium Senatu – odwołanie Krzysztofa Kozłowskiego i powołanie Janusza Ziółkowskiego.

■ Sejm

- 8 marca ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o samorządzie terytorialnym oraz ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin. Przywrócono samorząd terytorialny, a także uregulowano tryb przeprowadzenia wyborów do rad gminnych, rad dzielnic i gromad oraz sejmików wojewódzkich wybieranych na 4-letnią kadencję.
- 9 marca ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie Konstytucji RP. Przywrócono samorząd terytorialny.
- 22 marca ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o pracownikach samorządowych.
■ Uchwalenie ustawy likwidującej Robotniczą Spółdzielnię Wydawniczą „Prasa-Książka-Ruch”.

■ Świat

- 11 marca ■ proklamowanie deklaracji niepodległości i secesji od ZSRR przez parlament Litwy.
■ Początek wycofywania wojsk radzieckich z Węgier.
- 14 marca ■ wybór Michaiła Gorbaczowa na pierwszego prezydenta ZSRR.
- 15 marca ■ wznowienie stosunków dyplomatycznych między Watykanem a ZSRR zerwanych w 1923 r.
■ Uznanie deklaracji niepodległości Litwy przez Radę Najwyższą ZSRR za niezgodną z prawem.
- 18 marca ■ wolne wybory w NRD; zwycięstwo Sojuszu na rzecz Niemiec.
- 20–21 marca ■ wizyta premiera Tadeusza Mazowieckiego w USA. Zawarcie porozumienia o otwarciu polskiego rynku na inwestycje amerykańskie.
- 23 marca ■ wkroczenie oddziałów wojska radzieckiego do Wilna.
- 25 marca–8 kwietnia ■ wolne wybory na Węgrzech; zwycięstwo Węgierskiego Forum Demokratycznego i Związku Wolnych Demokratów.
- 30 marca ■ ogłoszenie deklaracji niepodległości przez parlament Estonii.
■ Wybór Petera Mladenowa na prezydenta Bułgarii.

■ Senat

- 12 kwietnia ■ przygotowanie projektu Konstytucji RP przez Komisję Konstytucyjną.
- 27 kwietnia ■ oświadczenie w sprawie Katynia, oświadczenie w sprawie zagospodarowania budynków po byłej PZPR (Senat proponuje przeznaczyć je na cele oświatowe) oraz oświadczenie w sprawie dalszych prac dotyczących reformy organów ochrony porządku publicznego (Senat uważa za wskazane powołanie parlamentarnej komisji nadzwyczajnej do obserwacji przebiegu reformowania resortu spraw wewnętrznych i przedstawienia sprawozdania ze swojej działalności obu izmom).

■ Sejm

- 6 kwietnia ■ uchwalenie ustaw o Urzędzie Ochrony Państwa i o policji. Rozwiązanie Służby Bezpieczeństwa i przekształcenie milicji w policję.
- Zniesienie święta Odrodzenia Polski obchodzonego 22 lipca. Przywrócenie z inicjatywy Senatu święta 3 Maja.
- 11 kwietnia ■ uchylene ustawy o kontroli publikacji i widowisk, zniesieniu organów tej kontroli oraz o zmianie ustawy – Prawo prasowe. Zlikwidowanie cenzury z dniem 6 czerwca 1990 r.
- Uchwalenie ustawy o szczególnych zasadach przeprowadzenia na obszarze województwa lubelskiego wyborów uzupełniających do Senatu RP, zarządzonych na dzień 27 maja 1990 r. W związku z wyborami do rad gminy i wyborami uzupełniającymi do Senatu w województwie lubelskim zdecydowano o przeprowadzeniu głosowań przez komisje powołane do wyborów samorządowych.

■ Polska

- 2 kwietnia ■ pierwsze Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Do składu rady krajowej stowarzyszenia wchodzi senatorowie: Anna Bogucka-Skowrońska, Władysław Findeisen, Tadeusz Kłopotowski, Ryszard Reiff, Andrzej Szczepkowski. Sekretarzem generalnym zostaje Anna Bogucka-Skowrońska.
- 19–25 kwietnia ■ II Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, przewodniczącym zostaje Lech Wałęsa.

■ Świat

- 8 kwietnia ■ wolne wybory w Słowenii; zwycięstwo Demokratycznej Opozycji Słowenii (DEMOS).
- 13 kwietnia ■ wizyta prezydenta Wojciecha Jaruzelskiego w Moskwie. Przekazanie przez Michaiła Gorbaczowa dokumentów związanych ze zbrodnią katyńską.
- 18 kwietnia ■ wprowadzenie przez Związek Radziecki sankcji gospodarczych wobec Litwy.
- Zawieszenie deklaracji niepodległości przez Litwę.
- Odrzucenie przez prezydenta RPA Frederika de Klerka projektu wprowadzenia rządów czarnej większości.
- 20 kwietnia ■ Czechosłowacja przyjmuje oficjalną nazwę Czesko-Słowacka Republika Federalna.
- 22 kwietnia–7 maja ■ wybory w Chorwacji; zwycięstwo Demokratycznej Unii Chorwacji.

■ Senat

- 2 maja ■ wizyta prezydenta RFN Richarda von Weizsäckera.
- 17 maja ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zwrocie mienia przejętego na własność państwa na podstawie przepisów o uregulowaniu stanu prawnego mienia pozostającego pod zarządem państwowym. Zaproponowano zwrot mienia w naturze, a w przypadku jeśli byłoby to niemożliwe rekompensatę w formie bonów kapitałowych. Pierwszy projekt ustawy reprivatyzacyjnej wniesiony do Sejmu (nierozpatrzony przez Sejm).
- 27 maja ■ pierwsza tura wyborów uzupełniających w województwie lubelskim w związku ze śmiercią senatora Adama Stanisławskiego.

■ Sejm

- 18 maja ■ uchwalenie ustawy o ustroju samorządu miasta stołecznego Warszawy, tzw. ustawy warszawskiej. Powołanie 7 dzielnic gmin.

■ Polska

- 2–3 maja ■ wizyta prezydenta RFN Richarda von Weizsäckera. Złożenie deklaracji uznania przez zjednoczone Niemcy nienaruszalności polskich granic.
- 5 maja ■ powstanie Polskiego Stronnictwa Ludowego (połączenie PSL „Odrodzenie” i PSL tzw. wilanowskiego).
- 12 maja ■ utworzenie Porozumienia Centrum, prezesem zostaje Jarosław Kaczyński.
- 13 maja ■ zebranie Komitetu Obywatelskiego. Teza Lecha Wałęsy o „wojnie na górze”. Początek dekompozycji obozu solidarnościowego.
- 25 maja ■ oficjalny wniosek Polski o rozpoczęcie negocjacji umowy o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi.
- 27 maja ■ pierwsze wolne, demokratyczne wybory samorządowe. Frekwencja wynosi 42,3%. Komitety obywatelskie zdobywają 41% głosów, a kandydaci zgłoszeni przez grupy obywateli – 25%.

■ Świat

- 4 maja ■ proklamowanie deklaracji niepodległości przez parlament Łotwy bez podania daty secesji od ZSRR.
- 5 maja ■ początek rozmów państw „2+4” (USA, ZSRR, Wielka Brytania, Francja oraz NRD i RFN) w sprawie zjednoczenia Niemiec.
- 18 maja ■ zawarcie przez rządy RFN i NRD układu o unii gospodarczej.
- 20 maja ■ wolne wybory w Rumunii; zwycięstwo Frontu Ocalenia Narodowego.
- 29 maja ■ wybór Borysa Jelcyna na przewodniczącego Rady Najwyższej Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Radzieckiej (RSFR).
- 30 maja–4 czerwca ■ wizyta prezydenta Michaiła Gorbaczowa w USA. Podpisanie m.in. porozumienia dotyczącego likwidacji głowic nuklearnych i rakiet strategicznych, umowy o likwidacji produkcji broni chemicznej do 2002 r.

CZERWIEC 1990

■ Senat

- 10 czerwca ■ druga tura wyborów uzupełniających w województwie lubelskim.
- 22 czerwca ■ propozycja zmian do prawie całego tekstu ustawy o partiach politycznych. Zmiany dotyczyły m.in. definicji partii, zasad tworzenia i warunków finansowania partii. Sejmowa Komisja Ustawodawcza tym razem uznała, że propozycje nie wykraczają poza zakres ustawy.

■ Sejm

- 7 czerwca ■ uchwalenie ustawy o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego. Agencję powołano w celu prowadzenia interwencyjnego skupu i sprzedaży produktów rolnych.
- 21 czerwca ■ przyjęcie propozycji Senatu odrzucenia ustawy o ochronie mienia ogólnonarodowego w procesie przekształceń form własności.
- Uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zwrocie korzyści materialnych uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych. Ustawa przeciwdziałała tzw. uwłaszczeniu nomenklatury.

■ Polska

- 6 czerwca ■ zlikwidowanie cenzury.
- 13–16 czerwca ■ blokada szosy Warszawa–Gdańsk w Mławie przez rolników. Blokadę rozbija policja.
- 24 czerwca ■ posiedzenie Komitetu Obywatelskiego. Komitet opuszcza grupa zwolenników premiera Tadeusza Mazowieckiego.

■ Świat

- 8 czerwca ■ wolne wybory w Czecho-Słowacji; zwycięstwo opozycyjnego Forum Obywatelskiego.
- 12 czerwca ■ ogłoszenie deklaracji suwerenności przez RSFR.
- 17 czerwca ■ wybory w Bułgarii; zwycięstwo Bułgarskiej Partii Socjalistycznej.
- 19 czerwca ■ podpisanie w Schengen przez Belgię, Francję, Holandię, RFN i Luksemburg układu o zniesieniu kontroli ruchu osobowego między granicami sygnatariuszy.
- 20 czerwca ■ ogłoszenie deklaracji niepodległości przez Uzbekistan.
- 23 czerwca ■ ogłoszenie deklaracji suwerenności przez Mołdawię.

LIPIEC 1990

■ Senat

- 5 lipca ■ wizyta kanclerza Austrii Franza Vranitzky'ego z delegacją rządową.
- 19 lipca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy w sprawie ustanowienia Krzyża za Wojnę 1918–1921 (przyjęty przez Sejm 21 lipca 1990 r.).
- Wyrażenie zgody na odwołanie Tadeusza Hupałowskiego ze stanowiska prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
- 26 lipca ■ uchwała w sprawie prywatyzacji gospodarki narodowej.

- 27 lipca ■ Uchwała Prezydium Senatu o zleceniu zadań oraz o dotacji z budżetu Kancelarii Senatu dla Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Początek finansowania zadań na rzecz Polonii i Polaków za granicą z budżetu Kancelarii Senatu.
- propozycja dokonania zmian w ustawie o zmianie ustawy o obowiązkach i prawach posłów na Sejm PRL (rozpatrzona przez Sejm 12 października 1990 r.; tzw. pat ustawodawczy).
- Inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zwrocie aptek przejętych na własność państwa (nierozpatrzona przez Sejm).

■ Sejm

- 5 lipca ■ uchwalenie prawa o zgromadzeniach.
- 6 lipca ■ odwołanie, na wniosek premiera, ministra spraw wewnętrznych Czesława Kiszczaka i powołanie Krzysztofa Kozłowskiego, odwołanie ministra obrony narodowej Floriana Siwickiego i powołanie Piotra Kołodziejczyka.
- 13 lipca ■ uchwalenie ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Przyjęto 3 ścieżki prywatyzacji – poprzez komercjalizację, prywatyzację kapitałową i prywatyzację tzw. likwidacyjną.
- 21 lipca ■ ustanowienie z inicjatywy Senatu Krzyża za Wojnę 1918–1921.
- 26 lipca ■ powołanie komisji nadzwyczajnej w sprawie zbadania sprawy importu alkoholu (tzw. afery alkoholowej).
- Ocena niektórych aspektów działalności rządu Mieczysława Rakowskiego przez Sejm. Uznano odpowiedzialność tego rządu za kryzys gospodarczy i postawienie w stan likwidacji stoczni gdańskiej.
- 27 lipca ■ przyjęcie, po burzliwej dyskusji, większości senackich propozycji zmian do ustawy o partiach politycznych i jej uchwalenie.

■ Polska

- 16 lipca ■ powstanie Ruchu Obywatelskiego – Akcja Demokratyczna (ROAD) z inicjatywy Zbigniewa Bujaka i Władysława Frasyniuka. ROAD popiera Tadeusza Mazowieckiego. Rozpad obozu solidarnościowego.
- 29–30 lipca ■ konferencja założycielska Kongresu Liberalno-Demokratycznego (KLD), przewodniczącym zostaje Janusz Lewandowski.

■ Świat

- 2 lipca ■ zawieszenie sankcji gospodarczych wobec Litwy przez Federację Rosyjską.
- 2–13 lipca ■ ostatni, XXVIII Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego; wystąpienie Borysa Jelcyna z partii.
- 3 lipca ■ ogłoszenie deklaracji suwerenności przez Słowenię.
- 4 lipca ■ wniosek Cypru o przystąpienie do Wspólnot Europejskich.
- 5 lipca ■ ponowny wybór Vaclava Havla na prezydenta Czecho-Słowacji.
- 16 lipca ■ spotkanie Helmuta Kohla i Michaiła Gorbaczowa w Żeleznowodsku. Zawarcie umowy o warunkach reunifikacji Niemiec i ich członkostwie w NATO. Zapowiedź wycofania w ciągu 3–4 lat wojsk radzieckich z NRD.

- Uchwalenie przez ukraińską Radę Najwyższą ustawy o suwerenności Ukrainy w ramach ZSRR, przewodniczącym rady zostaje Leonid Krawczuk.
- Wniosek Malty o przystąpienie do Wspólnot Europejskich.
- 18 lipca ■ konferencja przedstawicieli państw NATO. Uzgodnienie gwarancji dla nienaruszalności granic Polski.
- 27 lipca ■ deklaracja o niezawisłości Białorusi.
- Zakończenie wojny domowej w Nikaragui.

SIERPIEŃ 1990

- Senat
- 3 sierpnia ■ uchwała w sprawie akcji „Wisła” i do narodu białoruskiego z okazji proklamowania suwerenności państwowej Białorusi.
- Inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o organizacjach pracodawców (swoboda zrzeszania się pracodawców) oraz projekt ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (przyjęte przez Sejm 23 maja 1991 r.).

- Polska
- 1 sierpnia ■ utworzenie Ministerstwa Przekształceń Własnościowych.
- 3 sierpnia ■ instrukcja ministra edukacji przywracająca nauczanie religii w szkołach (2 godziny lekcyjne tygodniowo w szkołach podstawowych i średnich) z dniem 1 września 1990 r.
- 13 sierpnia ■ powołanie pierwszych sądów apelacyjnych.
- 22 sierpnia ■ utworzenie Wojskowych Służb Informacyjnych (WSI).

- Świat
- 1 sierpnia ■ wybór przez bułgarskie Zgromadzenie Narodowe przywódcy opozycji Żelju Żelewa na prezydenta.
- 2 sierpnia ■ inwazja Iraku na Kuwejt.
- 3 sierpnia ■ wybór Arpada Göncza na prezydenta Węgier.
- 7 sierpnia ■ przybycie pierwszych oddziałów wojska amerykańskiego do Arabii Saudyjskiej w związku z konfliktem w Zatoce Perskiej (operacja „Pustynna Tarcza”).
- 15 sierpnia ■ zawarcie porozumienia pokojowego przez Irak i Iran po 10 latach wojny.
- 23 sierpnia ■ ogłoszenie suwerenności przez Armenię i Turkmenistan.
- 24 sierpnia ■ ogłoszenie suwerenności przez Tadżykistan.

WRZESIEŃ 1990

- Senat
- 7 września ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o rozwoju systemu oświaty i wychowania. Umożliwienie m.in. nauczania religii w szkołach (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektem rządowym i przyjęty 19 lipca 1991 r.; ostatecznie ustawa nie weszła w życie z powodu tzw. pata ustawodawczego).

- Uchwała w sprawie polityki wschodniej Rzeczypospolitej Polskiej. Senat stwierdza, że przyszłe dobrosąsiedzkie stosunki z naszymi wschodnimi sąsiadami powinny być oparte na wzajemnych realnych interesach w zakresie polityki, gospodarki i bezpieczeństwa.
- 14 września ■ spotkanie z byłym prezydentem USA Ronalдем Reaganem.
- 28 września ■ debata nad rolą Senatu w systemie organów państwa oraz ordynacją wyborczą do Senatu.
- 29 września ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o ochronie prawnej dziecka poczętego. Zakaz aborcji z wyjątkiem przypadków, gdy ciąża zagraża życiu matki lub jest wynikiem przestępstwa (prace wstrzymane po pierwszym czytaniu uchwałą Sejmu z 17 maja 1991 r.).
- Debata nad tymczasowym regulaminem Senatu.

■ Sejm

- 12 września ■ uchwalenie ustaw o szkolnictwie wyższym oraz o tytule naukowym i stopniach naukowych.
- 21 września ■ uchwała o skróceniu X kadencji Sejmu oraz kadencji Senatu i prezydenta. Wybory prezydenckie odbędą się nie później niż w grudniu 1990 r., a samorozwiązanie Sejmu nastąpi w pierwszym kwartale 1991 r.
- Wyrażenie zgody na ratyfikację Konwencji o prawach dziecka przez prezydenta.
- 27 września ■ uchwalenie ustawy o wyborze Prezydenta RP. Prezydent wybierany jest w wyborach powszechnych, bezpośrednich, na 5-letnią kadencję. Może być ponownie wybrany tylko raz. Składa przysięgę przed Zgromadzeniem Narodowym.

■ Polska

- 1 września ■ wprowadzenie dobrowolnej nauki religii do szkół.
- 5 września ■ Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” zakazuje „Gazecie Wyborczej” używania znaczka „Solidarność” w winiecie pisma.
- 7 września ■ oficjalna nota rządu w sprawie rozpoczęcia rokowań na temat wycofania wojsk radzieckich z Polski.
- 10 września ■ utworzenie przedstawicielstwa Komisji Wspólnot Europejskich w Polsce.
- 17 września ■ oficjalne zgłoszenie przez Lecha Wałęsę swojej kandydatury w wyborach prezydenckich.

■ Świat

- 2 września ■ wejście w życie Konwencji ONZ o prawach dziecka.
- 12 września ■ akt końcowy konferencji „2+4” w Moskwie w sprawie zjednoczenia Niemiec.
- 13 września ■ podpisanie w Moskwie przez RFN i ZSRR układu o przyjaźni.
- 24 września ■ formalne wystąpienie NRD z Układu Warszawskiego.
- 30 września ■ pierwszy Światowy Szczyt Dzieci w Nowym Jorku z udziałem przywódców 71 państw. Przyjęcie deklaracji w sprawie ochrony praw dziecka.

■ Senat

- 25 października ■ propozycja odrzucenia ustawy o zmianie ustawy karnej skarbowej (odrzucona przez Sejm 9 listopada 1990 r.).
- 26–30 października ■ konferencja w Rzymie „Kraj – emigracja” z inicjatywy Senatu i „Wspólnoty Polskiej”, w której uczestniczą delegacje organizacji polskich i polonijnych z 22 krajów. Pierwsza po wojnie konsolidacja środowisk polonijnych z Polską.

■ Sejm

- 12 października ■ rozpatrzenie senackich propozycji zmian do ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach i prawach posłów na Sejm PRL; tzw. pat ustawodawczy.
- Uchwalenie ustawy o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego.
- 25 października ■ głosowanie nad wnioskiem posła Stefana Niesiołowskiego dotyczącym typu przyszłej ordynacji wyborczej do Sejmu (mieszana lub proporcjonalna). Sejm opowiada się za ordynacją proporcjonalną.

■ Polska

- 4 października ■ oficjalne zgłoszenie przez Tadeusza Mazowieckiego swojej kandydatury w wyborach prezydenckich.

■ Świat

- 2 października ■ przyjęcie Węgier, jako pierwszego państwa Układu Warszawskiego, do Rady Europy.
- 3 października ■ formalne zjednoczenie Niemiec.
- 13 października ■ podpisanie w Kijowie deklaracji o zasadach i głównych kierunkach współpracy między Polską a Ukrainą.
- 25 października ■ ogłoszenie suwerenności przez Kazachstan.
- 28 października ■ wybory w Gruzji; zwycięstwo opozycyjnego Gruzińskiego Okrągłego Stołu.
- 30 października ■ ogłoszenie deklaracji suwerenności przez Kazachstan.

LISTOPAD 1990

■ Senat

- 9 listopada ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz z powodu naruszania praw człowieka. Unieważniono orzeczenia za okres 1944–1956 z mocy prawa oraz na podstawie orzeczenia sądu (przyjęty przez Sejm 23 lutego 1991 r.).
- Propozycja dokonania zmian w ustawie o zmianie ustawy o obowiązkach i prawach posłów na Sejm PRL. Zmieniono tytuł ustawy – ustawa o obowiązkach i prawach posłów i senatorów. Określono na nowo i odrębnie prawa i obowiązki posłów i senatorów. Senatorowie otrzymali prawo interwencji w organach administracji. Ustalono także treść ślubowania senatorów.
- 23 listopada ■ przyjęcie tymczasowego regulaminu Senatu (dotychczas obowiązywał regulamin Sejmu).

■ Sejm

9 listopada ■ uchwalenie ustawy o przejęciu majątku byłej PZPR.

29 listopada ■ uchwalenie ustawy o pomocy społecznej.

■ Polska

12 listopada ■ podpisanie Traktatu między Polską a RFN o potwierdzeniu istniejącej między nimi granicy.

25 listopada ■ pierwsze powszechne i bezpośrednie wybory prezydenckie. W pierwszej turze, przy frekwencji 60,6%, Lech Wałęsa zdobywa 39,7% głosów, Stanisław Tymiński – 23,1%, Tadeusz Mazowiecki – 18,1%.

29 listopada ■ wszczęcie śledztwa w sprawie spowodowania strat budżetu państwa wskutek niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych zatrudnionych w resortach i urzędach centralnych regulujących i nadzorujących import alkoholu w latach 1989–1990 (tzw. afery alkoholowej). Straty Skarbu Państwa z tego tytułu wyceniono na ok. 1,7 bln starych zł. 18 czerwca 1997 r. Trybunał Stanu wydaje wyrok w tej sprawie, uznając winnymi Dominika Jastrzębskiego, ministra współpracy gospodarczej z zagranicą oraz Jerzego Ćwieka, byłego prezesa Głównego Urzędu Celnego.

■ Świat

9–10 listopada ■ wizyta Michaiła Gorbaczowa w zjednoczonych Niemczech. Podpisanie paktu o nieagresji, układu o przyjaźni i współpracy oraz porozumienia o wymianie handlowej, gospodarczej, kulturalnej i naukowej.

12 listopada ■ ogłoszenie deklaracji suwerenności przez Kirgizję. Przyjęcie nazwy Kirgistan.

19–21 listopada ■ spotkanie w Paryżu przedstawicieli 34 państw Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE) oraz pierwszy raz Albanii. Podpisanie tzw. Karty Nowej Europy gwarantującej podstawowe prawa i wolności obywatelskie.

14. Lech Wałęsa składa przysięgę prezydencką wobec Zgromadzenia Narodowego

■ Senat

- 22–23 grudnia ■ wizyta delegacji rządu RP na uchodźstwie pod przewodnictwem prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego.

■ Sejm

- 14 grudnia ■ odwołanie rządu na wniosek premiera Tadeusza Mazowieckiego.
- 20 grudnia ■ uchwalenie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Powołano Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS).
- 21 grudnia ■ uznanie wyników wyborów prezydenckich przez Zgromadzenie Narodowe.
- 22 grudnia ■ złożenie przysięgi przez prezydenta Lecha Wałęsę wobec Zgromadzenia Narodowego.

■ Polska

- 9 grudnia ■ druga tura wyborów prezydenckich. Frekwencja wynosi 53,39%. Zwycięstwo Lecha Wałęsy (74,25% głosów).
- 12 grudnia ■ rezygnacja Lecha Wałęsy z funkcji przewodniczącego NSZZ „Solidarność”.
- 22 grudnia ■ przekazanie insygniów władzy przez ostatniego prezydenta RP na uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego prezydentowi Lechowi Wałęsie na Zamku Królewskim w Warszawie.
- 29 grudnia ■ oficjalne powierzenie Janowi Krzysztofowi Bieleckiemu misji tworzenia rządu przez prezydenta.

■ Świat

- 2 grudnia ■ pierwsze od 1933 r. wybory w zjednoczonych Niemczech; zwycięstwo Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej (CDU) i Unii Chrześcijańsko-Społecznej (CSU), które wraz z Wolną Partią Demokratyczną (FDP) tworzą rząd.
- 22 grudnia ■ początek negocjacji Komisji Wspólnot Europejskich z rządem polskim w sprawie układu o stowarzyszeniu Polski ze Wspólnotami.
- Uchwalenie nowej konstytucji Republiki Chorwacji (jeszcze przed uzyskaniem niepodległości).

■ Senat

- 11 stycznia ■ oświadczenie w sprawie sytuacji na Litwie. W związku z zajmowaniem przez radzieckie jednostki wojskowe gmachów użyteczności publicznej i państwowej w Wilnie Senat oczekuje od najwyższych władz ZSRR „dotrzymania składanych deklaracji o stworzeniu pokojowych warunków do decydowania przez narody o swoim bycie politycznym”. Senat potwierdza swoje zdecydowane stanowisko o prawie Litwinów i innych narodów do wolności.
- 18 stycznia ■ zmiana w składzie Prezydium Senatu – odwołanie Janusza Ziółkowskiego i powołanie Romana Dudy.
- Inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze (przyjęta przez Sejm 19 września 1991 r. Senat zaproponował wprowadzenie zmian do ustawy, które Sejm rozpatrywał 17 października 1991 r. – tzw. pat ustawodawczy).

■ Sejm

- 4 stycznia ■ powołanie, na wniosek prezydenta, Jana Krzysztofa Bieleckiego na premiera.
- 5 stycznia ■ przyjęcie części senackich propozycji zmian do ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach i prawach posłów na Sejm PRL. W wyniku nowelizacji tytuł ustawy otrzymał brzmienie – ustawa o obowiązkach i prawach posłów i senatorów.
- 12 stycznia ■ powołanie rządu (tzw. rządu fachowców) Jana Krzysztofa Bieleckiego.
- Uchwalenie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Wprowadzono m.in. podatek od nieruchomości, środków transportu i opłat lokalnych.
- 25 stycznia ■ uchwalenie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.
- 25 stycznia ■ pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o ochronie życia poczętego. Sejm odrzuca wniosek Parlamentarnego Klubu Lewicy Demokratycznej o odrzucenie projektu w całości i decyduje o przeprowadzeniu konsultacji społecznych w sprawie projektu ustawy. Początek burzliwej debaty w mediach.

■ Polska

- 1 stycznia ■ odejście od rozliczeń w rublach transferowych na rzecz wolnodewizowych.
- Postawienie FOZZ w stan likwidacji. Wszczęcie śledztwa przeciw 6 osobom z kierownictwa funduszu.
- 1 stycznia ■ początek strajków w proteście przeciwko tzw. popiwkowi.
- 28 stycznia ■ powołanie Jacka Saryusz-Wolskiego na nowo utworzone stanowisko pełnomocnika rządu ds. integracji europejskiej oraz pomocy zagranicznej.

■ Świat

- 4 stycznia ■ poparcie Wspólnoty Europejskiej stanowiska USA wobec konfliktu w Zatoce Perskiej.
- 9 stycznia ■ czarnoskórzy obywatele RPA otrzymują prawo wstępu do wszystkich publicznych szkół.
- 11–13 stycznia ■ nieudana próba przywrócenia władzy sowieckiej na Litwie. Starcia Litwinów z żołnierzami radzieckimi przed wieżą telewizyjną, budynkiem litewskiego radia i telewizji oraz Domem Prasy w Wilnie. Ginie 14 osób, a 700 zostaje rannych. Budynku parlamentu bronią rzesze Litwinów.

- Podpisanie w Tallinie przez Borysa Jelcyna i przedstawicieli Estonii, Litwy i Łotwy układu o wspólnej obronie i o wzajemnym poszanowaniu suwerenności.
- 17 stycznia ■ początek operacji „Pustynna burza” koalicji antyirackiej.
- 22 stycznia ■ początek ewakuacji wojsk radzieckich z byłej NRD.
- 31 stycznia ■ przyjęcie Czecho-Słowacji do Rady Europy.

LUTY 1991

■ Sejm

- 23 lutego ■ uchwalenie prawa o notariacie.
- 15 lutego ■ odwołanie Tadeusza Hupałowskiego ze stanowiska prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
- 23 lutego ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego – tzw. ustawy rehabilitacyjnej. Unieważniono orzeczenia za okres 1944–1956 z mocy prawa oraz na podstawie orzeczenia sądu.

■ Polska

- 22–25 lutego ■ III Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, przewodniczącym zostaje Marian Krzaklewski.

■ Świat

- 1 lutego ■ zapowiedź zniesienia podstawowych ustaw apartheidu w RPA w ciągu 5 miesięcy.
- 12–15 lutego ■ spotkanie Lecha Wałęsy, Vaclava Havla i Józsefa Antalla w Wyszehradzie zakończone podpisaniem deklaracji o współpracy. Początek Grupy Wyszehradzkiej (Polska, Czecho-Słowacja i Węgry).
- 20 lutego ■ rezolucja parlamentu Słowenii o secesji od Jugosławii.
- 21 lutego ■ anulowanie przez parlament Chorwacji obowiązującego prawa federalnego Jugosławii.
- 28 lutego ■ wycofanie się wojsk irackich z Kuwejtu.

MARZEC 1991

■ Senat

- 1 marca ■ niewyrażenie zgody na powołanie Wiesławy Ziółkowskiej na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
- Zmiana w składzie Prezydium Senatu – odwołanie Romana Dudy i powołanie Jerzego Stępnia.
- 2–6 marca ■ oficjalna wizyta delegacji Biblioteki Kongresu USA.

- 15 marca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy – Ordynacja wyborcza do Senatu RP (przyjęta przez Sejm 10 maja 1991 r.). Utrzymano ściśle powiązanie ordynacji senackiej z ordynacją sejmową, ordynacja wyborcza do Senatu reguluje tylko odmienności. Nowością była rezygnacja z dwóch tur wyborów do Senatu (za wybranych do Senatu uważano kandydatów, którzy otrzymali kolejno najwięcej ważnie oddanych głosów).
- Debata samorządowa.

■ Sejm

- 9 marca ■ debata nad ordynacją wyborczą do Sejmu.
- Uchwała w sprawie terminu rozwiązania się Sejmu. Termin przesunięto na jesień 1991 r., nie później niż do 30 października.
- 22 marca ■ uchwalenie ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych.

■ Świat

- 1–6 marca ■ początek rebelii Kurdów i szyitów w południowym Iraku.
- 2 marca ■ rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ określająca warunki rozejmu z Irakiem.
- 17 marca ■ referendum w ZSRR w sprawie utrzymania federacji. 77% głosujących opowiada się za utrzymaniem państwa radzieckiego w formie „odnowionej federacji równych i suwerennych republik”. Referendum bojkotują: Armenia, Estonia, Gruzja, Litwa, Łotwa i Mołdawia.
- 19–26 marca ■ wizyta prezydenta Lecha Wałęsy w USA. Redukcja długu gwarantowanego przez rząd amerykański o 70%.
- 31 marca ■ rozwiązanie wojskowych struktur Układu Warszawskiego.
- Przyjęcie Albanii do KBWE.

KWIECIEŃ 1991

■ Senat

- 5 kwietnia ■ inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (przyjęty przez Sejm 30 sierpnia 1991 r.) i projekt ustawy o referendum gminnym (przyjęty przez Sejm 11 października 1991 r.).
- 12 kwietnia ■ przekazanie marszałkowi Andrzejowi Stelmachowskiemu nowej laski marszałkowskiej przez cech warszawskich rzemieślników artystów.

■ Sejm

- 19 kwietnia ■ nowelizacja konstytucji. Określono początek kadencji Sejmu, a tym samym Senatu – jest to dzień pierwszego posiedzenia nowo wybranego Sejmu. Zlikwidowano tzw. przerwę międzykadencyjną i kadencja miała trwać, także w przypadku rozwiązania Sejmu, do czasu zebrania się posłów na pierwszym posiedzeniu Sejmu następnej kadencji. Dotychczas początek kadencji był określany w ordynacjach wyborczych. Wprowadzono zasadę domicylu, tzn. że każdy obywatel może być wybrany do Sejmu i Senatu, jeżeli stale zamieszkuje w Polsce co najmniej od 5 lat.

■ Polska

- 16 kwietnia ■ rusza pierwsza sesja Giełdy Papierów Wartościowych w gmachu byłego KC PZPR.
21 kwietnia ■ porozumienie z tzw. Klubem Paryskim w sprawie dwuetapowej redukcji polskiego zadłużenia o 50%.

■ Świat

- 8 kwietnia ■ początek ewakuacji wojsk amerykańskich z Iraku.
9 kwietnia ■ uchwalenie przez parlament Gruzji secesji od ZSRR.
15 kwietnia ■ otwarcie w Londynie Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR).
23 kwietnia ■ podpisanie przez Michaiła Gorbaczowa, Borysa Jelcyna i przywódców 8 republik ZSRR układu o współpracy w rozwiązywaniu ekonomicznych i politycznych problemów państwa.

15. Inauguracja Giełdy Papierów Wartościowych w gmachu byłego KC PZPR

■ Senat

- 10 maja ■ propozycja odrzucenia ustawy o zmianie ustawy o podatku wyrównawczym (odrzucona przez Sejm 27 lipca 1991 r.)
- 23 maja ■ uroczyste poświęcenie nowej sali posiedzeń Senatu.
- 24 maja ■ debata konstytucyjna.
■ Wyrażenie zgody na powołanie Waleriana Pański na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

■ Sejm

- 3 maja ■ wspólne posiedzenie Sejmu i Senatu z okazji dwusetnej rocznicy Konstytucji 3 maja.
- 10 maja ■ uchwalenie ordynacji wyborczej do Sejmu (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta). Uchwalenie z inicjatywy Senatu ordynacji wyborczej do Senatu.
- 17 maja ■ uchwała o nierozpatrywaniu projektu ustawy o ochronie prawnej dziecka poczętego i projektu ustawy o prawie do rodzicielstwa, ochronie poczętego życia ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży oraz o rezygnacji z referendum w sprawie aborcji.
- 23 maja ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych oraz ustawy o organizacjach pracodawców.
■ Powołanie pierwszego niekomunistycznego prezesa Najwyższej Izby Kontroli – Waleriana Pański.

■ Polska

- 3 maja ■ uroczyste obchody 200-lecia Konstytucji 3 maja.
- 12 maja ■ powstanie Unii Demokratycznej (połączenie Ruchu Obywatelskiego – Akcja Demokratyczna i Forum Prawicy Demokratycznej), przewodniczącym zostaje Tadeusz Mazowiecki.

■ Świat

- 20 maja ■ wizyta prezydenta Wałęsy w Izraelu; wystąpienie w Knesecie.

■ Senat

- 7 czerwca ■ stanowisko w sprawie postępowania Sejmu z inicjatywami ustawodawczymi Senatu w związku z uchwałą Sejmu z 17 maja 1991 r. o zawieszeniu prac nad senackim projektem ustawy o prawnej ochronie dziecka poczętego. Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich w swoim stanowisku uznaje, że uchwała Sejmu narusza konstytucyjne prawo Senatu do inicjatywy ustawodawczej oraz przepis regulaminu Sejmu dotyczący postępowania Sejmu podczas drugiego czytania projektu ustawy. Podczas dyskusji senatorowie zwracają uwagę, że w Sejmie „leżakuje” kilka senackich inicjatyw ustawodawczych, w tym projekt ustawy reprivatyzacyjnej. Ostatecznie zdecydowano, że w sprawie inicjatyw Senatu będzie interweniował po raz kolejny marszałek Senatu.

16. Czwarta pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski

21 czerwca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych i ustawy o podatku rolnym. Zniesiono m.in. administracyjny przyrząd uprawiania wszystkich użytków rolnych (przyjęty przez Sejm 25 października 1991 r.).

■ Sejm

15 czerwca ■ uchwalenie nowej ordynacji wyborczej do Sejmu. Uwzględniono część zastrzeżeń prezydenta; m.in. zrezygnowano z okręgów jednomandatowych. Wprowadzono zasadę proporcjonalności. 391 posłów wybiera się z okręgowych list kandydatów w 37 wielomandatowych okręgach wyborczych, a 69 – z ogólnopolskich list kandydatów. Wzmocniono najsilniejsze ugrupowania polityczne (ponownie uchwalona 28 czerwca 1991 r. po tzw. wecie prezydenta).

■ Polska

1–9 czerwca ■ czwarta pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski.

8 czerwca ■ spotkanie papieża Jana Pawła II z parlamentarzystami na Zamku Królewskim.

10 czerwca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu RP (tzw. weto). Początek sporu z Sejmem.

26 czerwca ■ drugi wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu RP.

29 czerwca ■ nadzwyczajny kongres PSL, prezesem zostaje Waldemar Pawlak.

■ Świat

12 czerwca ■ wybór Borysa Jelcyna na prezydenta Federacji Rosyjskiej.

■ Powstanie pierwszego po II wojnie światowej niekomunistycznego rządu w Albanii.

17 czerwca ■ podpisanie w Bonn traktatu między Polską a RFN o dobrym sąsiedztwie i przyjaźnej współpracy.

18 czerwca ■ zniesienie przez parlament RPA obowiązku ewidencji koloru skóry obywateli.

25 czerwca ■ ogłoszenie niepodległości przez Chorwację i Słowenię.

27 czerwca ■ początek wojny domowej w Jugosławii. Armia federalna Jugosławii rozpoczyna działania wojenne przeciwko Chorwacji i Słowenii.

28 czerwca ■ rozwiązanie Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG).

LIPIEC 1991

■ Sejm

19 lipca ■ uchwalenie ustawy o systemie oświaty (inicjatywa Senatu i rządu). Umożliwiono zakładanie i prowadzenie szkół przez różne podmioty. Wprowadzono nauczanie religii w szkołach i minimum programowe (Senat zaproponował zmiany do ustawy; jednej z nich Sejm nie odrzucił ani nie przyjął; tzw. pat ustawodawczy).

26 lipca ■ uchwalenie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT). Początek reformy systemu podatkowego.

■ Polska

- 3 lipca ■ zarządzenie przez prezydenta Lecha Wałęsę wyborów do Sejmu i Senatu na dzień 27 października 1991 r.
- 7 lipca ■ ratyfikacja przez prezydenta Konwencji o prawach dziecka z zastrzeżeniami strony polskiej.
- 11 lipca ■ podjęcie przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” decyzji o udziale związku w wyborach parlamentarnych.
- 16 lipca ■ powołanie wyborczego Sojuszu Lewicy Demokratycznej (SLD).
- 31 lipca ■ ucieczka właścicieli Spółki Art.-B z Polski.

■ Świat

- 1 lipca ■ rozwiązanie Układu Warszawskiego.
■ Wniosek Szwecji o przyjęcie do Wspólnot Europejskich.
- 7 lipca ■ porozumienie pokojowe z Brioni przedstawicieli Słowenii, Chorwacji i Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii.
- 12 lipca ■ uchwalenie nowej konstytucji Bułgarii.
- 18 lipca ■ wycofanie wojsk jugosłowiańskich ze Słowenii.
- 30–31 lipca ■ spotkanie George’a Busha i Michaiła Gorbaczowa w Moskwie. Podpisanie Traktatu o Redukcji i Ograniczeniu Ofensywnych Zbrojeń Strategicznych (START).

SIERPIEŃ 1991

■ Senat

- 2 sierpnia ■ propozycja dokonania zmian w ustawie o systemie oświaty (rozpatrzona przez Sejm 24 sierpnia 1991 r.; tzw. pat ustawodawczy).
- 10 sierpnia ■ udział wicemarszałka Andrzeja Wielowieyskiego i szefa Kancelarii Senatu w uroczystościach związanych z zakończeniem ekshumacji pomordowanych oficerów pod Charkowem.
- 30 sierpnia ■ propozycja odrzucenia ustawy o przekazaniu elektroenergetycznych sieci przesyłowych (przyjęta przez Sejm 27 września 1991 r.).
■ Inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o instytutach naukowych (nierozpatrzony przez Sejm).
■ Uchwały w sprawie ogłoszenia niepodległości Ukrainy, Estonii, Litwy i Łotwy oraz Białorusi.

■ Sejm

- 24 sierpnia ■ rozpatrzenie senackich propozycji zmian do ustawy o systemie oświaty; tzw. pat ustawodawczy.
■ Ostatnie posiedzenie Komisji Konstytucyjnej, przyjęcie projektu Konstytucji RP.
- 30 sierpnia ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

■ Polska

- 8 sierpnia ■ katastrofa budowlana jednego z najwyższych budynków na świecie – Masztu Radiowego w Konstantynowie.
- 13–16 sierpnia ■ Światowe Dni Młodzieży w Częstochowie z udziałem papieża Jana Pawła II.
- 17 sierpnia ■ wysłanie pierwszego e-maila z Polski, co uważa się za początek działania Internetu w Polsce.
- 28–29 sierpnia ■ spotkanie ministrów spraw zagranicznych Polski, Niemiec i Francji. Powstanie Trójkąta Weimarskiego.

■ Świat

- 19–21 sierpnia ■ nieudany pucz komunistów w Moskwie (z wiceprezydentem Giennadijem Janajewem na czele).
- 20 sierpnia ■ ogłoszenie przez Estonię secesji od ZSRR ze skutkiem natychmiastowym.
- 21 sierpnia ■ ogłoszenie przez Łotwę secesji od ZSRR ze skutkiem natychmiastowym.
- 24 sierpnia ■ deklaracja niepodległości Ukrainy.
- 25 sierpnia ■ deklaracja niezależności Białorusi.
■ Wkroczenie oddziałów federalnej armii jugosłowiańskiej do Chorwacji w celu wsparcia separatystów serbskich.
- 26 sierpnia ■ rząd rosyjski rezerwuje sobie prawo rewizji granic z republikami, które opuszczają ZSRR.
- 27 sierpnia ■ ogłoszenie niepodległości przez Mołdawię.
- 30 sierpnia ■ ogłoszenie niepodległości przez Azerbejdżan.
- 31 sierpnia ■ deklaracje niepodległości Kirgistanu i Uzbekistanu.

WRZESIEŃ 1991

■ Sejm

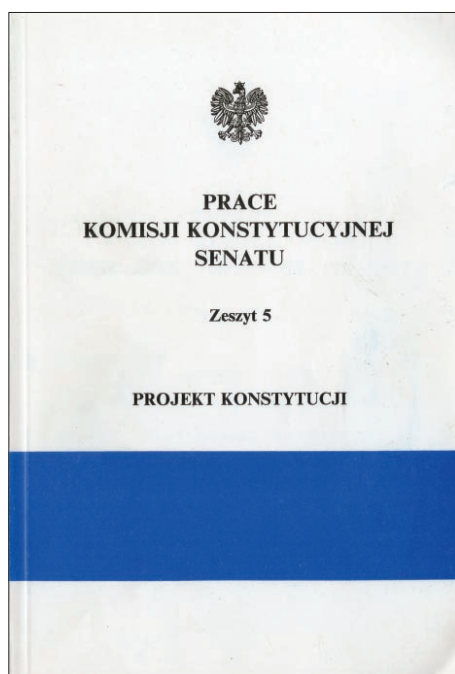
- 7 września ■ uchwalenie nowej ustawy o systemie oświaty (po tzw. pacie ustawodawczym). Kontrowersje budzi zapis, że nauczanie i wychowanie ma respektować chrześcijański system wartości.
- 27 września ■ przyjęcie propozycji Senatu odrzucenia ustawy o przekazaniu elektroenergetycznych sieci przesyłowych.

■ Świat

- 9 września ■ ogłoszenie deklaracji niepodległości przez Tadżykistan.
- 15 września ■ pierwsze bezpośrednie wybory parlamentarne w Hongkongu; zwycięstwo ugrupowań prodemokratycznych.
- 17 września ■ przyjęcie Estonii, Korei Południowej, Korei Północnej, Litwy, Łotwy, Mikronezji i Wysp Marshalla do ONZ.

■ Senat

- 3 października ■ wystąpienie byłej premier Wielkiej Brytanii Margaret Thatcher (nie chciała wystąpić przed Sejmem X kadencji) – pierwsze wystąpienie zagranicznego gościa w Senacie.
- Propozycja dokonania zmian w ustawie o radiofonii i telewizji. Wprowadzono m.in. obowiązek respektowania przez środki przekazu uniwersalnych zasad etyki ze szczególnym uwzględnieniem wartości chrześcijańskich (rozpatrzona przez Sejm 16 października 1991 r.; tzw. pat ustawodawczy).
- 10 października ■ propozycja dokonania zmian w ustawie o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze (rozpatrzona przez Sejm 17 października 1991 r.; tzw. pat ustawodawczy).
- 17 października ■ propozycja odrzucenia ustawy o działalności gospodarczej gmin (przyjęta przez Sejm 25 października 1991 r.).
- 22 października ■ wprowadzenie przez Komisję Konstytucyjną istotnych zmian w projekcie Konstytucji RP.
- 23–24 października ■ ostatnie posiedzenie Senatu I kadencji.
- 23 października ■ propozycja odrzucenia ustawy o radiofonii i telewizji (odrzucona przez Sejm 25 października 1991 r.).
- 24 października ■ przedstawienie przez Komisję Konstytucyjną poprawionego projektu Konstytucji RP. Senat przyjmuje projekt i postanawia przekazać go parlamentowi następnej kadencji.
- Trzecia nowelizacja tymczasowego regulaminu Senatu, przekształcenie go w regulamin „stały”.
- Przemówienie prezydenta Lecha Wałęsy – pierwsze wystąpienie prezydenta w Senacie od 1922 r.

17. Projekt konstytucji przygotowany przez Komisję Konstytucyjną Senatu I kadencji

■ Sejm

- 10 października ■ debata konstytucyjna. Sejm postanawia, że nową konstytucję uchwali izba wybrana w wolnych, demokratycznych wyborach.
- 11 października ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o referendum gminnym.
- 16 października ■ rozpatrzenie senackich propozycji zmian do ustawy o radiofonii i telewizji; tzw. pat ustawodawczy.
- 17 października ■ uchwalenie ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent. Ustawa nie dotyczy emerytur i rent dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy policji, straży granicznej i więziennej. Uchwalono ją pod dużą presją społeczną, w szczególności emerytów tzw. starego portfela. Określono m.in. okresy zatrudnienia (składkowe i nieskładkowe), zmieniono mechanizm waloryzacji świadczeń.
- Rozpatrzenie senackich propozycji zmian do ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze; tzw. pat ustawodawczy.
- 19 października ■ uchwalenie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Powołano Agencję Własności Rolnej w celu przejęcia, restrukturyzacji i prywatyzacji mienia po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych (PGR). Początek prywatyzacji w rolnictwie.
- 25 października ■ ostatnie posiedzenie Sejmu X kadencji.
- Uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym i ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- Przyjęcie propozycji Senatu odrzucenia ustawy o działalności gospodarczej gmin.

■ Polska

- 5–6 października ■ szczyt Grupy Wyszehradzkiej w Krakowie. Podpisanie tzw. Deklaracji Krakowskiej przez prezydentów Polski i Czechosłowacji oraz premiera Węgier. Podpisanie układów o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy Polski z Czecho-Słowacją i Węgrami.
- 16 października ■ podpisanie porozumienia w sprawie przekazania przez Niemcy 500 mln marek na rzecz Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie” w celu udzielenia pomocy Polakom m.in. więzionym w obozach, wywiezionym na przymusowe roboty do Niemiec w czasie II wojny światowej.
- 27 października ■ pierwsze po II wojnie światowej wolne wybory parlamentarne. Frekwencja wynosi 43,2%. Najwięcej mandatów w Sejmie zdobyli: UD, SLD i Wyborcza Akcja Katolicka, a do Senatu – UD i NSZZ „Solidarność”.

■ Świat

- 11 października ■ rozwiązanie Komitetu Bezpieczeństwa Państwowego (KGB) przy Radzie Ministrów ZSRR.
- 13 października ■ wybory w Bułgarii; zwycięstwo opozycyjnego Związku Sił Demokratycznych.
- 15 października ■ proklamowanie niepodległości przez Bośnię i Hercegowinę.
- Podpisanie w Helsinkach Aktu Końcowego KBWE przez prezydentów Litwy, Łotwy i Estonii.

- 22 października ■ w Luksemburgu Wspólnoty Europejskie i EFTA uzgadniają utworzenie Europejskiej Przestrzeni Gospodarczej złożonej z 19 państw. Porozumienie zakłada unię celną, wolny przepływ pracy, usług i kapitału.
- 26 października ■ parafowanie w Moskwie układu o wycofaniu wojsk radzieckich z Polski do końca 1993 r.
- 27 października ■ proklamowanie niepodległości przez Turkmenistan.
- 30 października ■ konferencja pokojowa w Madrycie na temat Bliskiego Wschodu z udziałem George'a Busha i Michaiła Gorbaczowa w celu przygotowania negocjacji Arabów, Palestyńczyków i Izraela.

LISTOPAD 1991

■ Senat

26–27 listopada ■ pierwsze posiedzenie Senatu II kadencji.

Mandaty zdobyli: UD (21), NSZZ „Solidarność” (11), Wyborcza Akcja Katolicka (9), Porozumienie Obywatelskie Centrum (9), PSL Sojusz Programowy (8), Porozumienie Ludowe (7), Kongres Liberalno-Demokratyczny (6), Konfederacja Polski Niepodległej (4), SLD (4), Partia Chrześcijańskich Demokratów (3), niezależni (8). Po 1 mandacie zdobyli: Chrześcijańska Demokracja, Klub Inteligencji Katolickiej w Bałymstoku, Narodowy Komitet Wyborczy, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Mniejszość Niemiecka, Ludowe Porozumienie Wyborcze „Piast”, Regionalne Forum Wyborcze, Unia Wielkopolan, „Regionowi i Polsce”, Konfederacja Komitetów Obywatelskich.

Powołanie Jana Zamoyskiego na marszałka seniora przez prezydenta. Wybór Augusta Chełkowskiego (NSZZ „Solidarność”) na marszałka.

27 listopada ■ wybór Andrzeja Czapskiego (KLD), Alicji Grześkowiak (PC), Józefa Ślisza (PL) na wicemarszałków.

■ Sejm

25–26 listopada i 5–6 grudnia ■ pierwsze posiedzenie Sejmu I kadencji.

Mandaty zdobyli: UD (61), SLD (60), Wyborcza Akcja Katolicka (49), PSL (48), Konfederacja Polski Niepodległej (45), Porozumienie Obywatelskie Centrum (44), KLD (37), Porozumienie Ludowe (28), NSZZ „Solidarność” (27), Polska Partia Przyjaciół Piwa (16), Mniejszość Niemiecka (7), Chrześcijańska Demokracja (7), Polski Związek Zachodni (4), Partia Chrześcijańskich Demokratów (4), „Solidarność Pracy” (4), Unia Polityki Realnej (3), Partia „X” (3), Ruch Autonomii Śląska (2). Po 1 mandacie zdobyli: Stronnictwo Demokratyczne, Ruch Demokratyczno-Społeczny, Unia Wielkopolan, Jedność Ludowa, „Wielkopolsce i Polsce”, „Solidarność’80”, Ludowe Porozumienie Wyborcze „Piast”, Komitet Wyborczy Prawosławnych, Krakowska Koalicja „Solidarni z Prezydentem”, Związek Podhalan, Sojusz Kobiet przeciw Trudnościom Życia.

25 listopada ■ wybór Wiesława Chrzanowskiego (ZChN) na marszałka oraz Henryka Baki (PL), Andrzeja Kerna (PC), Jacka Kurczewskiego (KLD), Dariusza Wójcika (KPN) i Józefa Zycha (PSL) na wicemarszałków.

■ Polska

- 7 listopada ■ ostatnia runda negocjacji w sprawie układu stowarzyszeniowego ze Wspólnotami Europejskimi.
- 8 listopada ■ powierzenie Bronisławowi Geremkowi misji tworzenia rządu.
- 13 listopada ■ rezygnacja Bronisława Geremka z misji tworzenia rządu.
- 26 listopada ■ przystąpienie Polski do Rady Europy.
- listopad ■ wszczęcie śledztwa na podstawie doniesienia Urzędu Ochrony Państwa w sprawie tzw. pożyczki moskiewskiej.

■ Świat

- 19 listopada ■ masakra ludności w chorwackim Vukowarze.
- 22 listopada ■ paraflowanie Układu Europejskiego o ustanowieniu stowarzyszenia między Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi.
- Proklamowanie niepodległości przez jugosłowiańską Macedonię.

GRUDZIEŃ 1991

■ Senat

- 19 grudnia ■ uchwała w sprawie przystąpienia Polski do Rady Europy.

18. Wystąpienie marszałka Senatu Augusta Chelkowskiego na konferencji przewodniczących parlamentów krajów członkowskich Rady Europy

■ Sejm

- 5 grudnia ■ przyjęcie ustąpienia rządu Jana Krzysztofa Bieleckiego i powołanie Jana Olszewskiego na premiera.
- 6 grudnia ■ pierwsze czytanie prezydenckiego projektu ustawy konstytucyjnej o powoływaniu i odwoływaniu rządu oraz innych zmian dotyczących najważniejszych organów państwa wniesionego do Sejmu w listopadzie 1991 r.
- 19 grudnia ■ wycofanie przez prezydenta projektu ustawy konstytucyjnej o powoływaniu i odwoływaniu rządu oraz innych zmian dotyczących najważniejszych organów państwa. Powodem wycofania były zmiany wprowadzone do projektu, których nie akceptował prezydent.
- 23 grudnia ■ powołanie centroprawicowego rządu Jana Olszewskiego.

■ Polska

- 2 grudnia ■ Polska jako pierwsza na świecie uznaje niepodległość Ukrainy.
- 5 grudnia ■ powierzenie Janowi Olszewskiemu misji tworzenia rządu.
- 14 grudnia ■ przyjęcie po burzliwych dyskusjach Kodeksu Etyki Lekarskiej. Wprowadzono zakaz przeprowadzania aborcji poza przypadkami, gdy ciąża jest wynikiem przestępstwa lub zagraża życiu kobiety.

■ Świat

- 1 grudnia ■ wybór Leonida Krawczuka na prezydenta Ukrainy.
- 5 grudnia ■ dymisja prezydenta Jugosławii Stipe Mesića. Koniec federacji jugosłowiańskiej.
- 8 grudnia ■ przyjęcie w referendum nowej konstytucji Rumunii.
- 10 grudnia ■ podpisanie w Maastricht projektu traktatu o utworzeniu Unii Europejskiej, zakładającego integrację gospodarczą i polityczną 12 państw członkowskich oraz wprowadzenie wspólnej waluty europejskiej.
- 13 grudnia ■ podpisanie w Seulu porozumienia o nieagresji, arbitrażu sporów i wymianie handlowej przez przywódców Korei Północnej i Południowej.
- 16 grudnia ■ podpisanie w Brukseli przez Polskę, Czechy, Słowację i Węgry układu o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi.
- Proklamowanie niepodległości przez Kazachstan.
- 21 grudnia ■ podpisanie w Alma Acie układu o powstaniu Wspólnoty Niepodległych Państw z 11 byłych republik sowieckich.
- 23 grudnia ■ uchwalenie nowej konstytucji Słowenii.
- 25 grudnia ■ oficjalne rozwiązanie ZSRR. Rezygnacja Michaiła Gorbaczowa z urzędu prezydenta ZSRR.

- Senat**
- 16 stycznia **■** wybór senatorów Franciszka Połomskiego i Piotra Chojnackiego do składu Krajowej Rady Sądownictwa.
- Sejm**
- 31 stycznia **■** powołanie Tadeusza Zielińskiego na rzecznika praw dziecka.
- Polska**
- 1 stycznia **■** wejście w życie podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT).
- 10 stycznia **■** powstanie związku „Samoobrona”.
- Świat**
- 15 stycznia **■** przejęcie władzy przez Najwyższą Radę Państwową w Algierii; początek wojny domowej (zakończony w 2002 r.).
- 20 stycznia **■** unieważnienie w Helsinkach traktatu z 1948 r. ograniczającego fińską suwerenność.

- Senat**
- 7 lutego **■** wyrażenie zgody na powołanie Tadeusza Zielińskiego na rzecznika praw obywatelskich.
- 27 lutego **■** wyrażenie zgody na powołanie Lecha Kaczyńskiego na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
- 28 lutego **■** inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym. Zmieniono przepisy dotyczące funkcjonowania organów samorządu, m.in. o trybie odwoływania zarządu i powołaniu sekretarza gminy (przyjęta przez Sejm 6 listopada 1992 r.).
- Sejm**
- 1 lutego **■** uznanie przez Sejm decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego za nielegalną. W trakcie debaty Leszek Moczulski rozwija skrót PZPR: „płatni zdrajcy pacholki Rosji”. Powołanie komisji nadzwyczajnej do zbadania skutków stanu wojennego.
- 14 lutego **■** powołanie Lecha Kaczyńskiego na prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Uchwała w sprawie przeciwdziałania patologicznym zjawiskom niegospodarności, nadużyć i korupcji w gospodarce.
- Świat**
- 1 lutego **■** wyrażenie zgody przez WNP na wycofanie 100 tys. żołnierzy byłej Armii Radzieckiej stacjonujących na Litwie, Łotwie i w Estonii.
- 5–6 lutego **■** podpisanie w Kopenhadze deklaracji założycielskiej Rady Państw Morza Bałtyckiego.
- 7 lutego **■** podpisanie w Maastricht przez przywódców tzw. dwunastki Traktatu o Unii Europejskiej ustanawiającego Unię Europejską.
- 12 lutego **■** odrzucenie przez prezydium parlamentu Słowacji układu o federacji z Czechami.

MARZEC 1992

■ Senat

6 marca

■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Izby powołano w celu kontroli gospodarki finansowej gmin, związków międzygminnych i innych osób prawnych oraz sejmików samorządowych (przyjęta przez Sejm 7 października 1992 r.).

12 marca

■ wizyta oficjalna sekretarza generalnego NATO Manfreda Wernera.

■ Sejm

5 marca

■ powołanie, na wniosek prezydenta, Hanny Gronkiewicz-Waltz na prezesa Narodowego Banku Polskiego.

10 marca

■ wniesienie przez prezydenta projektu ustawy o przygotowaniu i uchwaleniu Konstytucji RP.

■ Polska

25 marca

■ bulla Jana Pawła II *Totus Tuus Poloniae Populus* reorganizująca administrację kościelną w Polsce (m.in. utworzono 13 diecezji i 8 archidiecezji).

■ Świat

4 marca

■ rozwiązanie Islamskiego Frontu Ocalenia (FIS) przez władze Algierii.

14 marca

■ zgoda Korei Północnej i Południowej na wzajemną kontrolę instalacji nuklearnych.

16 marca

■ wniosek Finlandii o członkostwo w EWG.

22 marca

■ początek działań zbrojnych Serbów bośniackich po secesji Bośni i Hercegowiny z Jugosławii.

KWIECIEŃ 1992

■ Senat

10 kwietnia

■ propozycja odrzucenia ustawy o zmianie ustawy o oprocentowaniu kapitału w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa (odrzucona przez Sejm 9 maja 1992 r.).

18 kwietnia

■ wizyta prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy.

■ Sejm

2 kwietnia

■ pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy konstytucyjnej o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą RP. Powołanie komisji nadzwyczajnej, przewodniczącym zostaje Tadeusz Mazowiecki.

23 kwietnia

■ uchwalenie ustawy o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji RP. Prawo do inicjatywy ustawodawczej w zakresie przedstawienia Zgromadzeniu Narodowemu projektu nowej konstytucji przyznano: Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego, grupie 56 członków Zgromadzenia Narodowego oraz prezydentowi. Komisję Konstytucyjną Zgromadzenia Narodowego stanowi 46 posłów i 10 senatorów. Zgromadzenie uchwalało projekt konstytucji w drugim czytaniu większością 2/3 głosów. Prezydent, w ciągu 60 dni od dnia przesłania konstytucji, miał prawo do

zgłoszenia do jej tekstu propozycji zmian. Przyjęcie zgłoszonych przez prezydenta propozycji zmian następowało bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków Zgromadzenia Narodowego. Ostateczne przyjęcie konstytucji następowało w referendum, jeśli opowiedziała się za nią większość biorących udział w głosowaniu.

■ Świat

- 1 kwietnia ■ przyznanie pomocy finansowej dla WNP przez grupę najbardziej uprzemysłowionych państw świata G7.
- Spotkanie Vaclava Havla i Borysa Jelcyna w Moskwie. Podpisanie układu o przyjaźni i współpracy między Czecho-Słowacją i Rosją.
- 4 kwietnia ■ przybycie pierwszego transportu Sił Pokojowych ONZ do Chorwacji.
- 27 kwietnia ■ proklamowanie Federacyjnej Republiki Jugosławii przez Serbię i Czarnogórę.

MAJ 1992

■ Senat

- 21 maja ■ propozycja dokonania zmian w ustawie o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji RP. Sejm 29 lipca 1992 r. uznał, że uchwała Senatu nie spełnia wymogów konstytucyjnych (Senat przyjął poprawki większością głosów a nie większością 2/3 głosów) i nie rozpatrzył zmian.
- 22 maja ■ propozycja odrzucenia ustawy o zmianie ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych (przyjęta przez Sejm 20 czerwca 1992 r.).

■ Sejm

- 28 maja ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty prezydenta Izraela Chaima Herzoga.
- Uchwała zobowiązująca ministra spraw wewnętrznych do przedstawienia pełnej informacji na temat osób pełniących niektóre funkcje publiczne będących współpracownikami Służby Bezpieczeństwa w latach 1945–1990; tzw. uchwała lustracyjna. Minister spraw wewnętrznych został zobowiązany do podania do 6 czerwca 1992 r. pełnej informacji nt. urzędników państwowych, senatorów i posłów a do 2 miesięcy sędziów, prokuratorów, adwokatów oraz do 6 miesięcy radnych gmin i członków zarządów gmin (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność uchwały z konstytucją).
- 29 maja ■ wniosek o odwołanie rządu Jana Olszewskiego.

■ Polska

- 18 maja ■ podpisanie układu o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy Polski z Ukrainą.
- 26 maja ■ oficjalny list prezydenta Lecha Wałęsy do marszałka Sejmu Wiesława Chrzanowskiego o wycofaniu poparcia prezydenta dla rządu Jana Olszewskiego.

■ Świat

- 2 maja ■ podpisanie w Porto przez 19 państw Wspólnot Europejskich i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu porozumienia o utworzeniu Europejskiej Przestrzeni Gospodarczej.
- 5 maja ■ władze jugosłowiańskie informują o utracie kontroli nad federalnymi siłami zbrojnymi działającymi w Bośni i Hercegowinie.
- 22 maja ■ podpisanie w Moskwie przez Lecha Wałęsę i Borysa Jelcyna traktatu polsko-rosyjskiego i 8 umów, m.in. protokołu o uregulowaniu majątkowych, finansowych i innych spraw związanych z wycofywaniem wojsk Federacji Rosyjskiej z terytorium Polski.
- 22 maja ■ przystąpienie Chorwacji, Słowenii, Bośni i Hercegowiny do ONZ.
- 31 maja ■ wybory w Jugosławii; zwycięstwo postkomunistów.

CZERWIEC 1992

■ Senat

- 4 czerwca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o ściganiu zbrodni stalinowskich a także innych przestępstw przeciwko życiu, zdrowiu i wolności człowieka oraz wymiarowi sprawiedliwości nie ściganych z przyczyn politycznych w latach 1944–1989 (nierozpatrzony przez Sejm).
- 17 czerwca ■ uchwała w sprawie procesu ujawniania byłych współpracowników SB i UB. Senat apeluje o jak najszybsze uchwalenie ustawy tzw. lustracyjnej.
- 25 czerwca ■ debata z udziałem ministra spraw zagranicznych Krzysztofa Skubiszewskiego na temat polskiej polityki europejskiej w latach dziewięćdziesiątych. Senat potwierdza, że priorytetowym celem tej polityki jest integracja Polski ze Wspólnotami Europejskimi.
- 26 czerwca ■ uchwała w sprawie polskiej polityki europejskiej, w której Senat stwierdza, że wchodzeniu Polski „do struktur Zachodu muszą towarzyszyć intensywne i partnerskie kontakty z naszymi nowymi sąsiadami wschodnimi”.

■ Sejm

- 4/5 czerwca ■ minister spraw wewnętrznych Antoni Macierewicz realizuje uchwałę z 28 maja 1992 r. i wręcza przewodniczącym wszystkich klubów parlamentarnych koperty z listą 64 nazwisk, m.in. członków rządu, posłów i senatorów, o których MSW miało materiały. Drugą listę, na której były nazwiska Lecha Wałęsy i Wiesława Chrzanowskiego, przekazuje prezydentowi, marszałkom Sejmu i Senatu, pierwszemu prezesowi Sądu Najwyższego i prezesowi Trybunału Konstytucyjnego; tzw. noc teczek.
- Odwołanie rządu Jana Olszewskiego.
- 5 czerwca ■ powołanie, na wniosek prezydenta, Waldemara Pawlaka na premiera.
- 6 czerwca ■ powołanie komisji do zbadania wykonywania przez ministra spraw wewnętrznych tzw. uchwały lustracyjnej z 28 maja 1992 r.
- 20 czerwca ■ przyjęcie propozycji Senatu odrzucenia ustawy o zmianie ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych.

■ Polska

- 3 czerwca ■ oficjalna propozycja prezydenta Lecha Wałęsy powołania Waldemara Pawlaka na premiera.
- 7 czerwca ■ powołanie Unii Pracy, przewodniczącym zostaje Ryszard Bugaj.
- 11–14 czerwca ■ IV Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, przewodniczącym ponownie zostaje Marian Krzaklewski.
- 19 czerwca ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją tzw. lustracyjnej uchwały Sejmu z 28 maja 1992 r.
- 23 czerwca ■ podpisanie układu o dobrym sąsiedztwie między Polską a Białorusią.

■ Świat

- 1 czerwca ■ przyjęcie Rosji do Międzynarodowego Funduszu Walutowego.
- 2 czerwca ■ odrzucenie traktatu z Maastricht w referendum w Danii.
- 3–14 czerwca ■ Szczyt Ziemi w Rio de Janeiro. Podpisanie porozumień i konwencji o ochronie środowiska.
- 24–26 czerwca ■ spotkanie w Istambule 11 państw regionu Morza Czarnego. Podpisanie porozumienia o współpracy gospodarczej.

LIPIEC 1992

■ Senat

- 23 lipca ■ exposé premier Hanny Suchockiej – pierwsze w odrodzonej Izbie.
- 24 lipca ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Układu Europejskiego.
- 28 lipca ■ inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o przeciwdziałaniu szkodliwości używania tytoniu oraz projekt ustawy o warunkach wstępnych zajmowania niektórych stanowisk w Rzeczypospolitej Polskiej, czyli projekt tzw. ustawy lustracyjnej, w której zaproponowano tryb postępowania wobec osób kandydujących do objęcia stanowiska, funkcji lub sprawowania urzędu (nierozpatrzone przez Sejm). Projekt ustawy zmieniający ustawę o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Przedłużono termin dochodzenia odszkodowań przez osoby represjonowane, a także rozszerzono krąg uprawnionych do zgłaszania roszczeń (przyjęty przez Sejm 20 lutego 1993 r.).

■ Sejm

- 4 lipca ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Układu Europejskiego.
- 10 lipca ■ odwołanie Waldemara Pawlaka ze stanowiska premiera i powołanie na nie Hanny Suchockiej.
- 11 lipca ■ powołanie rządu Hanny Suchockiej.
- 29 lipca ■ uznanie uchwały Senatu dotyczącej ustawy o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji RP za niespełniającą wymogów konstytucyjnych (Senat przyjął poprawki większością głosów a nie większością 2/3 głosów) i nierozpatrzenie propozycji zmian Senatu.

- 30 lipca ■ ustanowienie dnia 15 sierpnia świętem Wojska Polskiego.
■ Przyjęcie regulaminu Sejmu (m.in. wprowadzono zasadę rozpatrywania projektów ustaw w trzech czytaniach; dotychczas były rozpatrywane w dwóch czytaniach oraz powołano Komisję ds. Układu Europejskiego).
- 22 lipca ■ Polska
■ zobowiązanie przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” członków władz związku do poddania się lustracji.
- 3 lipca ■ Świat
■ uchwalenie przez Senat USA bezterminowego moratorium na przeprowadzanie prób atomowych.
- 17 lipca ■ uchwalenie deklaracji suwerenności przez parlament Słowacji.
- 20 lipiec ■ rezygnacja Vaclava Havla z urzędu prezydenta Czecho-Słowacji.

SIERPIEŃ 1992

- Senat
- 19–23 sierpnia ■ I Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy w Krakowie z udziałem marszałka Augusta Chełkowskiego i wicemarszałek Alicji Grześkowiak. Powstanie Rady Polonii Świata.

WRZESIEŃ 1992

- Senat
- 11 września ■ propozycja odrzucenia ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przyjęta przez Sejm 29 października 1992 r.).
■ Propozycja dokonania zmian w ustawie o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym (Małej konstytucji). Zmiany dotyczyły przede wszystkim uprawnień Senatu. Senat „uznając dominację Sejmu” nie znajduje „uzasadnienia dla deprecjacji” swojej pozycji i proponuje utrzymanie dotychczasowych kompetencji.
- 19 września ■ Sejm
■ uchwała w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu Dominika Jastrzębskiego, Aleksandra Mackiewicza, Andrzeja Wróblewskiego i Jerzego Ćwieka zamieszanych w tzw. aferę alkoholową.
- 30 września ■ Polska
■ początek wypłat świadczeń przez Fundację „Polsko-Niemieckie Pojednanie”.
- Świat
- 1 września ■ uchwalenie nowej konstytucji Słowacji (jeszcze przed formalnym rozpadem federacji).

- 16 września ■ ratyfikacja przez Parlament Europejski układu o stowarzyszeniu Polski i Węgier ze Wspólnotami Europejskimi.
■ Zawieszenie przez Wielką Brytanię udziału swej waluty w Europejskim Systemie Walutowym.
- 22 września ■ wykluczenie Jugosławii z ONZ.

PAŹDZIERNIK 1992

■ Senat

- 29 października ■ wybór senatorów: Stefana Jurczaka, Waleriana Piotrowskiego, Franciszka Połomskiego, Stefana Śnieżki, Marka Czempika, Jerzego Stępnia, Jana Szafrąca, Henryka Makarewicza, Piotra Chojnackiego i Leszka Piotrowskiego do składu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego.
- 30 października ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

■ Sejm

- 2 października ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.
- 7 października ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.
- 16 października ■ zmiana regulaminu Sejmu. Zmieniono tryb rozpatrywania propozycji zmian Senatu. Rozróżniono tryb rozpatrywania ustaw zwykłych (głosowania za odrzuceniem i przyjęciem propozycji zmian) i konstytucyjnych (jedno głosowanie za przyjęciem propozycji zmian).
- 17 października ■ przyjęcie części propozycji zmian Senatu do Małej konstytucji i uchwalenie ustawy. Ustawa uchyliła moc konstytucji z 1952 r., ale pozostawiła w mocy część jej przepisów. Wprowadzono zasadę trójpodziału władz. Organami państwa w zakresie władzy ustawodawczej są Sejm i Senat, w zakresie władzy wykonawczej – prezydent i Rada Ministrów, w zakresie władzy sądowniczej – niezawisłe sądy. Utrzymano dotychczasowe prawo inicjatywy ustawodawczej Senatu. Izba utraciła prawo rozpatrywania projektów ustawy budżetowej. Senat rozpatruje każdą ustawę uchwaloną przez Sejm i w ciągu 30 dni może ją przyjąć lub wprowadzić do jej tekstu poprawki albo ją odrzucić. W przypadku ustawy pilnej Senat ma jedynie 7 dni na zajęcie swojego stanowiska, a w przypadku ustawy budżetowej – 20 dni. Poprawki Senatu pociągające za sobą obciążenie budżetu państwa wymagają wskazania źródeł ich pokrycia. Nowością była procedura głosowania nad poprawkami Senatu i uchwałą odrzucającą ustawę. Propozycję Senatu uważano za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej większością bezwzględną głosów, a nie jak poprzednio większością kwalifikowaną 2/3. Reguła jednego głosowania – za odrzuceniem poprawek Senatu – wyeliminowała zjawisko tzw. pata ustawodawczego. Ponadto Senatowi przyznano prawo do wyrażania zgody na zarządzenie przez prezydenta referendum.
- 29 października ■ przyjęcie propozycji Senatu odrzucenia ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- 30 października ■ utworzenie Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego, przewodniczącym zostaje senator Walerian Piotrowski.

■ Polska

- 14 października ■ przekazanie przez rząd rosyjski kopii materiałów archiwalnych dotyczących mordu ok. 25 tys. polskich jeńców wojennych i więźniów w Katyniu, Miednoje i Charkowie.
- 17 października ■ podpisanie przez prezydenta Małej konstytucji. Przyjęto w niej kompromis między systemem prezydenckim a parlamentarno-gabinetowym.
- 20 października ■ ratyfikacja Układu Europejskiego przez prezydenta.
- 28 października ■ Polskę opuszczają ostatnie bojowe jednostki byłej Armii Radzieckiej.

19. Wojska radzieckie opuszczają Polskę

■ Senat

13 listopada

■ uchwała o zbrodni katyńskiej.

19 listopada

■ dokonanie zmian w ustawie o radiofonii i telewizji. Zobowiązano Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do składania corocznych sprawozdań (oprócz informacji) ze swojej działalności Sejmowi, Senatowi i prezydentowi. Odrzucenie sprawozdania przez Sejm i Senat skutkuje wygaśnięciem kadencji wszystkich członków KRRiT. Wprowadzono zasadę poszanowania uczuć religijnych odbiorców, a zwłaszcza respektowania chrześcijańskiego systemu wartości w programach telewizyjnych i radiowych.

■ Propozycja odrzucenia ustawy o zmianie Konstytucji RP (odrzucona przez Sejm 29 grudnia 1992 r.).

28 listopada

■ uroczyste posiedzenie w 70. rocznicę pierwszego posiedzenia Senatu II Rzeczypospolitej. Akt nadania Krzyża Wielkiego Orderu Odrodzenia Polski marszałkowi Andrzejowi Stelmachowskiemu.

20. Marszałek Senatu Andrzej Stelmachowski odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski

■ Sejm

- 6 listopada ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym. Zmieniono przepisy dotyczące funkcjonowania organów samorządu, m.in. o trybie odwoływania zarządu i powołaniu sekretarza gminy.
- 12 listopada ■ wniesienie projektu ustawy konstytucyjnej – Karta Praw i Wolności przez prezydenta (nierozpatrzony).
- 25 listopada ■ wniesienie projektu ustawy konstytucyjnej – Karta Społeczna i Ekonomiczna przez grupę posłów SLD (odrzucony).

■ Polska

- 17 listopada ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające zgodność z konstytucją zmienionego 16 października 1992 r. przepisu regulaminu Sejmu dotyczącego trybu postępowania z propozycjami Senatu odnośnie ustaw zmieniających konstytucję i ustaw konstytucyjnych. Przepis zaskarżyło Prezydium Senatu i grupa posłów OKP.

■ Świat

- 6 listopada ■ uchwalenie konstytucji Litwy.
- 9 listopada ■ wejście w życie układu o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie (CFE).

GRUDZIEŃ 1992

■ Senat

- 22 grudnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości. Zmiany dotyczą zasad zbywania nieruchomości przez spółdzielnie rolnicze (przyjęta przez Sejm 2 kwietnia 1993 r.).

■ Sejm

- 19 grudnia ■ uchwalenie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy niektórych służb państwowych. Ograniczono specjalne uprawnienia emerytalne funkcjonariuszy służb specjalnych, policji, w sądownictwie i prokuraturze wojaskowej w latach 1944–1956 (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- 29 grudnia ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o radiofonii i telewizji i uchwalenie ustawy. W ustawie określono zasady działalności radiofonii i telewizji publicznej oraz prywatnej. Zlikwidowano Komitet ds. Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”. Powołano nowy organ państwa – Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, w skład której wchodzi 9 członków powoływanych przez Sejm (4), Senat (2) i prezydenta (3) spośród osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem w zakresie środków masowego przekazu.

■ Polska

- 9 grudnia ■ wejście w życie Małej konstytucji.
- 21 grudnia ■ podpisanie przez kraje Grupy Wyszehradzkiej umowy o utworzeniu Środkowoeuropejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (CEFTA).

■ Świat

- 16 grudnia
- wniosek Albanii o przystąpienia do NATO.
 - Przyjęcie nowej konstytucji Czech.

STYCZEŃ 1993

■ Senat

- 15 stycznia
- propozycje odrzucenia ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (odrzucona przez Sejm 31 marca 1993 r.) oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przyjęta przez Sejm 19 lutego 1993 r.).
 - Dokonanie zmian w ustawie o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Sejmowe komisje polityki społecznej i ustawodawczej wnosili w swoim sprawozdaniu o odrzuceniu senackich propozycji zmian. Sejm rozpatrzył sprawozdanie 18 lutego 1993 r., a następnego dnia przyjął wniosek Prezydium Sejmu o niepoddawanie pod głosowanie poprawek Senatu, gdyż wykraczają poza materię ustawy nowelizującej.
- 28 stycznia
- propozycja odrzucenia ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne (odrzucona przez Sejm 29 maja 1993 r.).

■ Sejm

- 7 stycznia
- odrzucenie projektu uchwały przewidującej przeprowadzenie referendum w sprawie dopuszczalności przerywania ciąży.
 - Uchwalenie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, tzw. ustawy antyaborcyjnej.
- 8 stycznia
- uchwalenie ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego. Zastąpienie podatku obrotowego podatkiem od wartości dodanej (VAT).

■ Polska

- 14 stycznia
- wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy niektórych służb państwowych.
 - Zatonięcie polskiego promu „Jan Heweliusz”, ginie 55 osób.
- 19 stycznia
- ratyfikacja Europejskiej Konwencji Praw Człowieka przez prezydenta.
- 26 stycznia
- przyjęcie przez Radę Ministrów programu działań dostosowujących polski system prawny do wymagań Układu Europejskiego.
- styczeń
- publikacja kontrowersyjnej książki Jacka Kurskiego i Piotra Semki „Lewy czerwcowy” z wywiadami m.in. z Jarosławem Kaczyńskim, Antonim Macierewiczem i Adamem Glapińskim.

■ Świat

- 1 stycznia
- rozwiązanie Federacyjnej Republiki Czesko-Słowackiej i powstanie dwóch państw – Republiki Czeskiej i Republiki Słowackiej.

- 3 stycznia ■ podpisanie w Moskwie układu START II.
- 13 stycznia ■ podpisanie w Paryżu konwencji o zakazie produkcji, używania, składowania i handlu bronią chemiczną.
- 20 stycznia ■ objęcie urzędu prezydenta Stanów Zjednoczonych przez Billa Clintona.
- 22 stycznia ■ powołanie przez ONZ międzynarodowego trybunału do osądzania zbrodniarzy wojennych w byłej Jugosławii.
- 26 stycznia ■ odrzucenie wniosku Albanii o przyjęcie do NATO.
- Wybór Vaclava Havla na prezydenta Czech.

LUTY 1993

■ Sejm

- 3 lutego ■ uchwalenie ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków. Wprowadzono bankowe postępowanie ugodowe.
- 19 lutego ■ przyjęcie wniosku Prezydium Sejmu o niepoddawanie pod głosowanie senackich propozycji zmian do ustawy o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, gdyż wykraczają poza materię ustawy nowelizującej.
- 20 lutego ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy zmieniającej ustawę o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Przedłużono termin dochodzenia odszkodowań przez osoby represjonowane.

■ Polska

- 22 lutego ■ podpisanie przez rząd i związki zawodowe paktu o przedsiębiorstwie państwowym. Określono m.in. zasady negocjowania układów zbiorowych oraz gwarantowane świadczenia pracownicze. Pracownicy otrzymali za darmo 10% akcji prywatyzowanych zakładów, a 10% mogli nabyć po cenach preferencyjnych.

■ Świat

- 1 lutego ■ podpisanie umowy o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi przez Rumunię.
- 9 lutego ■ uchwalenie przez parlament Holandii ustawy dopuszczającej eutanazję.

MARZEC 1993

■ Senat

- 18 marca ■ uchwała w sprawie przyspieszenia budowy autostrad w Polsce.
- 19 marca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o samorządzie gospodarczym (nierozpatrzony przez Sejm).

■ Polska

- 5 marca ■ ujawnienie przez Jarosława Kaczyńskiego tajnej instrukcji UOP z 26 października 1992 r. dotyczącej działań służb wymierzonych w ugrupowania prawicowe.

- 10 marca ■ początek procesu 24 funkcjonariuszy ZOMO w sprawie pacyfikacji kopalni „Wujek” w 1981 r.
- Świat
- 1 marca ■ wejście życie Środkowoeuropejskiego Stowarzyszenia o Wolnym Handlu (CEFTA) pomiędzy Polską, Czechami, Słowacją i Węgrami.
- 25 marca ■ podpisanie pokojowego planu Vance’a i Owena przez Bośnię i Hercegowinę.

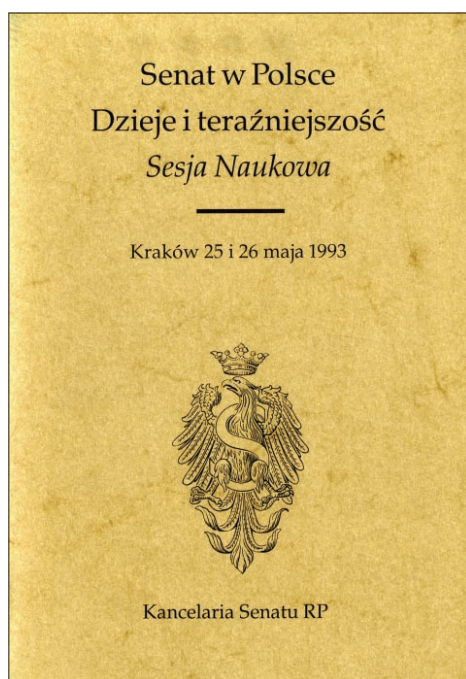
KWIECIEŃ 1993

- Senat
- 1 kwietnia ■ powołanie senatorów Ryszarda Miazka i Jana Szafrąca do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
- Sejm
- 2 kwietnia ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości.
- 16 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
- 30 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji, tzw. programu powszechnej prywatyzacji. Przewidziano rekompensacyjne i powszechne świadectwa udziałowe.
- Świat
- 3 kwietnia ■ odrzucenie przez parlament Serbów bośniackich planu pokojowego Vance’a i Owena dla Bośni i Hercegowiny.
- 6 kwietnia ■ podpisanie porozumienia o zawieszeniu broni przez Chorwację i Krainę.
- 8 kwietnia ■ przyjęcie Macedonii do ONZ.
- 22 kwietnia ■ otwarcie Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie dokumentującego zagładę Żydów w czasie II wojny światowej.

MAJ 1993

- Senat
- 20–21 maja ■ ostatnie posiedzenie Senatu II kadencji.
- 20 maja ■ burzliwa debata nad ordynacją wyborczą do Sejmu RP.
- 21 maja ■ wprowadzenie poprawek do ustawy – Ordynacja wyborcza do Sejmu RP.
- 26 maja ■ sesja naukowa pt. „Senat w Polsce” zorganizowana w Krakowie z okazji 500-lecia parlamentaryzmu polskiego.
- Sejm
- 2 maja ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji 500-lecia parlamentaryzmu polskiego.

- 18 maja ■ wniosek o wotum nieufności dla rządu Hanny Suchockiej.
- 26 maja ■ odwołanie Mieczysława Tyczki ze stanowiska prezesa Trybunału Konstytucyjnego.
- 27–29 maja ■ ostatnie posiedzenie Sejmu I kadencji.
- 28 maja ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ordynacji wyborczej do Sejmu i uchwalenie ustawy. Zwiększono liczbę okręgów z 37 do 52, ważność wyborów stwierdza Sąd Najwyższy. Wprowadzono tzw. progi wyborcze dla partii (5%) i koalicji wyborczych (8%).
 ■ Wyrażenie wotum nieufności rządowi Hanny Suchockiej (zabrakło 1 głosu, aby rząd nie został odwołany).
- Polska
- 1 maja ■ deklaracja Polski o uznaniu jurysdykcji Europejskiej Komisji Praw Człowieka (dziś nieistniejącej) i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Od tej chwili można składać do Trybunału w Strasburgu skargi przeciwko państwu polskiemu.
- 19 maja ■ decyzja Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” o zgłoszeniu przez jej posłów wniosku o wotum nieufności wobec rządu Hanny Suchockiej.
- 29 maja ■ zarządzenie prezydenta o rozwiązaniu Sejmu i Senatu z dniem 31 maja 1993 r.

21. Sesja naukowa pt. „Senat w Polsce” w Krakowie z okazji 500-lecia parlamentaryzmu polskiego

■ Świat

- 11 maja ■ przyjęcie Litwy do Rady Europy.
- 12 maja ■ przyjęcie Słowenii do Rady Europy.
- 13 maja ■ przyjęcie Estonii do Rady Europy.
- 16–17 maja ■ referendum w Bośni i Hercegowinie w sprawie przyjęcia planu Vance'a-Owena. 96% głosujących opowiada się przeciw ratyfikacji planu.
- 18 maja ■ zaakceptowanie zmodyfikowanego traktatu z Maastricht w ponownym referendum w Danii.
- 25 maja ■ raport ONZ o sytuacji kobiet. Stwierdzono, że „nie ma na świecie kraju, w którym kobieta byłaby traktowana na równi z mężczyznami”.

22. Spotkanie prezydenta Lecha Wałęsy z marszałkiem Senatu Augustem Chelkowskim i marszałkiem Sejmu Wiesławem Chrzanowskim w związku z decyzją o rozwiązaniu Sejmu

CZERWIEC 1993

■ Polska

- 1 czerwca ■ zapowiedź prezydenta Lecha Wałęsy utworzenia Bezpartyjnego Bloku Wspierania Reform (BBWR).
- 2 czerwca ■ zarządzenie przez prezydenta wyborów do Sejmu i Senatu na dzień 19 września 1993 r.
- 25–27 czerwca ■ V Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Decyzja o udziale związku w przedterminowych wyborach parlamentarnych.

■ Świat

- 6 czerwca ■ pierwsze wybory na Łotwie; zwycięstwo centrowego ugrupowania „Łotewska Droga”.
- 22 czerwca ■ szczyt Wspólnot Europejskich w Kopenhadze. Uzgodniono generalne kryteria dla przyszłych członków tej organizacji (m.in. dostosowanie prawodawstwa, poszanowanie praw człowieka, ochrona mniejszości narodowych, powstanie instytucji gwarantujących rozwój demokracji).

LIPIEC 1993

■ Polska

- 5 lipca ■ wprowadzenie podatku od wartości dodanej (VAT).
- 28 lipca ■ podpisanie konkordatu między rządem Polski a Stolicą Apostolską (ratyfikowanego 8 stycznia 1998 r.).

■ Świat

- 6 lipca ■ wprowadzenie stanu wojennego na obszarze Abchazji przez prezydenta Gruzji Eduarda Szewardnadze.

SIERPIEŃ 1993

■ Polska

- 25 sierpnia ■ spotkanie prezydenta Lecha Wałęsy z prezydentem Borysem Jelcynem. Oświadczenie Jelcyna, że ewentualne członkostwo Polski w NATO nie narusza interesów Federacji Rosyjskiej. Podpisanie porozumienia polsko-rosyjskiego o budowie gazuociągu tzw. jamalskiego przez terytorium Polski i dostawach gazu do Polski.

■ Świat

- 11 sierpnia ■ podpisanie rozejmu przez Serbów, muzułmanów i bośniackich Chorwatów (postanowienia rozejmu wielokrotnie łamano).
- 31 sierpnia ■ wycofanie wojsk rosyjskich z Litwy.

■ Polska

- 18 września ■ wyjazd ostatniego oddziału żołnierzy rosyjskich.
- 19 września ■ wybory parlamentarne według nowej ordynacji wyborczej. Frekwencja wynosi 52%. Klęska ugrupowań antykomunistycznych. Zwycięstwo SLD i PSL.

■ Świat

- 13 września ■ podpisanie porozumienia o utworzeniu Autonomii Palestyńskiej przez przedstawiciela Organizacji Wyzwolenia Palestyny Mahmuda Abbasa i premiera Izraela Szymona Peresa (Deklaracja Zasad).
- 21 września ■ kryzys konstytucyjny w Rosji. Rozwiązanie Kongresu Deputowanych Ludowych i jego Rady Najwyższej przez prezydenta Borysa Jelcyna i wyznaczenie daty nowych wyborów.
- 24 września ■ przyjęcie Azerbejdżanu do WNP.
- 30 września ■ sprzeciw prezydenta Borysa Jelcyna wobec rozszerzenia NATO o państwa Europy Środkowowschodniej w liście do przywódców USA, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Francji.

23. Spotkanie prezydenta Lecha Wałęsy z prezydentem Borysem Jelcynem

■ Senat

15 października ■ **pierwsze posiedzenie Senatu III kadencji.**

Mandaty zdobyli: SLD (37), PSL (36), NSZZ „Solidarność” (9), UD (4), BBWR (2), UP (2) i kandydaci niezależni (4). Po 1 mandacie zdobyli: Klub Inteligencji Katolickiej Białostok, KLD, NSZZ RI „Solidarność”, Porozumienie Ludowe, Mniejszość Niemiecka i Zjednoczenie Polskie.

Powołanie Jana Mulaka na marszałka seniora przez prezydenta. Wybór Adama Struzika (PSL) na marszałka oraz Ryszarda Czarnego (SLD), Zofii Kuratowskiej (UD) i Stefana Jurczaka (NSZZ „Solidarność”) na wicemarszałków.

22 października ■ wybór senatorów: Piotra Ł. J. Andrzejewskiego, Adama Daraża, Alicji Grześkowiak, Pawła Jankiewicza, Krzysztofa Kozłowskiego, Jerzego Madeja, Jana Mulaka, Jana Orzechowskiego, Stefana Pastuszki i Henryka Rota do składu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego.

■ Sejm

14 i 21 października ■ pierwsze posiedzenie Sejmu II kadencji.

Mandaty zdobyli: SLD (171), PSL (132), UD (74), UP (41), KPN (22), BBWR (16) i Mniejszość Niemiecka (4).

14 października ■ wybór Józefa Oleksego (SLD) na marszałka oraz Józefa Zycha (PSL), Olgi Krzyżanowskiej (UD) i Aleksandra Małachowskiego (UP) na wicemarszałków.

21 października ■ wybór 46 posłów do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego.

24. Marszałek senior Jan Mulak przekazuje prowadzenie obrad nowo wybranemu marszałkowi Adamowi Struzikowi

■ Polska

- 13 października ■ podpisanie porozumienia koalicyjnego przez przedstawicieli SLD i PSL.
26 października ■ powołanie rządu Waldemara Pawlaka (koalicja SLD i PSL) przez prezydenta.

■ Świat

- 3–4 października ■ zamieszki w Moskwie. Apogeum kryzysu konstytucyjnego, zakończonego przekształceniem ustroju Rosji w ustrój prezydencki.
29 października ■ sesja Zgromadzenia Bałtyckiego (Estonii, Litwy i Łotwy) w Tallinie. Utworzenie Rady Bałtyckiej jako zinstytucjonalizowanej formy ich współpracy politycznej, reaktywowanej w 1990 r., oraz jako organu koordynacji działań gospodarczych i politycznych.

LISTOPAD 1993

■ Senat

- 19 listopada ■ wybór senatorów Romana Karasia i Leszka Lackorzyńskiego do składu Krajowej Rady Sądownictwa.
■ Wybór senatora Ryszarda Gibuły do składu Komisji Selekcyjnej. Komisję powołano w celu wyłonienia w drodze konkursu osób, spośród których minister przekształceń własnościowych, za zgodą premiera, powołuje na członków pierwszej rady nadzorczej narodowych funduszy inwestycyjnych. W skład komisji wchodził przedstawiciel Sejmu, Senatu, premiera i związków zawodowych.
29 listopada–1 grudnia ■ inauguracyjne spotkanie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE. Komisja pełni funkcję Parlamentarnego Komitetu Stowarzyszenia. Jej posiedzenia będą się odbywały 2 razy w roku, na przemian w Warszawie i Brukseli.

■ Sejm

- 9 listopada ■ wybór posła Aleksandra Kwaśniewskiego na przewodniczącego, a senatora Stefana Pastuszki na wiceprzewodniczącego Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego.
10 listopada ■ wyrażenie wotum zaufania rządowi Waldemara Pawlaka.
19 listopada ■ wybór Andrzeja Zolla na prezesa Trybunału Konstytucyjnego.

■ Polska

- 1 listopada ■ wejście w życie Traktatu z Maastricht, powołującego do życia Unię Europejską.
10–17 listopada ■ I Kongres Polonii Ameryki Łacińskiej w Argentynie i Urugwaju. Powstanie Unii Stowarzyszeń i Organizacji Polskich w Ameryce Łacińskiej (USOPAŁ).

25. Senator Stefan Pastuszka – wiceprzewodniczący Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego

GRUDZIEŃ 1993

- Sejm
- 17 grudnia ■ nieprzyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1992 r. oraz nieudzielenie absolutorium dla rządu.
- 29 grudnia ■ uchwalenie ustawy o utracie mocy obowiązującej przez ustawę z dnia 22 grudnia 1990 r. o opodatkowaniu wzrostu wynagrodzeń. Zlikwidowano z dniem 31 marca 1994 r. podatek od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń, tzw. popiwek, obowiązujący od 1986 r.
- Polska
- 13 grudnia ■ Rada Ministrów i Komisja Europejska notyfikują o zawarciu Układu Europejskiego. Koniec procedury ratyfikacji tego układu.
- Świat
- 11–12 grudnia ■ wybory do Rady Najwyższej Rosji; zwycięstwo Partii Liberalno-Demokratycznej. Przyjęcie nowej konstytucji w referendum.
- 22 grudnia ■ zmiana konstytucji RPA.

STYCZEŃ 1994

- Sejm
- 18 stycznia ■ uchwalenie regulaminu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego.
- Polska
- 27 stycznia ■ ogłoszenie decyzji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o przyznaniu Polsatowi koncesji na ogólnopolską, prywatną sieć telewizyjną.
- Świat
- 1 stycznia ■ wejście w życie Północnoamerykańskiego Układu Wolnego Handlu (NAFTA).
- 4 stycznia ■ wniosek Litwy o przyjęcie do NATO.
- 10 stycznia ■ szczyt NATO w Brukseli. Przyjęcie amerykańskiego programu „Partnerstwo dla Pokoju”, przeznaczonego głównie dla byłych państw Układu Warszawskiego.

LUTY 1994

- Senat
- 17 lutego ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy – Ordynacja wyborcza do Senatu RP. Ujednolicono postępowanie wyborcze do Sejmu i Senatu oraz zmodyfikowano zasady przeprowadzania wyborów uzupełniających do Senatu, umożliwiające połączenie tych wyborów z wyborami do rad gmin (przyjęta przez Sejm 10 marca 1994 r.).
- Sejm
- 4 lutego ■ uchwalenie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

■ Polska

1 lutego

■ wejście w życie Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi.

■ Zaakceptowanie przez Radę Ministrów pierwszego raportu z wykonania działań dostosowujących polską gospodarkę oraz system prawny do wymagań Układu Europejskiego.

15 lutego

■ powołanie Trójstronnej Komisji do spraw Społeczno-Gospodarczych.

■ Świat

2 lutego

■ podpisanie dokumentu o przystąpieniu Polski do programu „Partnerstwo dla Pokoju” przez premiera Waldemara Pawlaka w Kwaterze Głównej NATO w Brukseli.

MARZEC 1994

■ Senat

10 marca

■ wybór senatorów Romana Karasia i Grzegorza Kurczuka do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

17 marca

■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o Zakładzie Narodowym imienia Ossolińskich (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektem poselskim i przyjęta 5 stycznia 1995 r.).

22–23 marca

■ 2. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

26. Znak fundacji Zakładu Narodowego im. Ossolińskich

■ Sejm

- 10 marca ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu nowelizacji ustawy – Ordynacja wyborcza do Senatu RP.
- 18 marca ■ uchwalenie ustawy o metodach kształtowania wynagrodzeń i środków na wynagrodzenia przez podmioty gospodarcze oraz o zmianie niektórych ustaw (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- Uchwalenie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- 25 marca ■ uchwalenie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy. Powołano 11 gmin Warszawy (dużą gminą Warszawa-Centrum, podzieloną na 7 dzielnic, oraz 10 gmin obrzeżnych).

■ Polska

- 1 marca ■ podpisanie koncesji dla Polsatu przez przewodniczącego KRRiT Marka Markiewicza. Odwołanie go ze stanowiska, wbrew obowiązującym przepisom, przez prezydenta.
- 7 marca ■ 1. posiedzenie Rady Stowarzyszenia RP i UE. Przyjęto regulamin. Rada ma m.in. dokonywać wykładni Układu Europejskiego oraz nadzorować jego realizację.
- 22 marca ■ opublikowanie artykułu Aleksandra Wolszczana przez „Science” o odkrytym przez niego w 1992 r. pierwszym pozasłonecznym układzie planetarnym, zawierającym co najmniej 3 planety.
- 31 marca ■ mianowanie Ryszarda Bendera przewodniczącym KRRiT przez prezydenta.
- Wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o metodach kształtowania wynagrodzeń i środków na wynagrodzenia przez podmioty gospodarcze oraz o zmianie niektórych ustaw.

■ Świat

- 27–28 marca ■ wybory we Włoszech; zwycięstwo koalicji prawicowej „Sojusz Wolności”. Przegrywa rządząca 50 lat chadecja, premierem zostaje przywódca „Forza Italia” Silvio Berlusconi.

KWIECIEŃ 1994

■ Senat

- 28 kwietnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu i bezrobociu. Zmieniono zasady finansowania robót publicznych w gminach zagrożonych wysokim bezrobociem. Zrezygnowano z wymogu zatrudniania absolwentów przez okres 12 miesięcy (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektem poselskim i przyjęta 19 sierpnia 1994 r.).

■ Sejm

- 7 kwietnia ■ przyjęcie informacji rządu o zamiarze złożenia wniosku o członkostwo Polski w Unii Europejskiej.

- 22 kwietnia ■ uchwalenie nowelizacji ustawy o obowiązkach i prawach posła i senatora. Prezydent wnosi wniosek do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy. Sejm uchwała ponownie ustawę 7 lipca 1994 r. Wówczas prezydent kieruje wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności ustawy z konstytucją. Trybunał orzeka, że ustawa jest niezgodna z konstytucją i Sejm przyjmuje to orzeczenie. Spór dotyczył prawa posłów i senatorów do pobierania ryczałtu w przerwie międzykadencyjnej.
- Uchwalenie nowelizacji ustawy konstytucyjnej o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji RP. Przyznano prawo zgłaszania własnych projektów ustawy konstytucyjnej grupie obywateli, którzy uzyskają poparcie dla swojego projektu co najmniej 500 tys. osób.
- kwiecień ■ umorzenie dochodzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej w sprawie zniszczenia protokołów Biura Politycznego KC PZPR z lat 1982–1988 z polecenia gen. Wojciecha Jaruzelskiego.
- Polska
- 20 kwietnia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin.
- 24 kwietnia ■ powstanie Unii Wolności (połączenie Unii Demokratycznej i Kongresu Liberalno-Demokratycznego), przewodniczącym zostaje Tadeusz Mazowiecki, a wiceprzewodniczącym Donald Tusk.
- Świat
- 1 kwietnia ■ wniosek Węgier o przyjęcie do Unii Europejskiej.
- 6 kwietnia ■ początek wojny domowej między Hutu i Tutsi w Ruandzie, ofiarami której padło według szacunków od 800 tys. do 1 mln osób.
- 8 kwietnia ■ wniosek o przyjęcie Polski do Unii Europejskiej.
- 26 kwietnia ■ wizyta prezydenta Lecha Wałęsy na Litwie. Podpisanie polsko-litewskiego traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy.
- 26–28 kwietnia ■ pierwsze demokratyczne wybory w RPA; zwycięstwo Afrykańskiego Kongresu Narodowego.

MAJ 1994

- Sejm
- 9 maja ■ mija termin wnoszenia projektów konstytucji do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Projekty wnieśli: Komisja Konstytucyjna Senatu I kadencji, PSL i UP, KPN, UW, SLD, prezydent Lech Wałęsa oraz NSZZ „Solidarność” i ugrupowania prawicowe (tzw. projekt obywatelski).
- Polska
- 10 maja ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z prawem decyzji prezydenta o odwołaniu przewodniczącego KRRiT. Minister Lech Falandysz stwierdza, że prawo nie działa wstecz i w imieniu prezydenta odmawia podporządkowania się orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego.
- 27 maja ■ ogólnopolska manifestacja NSZZ „Solidarność” w Warszawie. Żądano m.in. powszechnego uwłaszczenia obywateli.

■ Świat

- 8 maja ■ otwarcie tunelu pod kanałem La Manche.
- 8 i 30 maja ■ wybory na Węgrzech; zwycięstwo postkomunistycznej Węgierskiej Partii Socjalistycznej.
- 10 maja ■ wybór Nelsona Mandeli na prezydenta RPA.

CZERWIEC 1994

■ Senat

- 19 czerwca ■ wybory uzupełniające w województwie chełmskim (w związku ze śmiercią senatora Tomasza Adamczuka) i w województwie elbląskim (w związku ze śmiercią senatora Romualda Jankowskiego).

■ Sejm

- 10 czerwca ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny. Zaproponowano umożliwienie przerywania ciąży z powodu trudnych warunków życiowych lub ciężkiej sytuacji osobistej kobiety (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- 21–22 czerwca ■ prezentacja projektów konstytucji przez przedstawicieli wnioskodawców na posiedzeniu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego.
- 24 czerwca ■ przyjęcie planu rozwoju gospodarczego i społecznego kraju „Strategia dla Polski”, opracowanego przez wicepremiera Grzegorza Kołodkę.

27. Pożegnanie
z Radiem Wolna Europa

■ Polska

- 9 czerwca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach i prawach posłów i senatorów.
- 19 czerwca ■ wybory do rad gmin. Frekwencja wynosi 33,8%.
- 20 czerwca ■ ostatnia audycja rozgłośni polskiej Radia Wolna Europa, po 42 latach jej istnienia.
- 23–24 czerwca ■ 1. posiedzenie w Warszawie Komitetu Stowarzyszenia RP i UE. Jego zadaniem jest rozpatrywanie spraw związanych z realizacją Układu Europejskiego. Komitet Stowarzyszenia wspomaga Radę Stowarzyszenia w wykonywaniu jej zadań. Posiedzenia komitetu będą się odbywać w odstępach półrocznych.

■ Świat

- 9–12 czerwca ■ wybory do Parlamentu Europejskiego; zwycięstwo partii centro-prawicowych.
- 22 czerwca ■ przystąpienie Rosji do programu „Partnerstwo dla Pokoju”.
- 23 czerwca ■ pierwsze i jedyne wolne wybory prezydenckie na Białorusi; zwycięstwo Aleksandra Łukaszenki w drugiej turze (12 lipca).
- 24–25 czerwca ■ szczyt Unii Europejskiej w Corfu. Podpisanie Traktatu Akcesyjnego Austrii, Finlandii, Norwegii i Szwecji.

LIPIEC 1994

■ Senat

- 1 lipca ■ odrzucenie sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
- 15 lipca ■ odrzucenie ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 19 sierpnia 1994 r.).

■ Sejm

- 1 lipca ■ decyzja Sejmu o przesunięciu podpisania ustawy o ratyfikacji konkordatu, wbrew stanowisku prezydenta i premiera, do czasu uchwalenia konstytucji.
- 7 lipca ■ uchwalenie ustawy o denominacji złotego.
■ Uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty prezydenta Stanów Zjednoczonych Billa Clintona.

■ Polska

- 4 lipca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.
- 6–7 lipca ■ wizyta prezydenta Stanów Zjednoczonych Billa Clintona. Złożenie deklaracji, iż „rozszerzenie NATO nie jest już kwestią »czy«, ale »kiedy i jak«”.
- 14 lipca ■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach i prawach posła i senatora.
- lipiec–sierpień ■ susza stulecia.

■ Świat

- 5 lipca ■ podpisanie Indywidualnego Programu „Partnerstwo dla Pokoju” przez Polskę.
- 10 lipca ■ zwycięstwo byłego premiera Leonida Kuczmy w wyborach prezydenckich na Ukrainie.
- 15 lipca ■ nawiązanie pełnych stosunków dyplomatycznych z Watykanem przez Izrael.
- 25 lipca ■ podpisanie traktatu pokojowego przez Izrael i Jordanię.
- 26 lipca ■ zawieszenie broni pomiędzy Armenią a Azerbejdżanem. Przerwanie działań wojennych wokół Górskiego Karabachu (początek sporu w 1988 r.).

SIERPIEŃ 1994

■ Sejm

- 19 sierpnia ■ uchwalenie nowelizacji ustawy o zatrudnieniu i bezrobociu oraz o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (inicjatywa Senatu i posłów).

■ Polska

- 1 sierpnia ■ obchody 50-lecia Powstania Warszawskiego. Prośba prezydenta RFN Romana Herzoga o wybaczenie zbrodni, jakich dopuścili się Niemcy w czasie II wojny światowej na Polakach.

28. Prezydent Niemiec Roman Herzog przed pomnikiem Powstania Warszawskiego

■ Świat

31 sierpnia ■ wyjazd ostatniego transportu rosyjskich wojsk okupacyjnych z Berlina.

WRZESIEŃ 1994

■ Sejm

22 września ■ uchwalenie regulaminu prac Zgromadzenia Narodowego.

21–23 września ■ pierwsze czytanie projektów konstytucji i skierowanie ich do dalszych prac.

■ Polska

30 września ■ spotkanie kadry dowódczej Wojska Polskiego z prezydentem Lechem Wałęsą na poligonie w Drawsku Pomorskim, podczas którego poddaje się krytyce cywilne kierownictwo MON. W rezultacie minister obrony narodowej Piotr Kołodziejczyk traci stanowisko, a Sejm zarzuca prezydentowi działania „naruszające zasadę apolityczności wojska” (tzw. sprawa drawska).

■ Świat

28 września ■ katastrofa promu MS „Estonia” na Morzu Bałtyckim, ginie ok. 900 osób.

30 września–
1 października ■ wybory na Słowacji; zwycięstwo Ruchu na Rzecz Demokratycznej Słowacji (HZDS). Rząd ponownie tworzy Vladimir Mečiar.

PAŹDZIERNIK 1994

■ Senat

7 października ■ odrzucenie ustawy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej (przyjęte przez Sejm 16 lutego 1995 r.).

27 października ■ debata nad dokumentem programowym Rady Ministrów „Strategia dla Polski”.

28 października ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw. Umożliwiono podatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych odliczanie od podatku części wydatków na odpłatne kształcenie dzieci w podstawowych, zawodowych i średnich szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych.

■ Sejm

12 października ■ przyjęcie apelu, w którym Sejm zarzuca prezydentowi Lechowi Wałęsie „naruszenie zasady apolityczności wojska” i stwierdza, że „polska demokracja znalazła się w niebezpieczeństwie”.

21 października ■ debata na temat zasadniczych kwestii ustrojowych wskazanych przez Komisję Konstytucyjną Zgromadzenia Narodowego.

■ Polska

- 20 października ■ uchwała Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wykładni przepisu dotyczącego obowiązków Sejmu i Senatu wynikających z orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.
- 26 października ■ początek akcji tzw. czyste ręce, zainicjowanej przez prokuratora generalnego Włodzimierza Cimoszewicza, który przekazuje do Sejmu listę 21 osób naruszających tzw. ustawę antykorupcyjną oraz 69 osób, które naruszyły ustawę o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

■ Świat

- 8 października ■ uchwalenie tzw. poprawki Browna przez Kongres USA. Poprawka upoważnia prezydenta do rozszerzenia współpracy wojskowej NATO o Polskę, Czechy, Słowację i Węgry.
- 16 października ■ wybory w RFN; zwycięstwo koalicji CDU, CSU i FDP.
- 26 października ■ na przejściu granicznym w dolinie Arava podpisanie porozumienia pokojowego między Izraelem i Jordanią, formalnie kończącego trwający 46 lat stan wojny.

LISTOPAD 1994

■ Senat

- 4 listopada ■ uchwała w sprawie polityki ekologicznej państwa. Senat nadał rangę priorytetów 11 zadaniom i zamierzeniom potrzebnym do ukształtowania nowoczesnej „Polityki Ekologicznej Państwa”.
- 29 listopada ■ seminarium „Senat – izba samorządowa”.

■ Sejm

- 16 listopada ■ uchwała w sprawie zbrodniczych działań aparatu bezpieczeństwa państwowego w latach 1944–1956.
- 16 listopada ■ przyjęcie wszystkich poprawek Senatu do ustawy o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania i uchwalenie ustawy.

■ Polska

- 11 listopada ■ odwołanie, na wniosek premiera, ministra obrony narodowej Piotra Kołodziejczyka. Wakat do 1 marca 1995 r. (kierownikiem resortu w tym czasie jest Jerzy Milewski).
- 21 listopada ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o zmianie ustawy o kombatanach oraz o niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Trybunał wypowiada się o zakresie poprawek Senatu do ustaw uchwalonych przez Sejm.
- listopad ■ opublikowanie artykułu przez tygodnik „Wprost” o związkach premiera Waldemara Pawlaka ze spółką komputerową „InterAms”, co przyczynia się do dymisji rządu.

■ Świat

- 3 listopada ■ odwołanie wizyty w Polsce przez premiera Rosji Wiktora Czernomyrdina z powodu zajścia na Dworcu Wschodnim w Warszawie, kiedy to policja użyła siły wobec handlarzy ze Wspólnoty Niepodległych Państw; ochłodzenie stosunków rosyjsko-polskich.
- 13 listopada ■ przyjęcie w referendum przez Szwedów Traktatu o przystąpieniu do Unii Europejskiej.
- 15 listopada ■ kanclerzem Niemiec ponownie zostaje Helmut Kohl.
- 27 listopada ■ odrzucenie Traktatu o przystąpieniu do Unii Europejskiej w referendum w Norwegii.

GRUDZIEŃ 1994

■ Senat

- 7 grudnia ■ debata na temat roli i miejsca Senatu w nowej Konstytucji RP.
- 9 grudnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Umożliwiono żołnierzom zawodowym pełnienie funkcji w organach samorządowych (rozpatrzona wspólnie z projektem rządowym i przyjęta przez Sejm 9 listopada 1995 r.).
- 22 grudnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy konstytucyjnej zmieniającej ustawę konstytucyjną o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą RP oraz o samorządzie terytorialnym. Zaproponowano przedłużenie terminu rozpatrywania przez Senat ustawy wniesionej w trybie pilnym z 7 do 14 dni (nierozpatrzona przez Sejm).
- Uchwała w sprawie uczczenia pamięci generała Stanisława Maczka.

■ Sejm

- 1 grudnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Zaproponowano przyznanie przywilejów kombatanckich byłym funkcjonariuszom Urzędu Bezpieczeństwa (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- 30 grudnia ■ uchwalenie ustawy budżetowej bez stawek podatkowych, które minister finansów Grzegorz Kołodko ogłasza 29 grudnia w drodze obwieszczenia, co Trybunał Konstytucyjny uznaje za naruszenie prawa. Sejm przyjmuje to orzeczenie.

■ Polska

- 19 grudnia ■ powołanie przez pełnomocnika rządu ds. integracji europejskiej oraz pomocy zagranicznej Zespołu Międzyresortowego ds. Układu Europejskiego.
- 20 grudnia ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach i prawach posła i senatora.
- 23 grudnia ■ parafowanie w Warszawie Protokołu Dodatkowego do Układu Europejskiego umożliwiającego Polsce uczestnictwo w programach wspólnotowych.

■ Świat

- 1 grudnia ■ posiedzenie szefów państw NATO, podczas którego stwierdzono możliwość przyznania członkostwa państwom Grupy Wyszehradzkiej.
- 5–6 grudnia ■ „szczyt” KBWE w Budapeszcie opowiada się za przekształceniem tej instytucji w Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).
- 8–10 grudnia ■ posiedzenie Rady Europejskiej w Essen. Przyjęcie strategii przygotowania krajów Europy Środkowej i Wschodniej do członkostwa w UE.
- 11 grudnia ■ śmierć gen. Stanisława Maczka.
- Początek rosyjskiej interwencji w Czeczenii.
- 18 grudnia ■ zwycięstwo postkomunistycznej Bułgarskiej Partii Socjalistycznej w wyborach w Bułgarii.

STYCZEŃ 1995

■ Senat

- 30 stycznia–1 lutego ■ 3. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

- 5 stycznia ■ uchwalenie ustawy o fundacji – Zakład Narodowy imienia Ossolińskich (inicjatywa Senatu i posłów).
- 19 stycznia ■ uchwała w sprawie polityki zrównoważonego rozwoju.
- 25–27 stycznia ■ prace Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego nad wielowariantowym projektem Konstytucji RP przygotowanym przez podkomisję.

29. Denominacja złotego

■ Polska

- 1 stycznia ■ początek operacji denominacji złotych zaplanowanej na 2 lata. Przyjęto relację 1 nowy zł = 10 tys. starych zł.
- 25 stycznia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.
- 25–27 stycznia ■ uroczystości 50-lecia uwolnienia obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu z udziałem m.in. prezydentów Polski i RFN.

■ Świat

- 1 stycznia ■ przystąpienie Austrii, Finlandii i Szwecji do Unii Europejskiej.
- 1 stycznia ■ powstanie Światowej Organizacji Handlu (WTO) w miejsce Układu Ogólnego w sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT).
- 12 stycznia ■ przystąpienie Białorusi do programu „Partnerstwo dla Pokoju”.

LUTY 1995

■ Senat

- 2 lutego ■ uchwała w sprawie aktualnej sytuacji w kraju. Senat odrzuca groźbę prezydenta Lecha Wałęsy rozwiązania parlamentu. Uznaje, że byłaby to bezprawna próba znieważenia demokratycznie wybranego Sejmu i Senatu. W przypadku rozwiązania parlamentu, senatorowie „pozostaną wierni Konstytucji i swoim wyborcom”.
- 23 lutego ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności gospodarczej. Celem projektu ustawy jest uniemożliwienie udzielania świadczeń zdrowotnych przez osoby, które nie mają kwalifikacji lub prawa wykonywania zawodu lekarza (odrzucona przez Sejm).

■ Sejm

- 3 lutego ■ uchwalenie nowelizacji Małej konstytucji. Zniesiono okres międzykadencyjny. Powodem uchwalenia ustawy jest spór pomiędzy prezydentem a Sejmem oraz zapowiedź prezydenta rozwiązania Sejmu.
- 4 lutego ■ oświadczenie w sprawie aktualnej sytuacji w kraju. Sejm ostrzega prezydenta przed niekonstytucyjnością ewentualnego rozwiązania Sejmu i Senatu.
- 16 lutego ■ przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

■ Polska

- 14 lutego ■ złożenie szczątków ostatniego króla Polski Stanisława Augusta Poniatowskiego w warszawskiej katedrze św. Jana.
- 15 lutego ■ podpisanie nowej umowy koalicyjnej przez przedstawicieli SLD i PSL.
- 17–18 lutego ■ wizyta premiera Rosji Wiktora Czernomyrdina. Podpisanie polsko-rosyjskiej umowy o budowie gazociągu jamajskiego przez terytorium Polski.

■ Senat

16 marca

■ odwołanie Ryszarda Czarnego ze stanowiska wicemarszałka w związku z jego rezygnacją. Powołanie Grzegorza Kurczuka na wicemarszałka.

■ Sejm

1 marca

■ uchwalenie konstruktywnego wotum nieufności rządowi Waldemara Pawlaka i wybór Józefa Oleksego na premiera.

3 marca

■ odwołanie Józefa Oleksego ze stanowiska marszałka i wybór na nie Józefa Zycha. Powołanie Włodzimierza Cimoszewicza na wicemarszałka.

4 marca

■ wybór Rady Ministrów.

■ Polska

15 marca

■ Trybunał Konstytucyjny orzeka, że wprowadzenie stawek podatkowych na 1995 r. nastąpiło z naruszeniem prawa.

■ Świat

16 marca

■ ratyfikowanie 13. poprawki do konstytucji USA (znoszącej niewolnictwo) przez stan Missisipi.

19 marca

■ podpisanie układu o dobrym sąsiedztwie i współpracy przez Słowację i Węgry.

20–21 marca

■ przyjęcie Paktu Stabilności w Europie przez delegatów 52 państw OBWE. Potwierdzono m.in. nienaruszalność granic i gwarancje praw mniejszości narodowych.

26 marca

■ wejście w życie Układu z Schengen w odniesieniu do Belgii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Luksemburga, Niemiec i Portugalii.

30. Uruchomienie stacji metra Wilanowska

■ Senat

- 6 kwietnia ■ powołanie senatora Witolda Grabosia do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
- 27 kwietnia ■ uchwała w sprawie ochrony środowiska przyrodniczego w związku z Europejskim Rokiem Ochrony Przyrody.

■ Polska

- 2 kwietnia ■ zjazd Unii Wolności, przewodniczącym zostaje Leszek Balcerowicz.
- 7 kwietnia ■ uruchomienie pierwszego, 12-kilometrowego odcinka metra w Warszawie.
- 17 kwietnia ■ tragedia w Gdańsku-Wrzeszczu; na skutek wybuchu gazu w budynku ginie 21 osób.

■ Świat

- 19 kwietnia ■ zamach terrorystyczny na budynek administracji federalnej w Oklahoma City w USA.

MAJ 1995

■ Senat

- 12 maja ■ wybór senatora Grzegorza Kurczuka do składu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego (zajął miejsce zmarłego Henryka Rota).

■ Sejm

- 8 maja ■ wspólne posiedzenie Sejmu i Senatu poświęcone 50. rocznicy zakończenia II wojny światowej.

■ Polska

- 16 maja ■ wprowadzenie płynnego kursu złotego.
- 17 maja ■ początek 20-dniowego strajku robotników z fabryki traktorów w Ursusie w związku z decyzją rządu o zamknięciu fabryki.
- 22 maja ■ początek pielgrzymki Jana Pawła II do Czech i Polski.
- 23 maja ■ zdobycie bieguna północnego przez Marka Kamińskiego i Wojciecha Moskala po 72 dniach pieszej wędrówki.

■ Świat

- 7 maja ■ Jacques Chirac zostaje prezydentem Francji.

CZERWIEC 1995

■ Senat

9 czerwca

■ uchwała w sprawie stworzenia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych systemu dożywiania dzieci. Senat zwraca się do rządu o niezwłoczne opracowanie programu dożywiania dzieci i młodzieży tak, aby mógł on wejść w życie z dniem 1 stycznia 1996 r. Program powinien być finansowany ze środków budżetu państwa przy współudziale samorządu terytorialnego oraz organizacji i instytucji pozarządowych.

22 czerwca

■ wyrażenie zgody na powołanie Janusza Wojciechowskiego na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

■ Sejm

22 czerwca

■ wybór Janusza Wojciechowskiego na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

29 czerwca

■ uchwalenie ustawy o referendum. Określono tryb udzielania przez Senat zgody na zarządzenie przez prezydenta referendum. Sejm może postanowić o poddaniu określonej sprawy pod referendum z własnej inicjatywy, a także na wniosek Senatu, Rady Ministrów lub grupy 500 tys. obywateli.

30 czerwca

■ uchwalenie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Sejm ponownie uchwalił ustawę w dniu 21 lipca 1995 r. po tzw. wecie prezydenta. Wówczas prezydent kieruje wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie zgodności ustawy z konstytucją. Trybunał orzeka, że ustawa jest niezgodna z konstytucją.

■ Świat

12 czerwca

■ podpisanie Układu Europejskiego (Układu Stowarzyszeniowego) przez Litwę, Łotwę i Estonię.

22 czerwca

■ wniosek Rumunii o członkostwo w Unii Europejskiej.

26–27 czerwca

■ przyjęcie przez Radę Europejską na spotkaniu w Cannes Białej Księgi Polska–UE, określającej stan przygotowań i dopasowania polskiego prawa do standardów UE.

27 czerwca

■ wniosek Słowacji o członkostwo w Unii Europejskiej.

29–30 czerwca

■ posiedzenie Komitetu Stowarzyszenia RP i UE; paraflowanie projektu Protokołu Dodatkowego do Układu Europejskiego.

LIPIEC 1995

■ Sejm

6 lipca

■ zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty kanclerza Niemiec Helmuta Kohla.

12 lipca

■ uchwalenie ustawy o zmianie Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego oraz podwyższeniu dolnych i górnych granic grzywien i nawiązek w prawie karnym. Zdecydowano m.in. o przedawnieniu zbrodni nieściganych w czasach PRL ze względów politycznych. Zakazano wykonywania kary śmierci w ciągu najbliższych 5 lat oraz wprowadzono karę dożywotniego pozbawienia wolności.

■ Polska

- 6-8 lipca ■ wizyta kanclerza Niemiec Helmuta Kohla.
- 19 lipca ■ fiasko prób wyłonienia wspólnego kandydata prawicy na prezydenta w ramach tzw. Konwentu św. Katarzyny.

WRZESIEŃ 1995

■ Senat

- 5-6 września ■ 4. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.
- 20 września ■ wybór senatora Zdzisława Kieszekowskiego do składu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego (zajął miejsce Jana Orzechowskiego).

■ Polska

- 5 września ■ akceptacja drugiego raportu z wykonania programu działań dostosowujących polską gospodarkę i system prawny do wymagań Układu Europejskiego przez Radę Ministrów.
- wrzesień ■ publikacja w 34 tomach Białej Księgi Polska-UE, przyjętej w czerwcu podczas szczytu Rady Europejskiej w Cannes.

■ Świat

- 28 września ■ podpisanie porozumienia pokojowego przez Organizację Wyzwolenia Palestyny i Izrael.

PAŹDZIERNIK 1995

■ Senat

- 1 października ■ wybory uzupełniające w województwie szczecińskim (w związku z rezygnacją z mandatu senatora Bodo Englinga) i w województwie wrocławskim (w związku ze śmiercią Henryka Rota).
- 26 października ■ wybór senatora Kazimierza Działochy do składu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego (zajął miejsce Jana Mulaka).

■ Sejm

- 13 października ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Sejm ponownie uchwalił ustawę 1 grudnia 1995 r. po tzw. wecie prezydenta. Prezydent skierował wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie zgodności ustawy z konstytucją. Trybunał orzekł, że ustawa jest niezgodna z konstytucją.

■ Świat

- 5 października ■ przemówienie papieża Jana Pawła II na forum ONZ. Apel o stworzenie Karty Praw Narodów na wzór Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.
- 27 października ■ wniosek Łotwy o członkostwo w Unii Europejskiej.

■ Senat

- 2 listopada ■ wyrażenie zgody na zarządzenie przez prezydenta ogólnokrajowego referendum o powszechnym uwłaszczeniu obywateli.
- 17 listopada ■ ponowne wyrażenie zgody na zarządzenie przez prezydenta ogólnokrajowego referendum o powszechnym uwłaszczeniu obywateli w związku z wątpliwościami natury konstytucyjnej co do pierwszego wniosku prezydenta.

■ Sejm

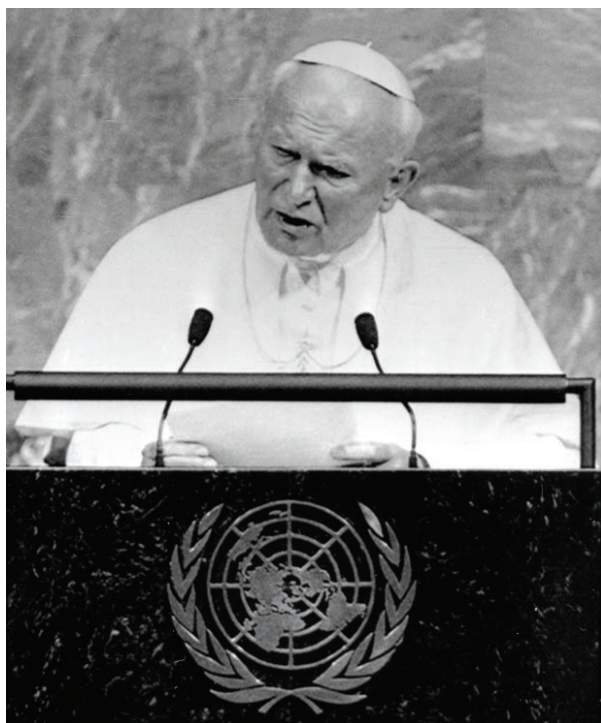
- 9 listopada ■ uchwalenie nowelizacji ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (inicjatywa Senatu i rządu).

■ Polska

- 5 listopada ■ pierwsza tura wyborów prezydenckich. Frekwencja wynosi 64,7%. Aleksander Kwaśniewski zdobywa 35,1% głosów, a Lech Wałęsa – 33,1%.
- 19 listopada ■ druga tura wyborów prezydenckich. Frekwencja wynosi 68,2%. Zwycięstwo Aleksandra Kwaśniewskiego (51,7% głosów).
- 22 listopada ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, przed podpisaniem ustawy przez prezydenta, stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.
- 22 listopada ■ początek sprzedaży świadectw udziałowych Programu Powszechnej Prywatyzacji.

■ Świat

- 24 listopada ■ wniosek Estonii o członkostwo w Unii Europejskiej.

31. Papież Jan Paweł II na forum ONZ

■ Senat

28 grudnia

■ wprowadzenie poprawek do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy. Zrównano sytuację prawną pracowników, kobiet i mężczyzn, wychowujących dziecko, wprowadzono zakaz żądania przez pracodawcę przedstawiania świadectwa lekarskiego co do stanu ciąży kobiety przed zawarciem z nią umowy o pracę.

■ Sejm

21 grudnia

■ informacja ministra Andrzeja Milczanowskiego o posiadaniu przez UOP materiałów świadczących o współpracy premiera Józefa Oleksego z rosyjskim agentem w latach 1982–1995; tzw. sprawa Olina.

■ Uchwała w sprawie zarządzenia referendum o niektórych kierunkach wykorzystania majątku państwowego.

23 grudnia

■ złożenie przysięgi przez nowo wybranego prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego wobec Zgromadzenia Narodowego.

■ Wspólne posiedzenie Sejmu i Senatu dla wysłuchania orędzia prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego.

■ Polska

8 grudnia

■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie zgodności z konstytucją ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

16 grudnia

■ powstanie Ruchu Odbudowy Polski (ROP) z Janem Olszewskim na czele.

32. Aleksander Kwaśniewski składa przysięgę prezydencką wobec Zgromadzenia Narodowego

27 grudnia ■ zdobycie bieguna południowego przez Marka Kamińskiego po 53 dniach samotnej wędrówki. Jako jedyny człowiek na świecie dociera do dwóch biegunów w ciągu jednego roku.

28 grudnia ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

■ Świat

8 grudnia ■ wniosek Litwy o członkostwo w Unii Europejskiej.

14 grudnia ■ wniosek Bułgarii o członkostwo w Unii Europejskiej.

■ Podpisanie przez prezydentów Chorwacji, Serbii oraz Bośni i Hercegowiny porozumienia w Dayton, kończącego wojnę między państwami powstałymi po rozpadzie Jugosławii.

33. Marek Kamiński zdobywa biegun południowy

STYCZEŃ 1996

■ Senat

- 22–24 stycznia ■ 5. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.
- 26 stycznia ■ odrzucenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie niektórych warunków przygotowania inwestycji budownictwa mieszkaniowego w latach 1991–1995 oraz o zmianie niektórych ustaw (przyjęte przez Sejm 16 lutego 1996 r.).

■ Polska

- 24 stycznia ■ dymisja rządu Józefa Oleksego.

■ Świat

- 15 stycznia ■ wniosek Czech o członkostwo w Unii Europejskiej.
- 16 stycznia ■ wniosek Słowenii o członkostwo w Unii Europejskiej.

LUTY 1996

■ Sejm

- 2 lutego ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw i uchwalenie ustawy.
- 14 lutego ■ odwołanie Włodzimierza Cimoszewicza ze stanowiska wicemarszałka.
- 15 lutego ■ wyrażenie wotum zaufania rządowi Włodzimierza Cimoszewicza.
- 16 lutego ■ przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę zmieniającą ustawę o zmianie niektórych warunków przygotowania inwestycji budownictwa mieszkaniowego w latach 1991–1995 oraz o zmianie niektórych ustaw.
- Wybór Marka Borowskiego (SLD) na wicemarszałka.

■ Polska

- 7 lutego ■ powołanie rządu Włodzimierza Cimoszewicza przez prezydenta.
- 18 lutego ■ referendum o powszechnym uwłaszczeniu obywateli oraz referendum o niektórych kierunkach wykorzystania majątku państwowego. Frekwencja wynosi 32,4%, więc wyniki referendum nie są wiążące. 95% głosujących poparło powszechne uwłaszczenie.

MARZEC 1996

■ Senat

- 22 marca ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 29 marca 1996 r.).

■ Sejm

- 14 marca ■ uchwała w sprawie przygotowania Polski do członkostwa w Unii Europejskiej. Sejm zaleca rządowi opracowanie narodowej strategii dochodzenia Polski do członkostwa w UE.

- 26 marca ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty królowej brytyjskiej Elżbiety II.
- 29 marca ■ powołanie Adama Zielińskiego na rzecznika praw obywatelskich.
- Polska
- 25–27 marca ■ wizyta królowej brytyjskiej Elżbiety II.

KWIECIEŃ 1996

- Senat
- 25 kwietnia ■ wyrażenie zgody na powołanie Adama Zielińskiego na rzecznika praw obywatelskich.
■ Debata na temat działalności programowej telewizji publicznej.
- Polska
- 17 kwietnia ■ przyjęcie przez rząd projektu „Pakiet 2000” przygotowanego przez ministra finansów Grzegorza Kołodkę.
■ Rozpoczyna się rozprawa przed Trybunałem Stanu dotycząca tzw. afery alkoholowej (dopuszczenie na rynek wielkich ilości alkoholu bez cła).
- 22 kwietnia ■ umorzenie śledztwa przeciwko Józefowi Oleksemu przez prokuraturę wojskową.
- Świat
- 21 kwietnia ■ śmierć prezydenta Czeczenii Dżochara Dudajewa w zamachu przygotowanym przez rosyjskie służby specjalne.
- 22 kwietnia ■ podpisanie układów o partnerstwie i współpracy pomiędzy Wspólnotami Europejskimi a Armenią, Gruzją i Azerbejdżanem.

34. Królowa brytyjska Elżbieta II u marszałka Senatu Adama Struzika

MAJ 1996

- 9 maja **Sejm**
 ■ uchwalenie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Dostosowano przepisy ustawy do przepisów Małej konstytucji, określono zasady uchylenia immunitetu formalnego oraz uprawnienia socjalne i finansowe posłów i senatorów.
- 8 maja **Świat**
 ■ uchwalenie nowej konstytucji RPA. Wycofanie się partii byłego prezydenta Frederika de Klerka z udziału w rządzie.

CZERWIEC 1996

- 19 czerwca **Sejm**
 ■ zakończenie prac Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego nad wstępnym projektem nowej konstytucji.
- 26 czerwca **Sejm**
 ■ zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy.
- 8 czerwca **Polska**
 ■ deklaracja o utworzeniu Akcji Wyborczej „Solidarność” (AWS). W skład AWS wchodzi ok. 25 partii.
- 25 czerwca **Polska**
 ■ podpisanie dwustronnej deklaracji przez prezydentów Polski i Ukrainy, w której oba kraje stwierdziły, że nikt nie ma prawa weta w sprawie rozszerzenia NATO w Europie.
- 1–3 czerwca **Świat**
 ■ wybory w Czechach nie przynoszą zdecydowanego zwycięzcy.

LIPIEC 1996

- 1 lipca **Senat**
 ■ rozpatrywanie ustawy o zmianie Małej konstytucji. Senat nie podjął uchwały w sprawie ustawy w konstytucyjnym terminie 30 dni.
 ■ Rozpatrywanie ustawy o urzędzie Ministra Gospodarki. Senat nie podjął uchwały w sprawie ustawy w konstytucyjnym terminie 30 dni.
- 3 lipca **Senat**
 ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o służbie cywilnej.
- 12 lipca **Senat**
 ■ powołanie Witolda Knychalskiego do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
- 5 lipca **Sejm**
 ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o służbie cywilnej i uchwalenie ustawy.

- 11 lipca ■ Świat
 ■ wybór Borysa Jelcyna na prezydenta Rosji.
- 3 lipca ■ podpisanie umowy o przystąpieniu Polski do Organizacji Gospodarczej Współpracy i Rozwoju (OECD).

SIERPIEŃ 1996

- 8 sierpnia ■ Polska
 ■ ogłoszenie upadłości Stoczni Gdańskiej po odmowie rządu udzielenia jej pomocy.

WRZESIEŃ 1996

- 5–6 września ■ Senat
 ■ 6. posiedzenie Komisji Wspólnej RP i UE.

- 12 września ■ Sejm
 ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty prezydenta Francji Jaques'a Chiraca.
- 13 września ■ uchwala w sprawie upadłości Stoczni Gdańskiej.
- 27 września ■ Polska
 ■ ponowne podpisanie umowy koalicyjnej między SLD i PSL.

35. Nobel dla poetki Wisławy Szymborskiej

■ Senat

- 3 października ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży oraz o zmianie niektórych innych ustaw (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 24 października 1996 r.).

■ Sejm

- 23 października ■ umorzenie postępowania w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności konstytucyjnej i karnej osób związanych z wprowadzeniem i realizacją stanu wojennego.

■ Polska

- 10 października ■ utworzenie Rady Krajowej AWS, przewodniczącym zostaje Marian Krzaklewski.
15 października ■ przyjęcie przez rząd reformy centrum administracyjnego rządu.
■ Zniesienie urzędu Pełnomocnika Rządu ds. Integracji Europejskiej oraz Pomocy Zagranicznej.
16 października ■ rozpoczyna działalność Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, szefem zostaje Danuta Hübner.
28 października ■ opublikowanie Białej Księgi zawierającej materiały operacyjne UOP.

■ Świat

- 3 października ■ przyznanie Literackiej Nagrody Nobla poetce Wisławie Szymborskiej.

LISTOPAD 1996

■ Senat

- 14 listopada ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Umożliwiono odliczanie od podatku części wydatków na odpłatne kształcenie w szkołach wyższych podatnika lub jego dzieci.

■ Sejm

- 20 listopada ■ rezolucja w sprawie ujawnienia miejsc grzebania ofiar zbrodniczej działalności aparatu bezpieczeństwa publicznego w latach 1944-1956.
21 listopada ■ przyjęcie części poprawek Senatu do nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i uchwalenie ustawy.

■ Polska

- 22 listopada ■ przystąpienie Polski do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

■ Świat

- 5 listopada ■ prezydentem Stanów Zjednoczonych zostaje Bill Clinton.

GRUDZIEŃ 1996

	■ Senat
20 grudnia	■ odrzucenie ustawy o zawodzie lekarza (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 6 lutego 1997 r.).
	■ Polska
31 grudnia	■ ratyfikacja Protokołu Dodatkowego do Układu Europejskiego w sprawie otwarcia dla Polski programów wspólnotowych.
	■ Świat
13 grudnia	■ przyjęcie przez Radę Europejską regulacji dotyczących polityki po wprowadzeniu wspólnej waluty – euro.

STYCZEŃ 1997

	■ Senat
30 stycznia	■ debata na temat polskiej polityki handlu zagranicznego wobec procesu regionalizacji i globalizacji gospodarki światowej.
	■ Sejm
16 stycznia	■ przyjęcie projektu konstytucji przez Komisję Konstytucyjną Zgromadzenia Narodowego.
	■ Polska
28 stycznia	■ przyjęcie Narodowej Strategii Integracji opracowanej przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej.
	■ Świat
1 stycznia	■ Kofi Atta Annan obejmuje funkcję sekretarza generalnego ONZ.

LUTY 1997

	■ Senat
26 lutego	■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach kontraktów eksportowych (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 6 marca 1997 r.).
	■ Sejm
6 lutego	■ uchwalenie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Powołano kasy chorych.
24–28 lutego	■ 3. posiedzenie Zgromadzenia Narodowego – debata nad projektem przyszłej konstytucji. Zgłoszono 400 poprawek.

■ Polska

luty

■ kryzys w stosunkach polsko-rosyjskich związany z zatrzymaniem polskiego statku rybackiego na Morzu Ochockim.

■ Świat

26 lutego

■ informacja o sklonowaniu pierwszego ssaka, owcy Dolly.

MARZEC 1997

■ Senat

5 marca

■ uchwała w sprawie więzi Polaków i Polonii z Macierzą. Senat stwierdza, że rząd powinien doprowadzić do szybkiego przywrócenia obywatelstwa polskiego Polakom, zwłaszcza tym na Wschodzie.

6 marca

■ wprowadzenie poprawek do ustawy o paliwie rolniczym. Zmieniono m.in. sposób rekompensaty z tytułu podatku akcyzowego obciążającego paliwa używane do produkcji rolnej (nierozpatrzone przez Sejm 23 maja 1997 r.).

■ Sejm

21 marca

■ rozpatrzenie dodatkowego sprawozdania Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego o projekcie konstytucji przez Zgromadzenie Narodowe. Przyjęto 98 poprawek i 2 wnioski mniejszości.

22 marca

■ uchwalenie w drugim czytaniu konstytucji przez Zgromadzenie Narodowe. Przekazanie konstytucji prezydentowi.

■ Polska

2–19 marca

■ zamieszki w Gdańsku i Warszawie związane z decyzją rządu o likwidacji Stoczni Gdańskiej.

24 marca

■ zgłoszenie propozycji zmian do konstytucji przez prezydenta.

■ Świat

27 marca

■ decyzja OBWE o wysłaniu Międzynarodowych Sił Obronnych do Albanii.

28 marca

■ podpisanie Traktatu unijnego przez Rosję i Białoruś. Przewidziano wspólne obywatelstwo, wspólne siły zbrojne i prowadzenie uzgadnianej polityki zagranicznej.

KWIECIEŃ 1997

■ Senat

3 kwietnia

■ powołanie senatora Jana Sęka do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

14–16 kwietnia

■ 7. posiedzenie Komisji Wspólnej RP i UE.

26 kwietnia ■ wprowadzenie poprawek do ustawy – Kodeks karny, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy. Senat proponuje zaostrzenie kar i doprecyzowuje przepisy dotyczące obowiązku zachowania tajemnicy.

■ Sejm

2 kwietnia ■ rozpatrzenie propozycji zmian prezydenta do konstytucji i uchwalenie Konstytucji RP przez Zgromadzenie Narodowe. Utrzymano większość rozwiązań ustrojowych Małej konstytucji, w tym zasadę dwuizbowości.

11 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944– 1990 osób pełniących funkcje publiczne, tzw. ustawy lustracyjnej (nie weszła w życie z powodu trudności w kompletowaniu składu Sądu Lustracyjnego).

■ Świat

2 kwietnia ■ utworzenie Związku Rosji i Białorusi (ZBiR).

MAJ 1997

■ Senat

14 maja ■ debata poświęcona zdrowiu narodu polskiego.

23 maja ■ uchwała w sprawie polskiej polityki handlu zagranicznego. Senat apeluje o podjęcie przez rząd skutecznych działań zmierzających do zmniejszenia deficytu bilansu handlowego w obrocie z zagranicą.

■ Sejm

22 maja ■ przedstawienie Narodowej Strategii Integracji przez Radę Ministrów.

■ Powołanie Komisji Integracji Europejskiej w miejsce Komisji ds. Układu Europejskiego.

23 maja ■ nierozpatrzenie poprawek Senatu do ustawy o paliwie rolniczym. Prezydent kieruje wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności ustawy z konstytucją. 22 września 1997 r. Trybunał orzeka, że ustawa jest niezgodna z konstytucją.

■ Polska

21 maja ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją nowelizacji tzw. ustawy antyaborcyjnej.

25 maja ■ referendum konstytucyjne. Frekwencja wynosi 42,9%. Ponad połowa (52,7%) głosujących opowiada się za przyjęciem konstytucji.

30 maja–
10 czerwca ■ szósta pielgrzymka Jana Pawła II do Polski, m.in. udział w Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym we Wrocławiu.

■ Świat

21 maja ■ podpisanie w Kijowie polsko-ukraińskiej deklaracji o porozumieniu i pojednaniu prezydentów Polski i Ukrainy.

27 maja ■ podpisanie w Paryżu aktu dotyczącego wspólnych relacji Rosji z NATO.

■ Senat

5 czerwca

■ wprowadzenie poprawek do ustawy o partiach politycznych.

■ Uchwała w sprawie stanu zdrowia narodu polskiego. Senat zgadza się z opinią, że stan zdrowia Polaków jest niezadowolający. Poprawie powinny służyć m.in. programy zdrowotne, w tym programy powszechnej edukacji prozdrowotnej.

■ Uchwała w sprawie Obrońców Poczty Polskiej w Wolnym Mieście Gdańsku, rozstrzelanych w dniu 5 października 1939 r. w Gdańsku.

20 czerwca

■ uchwała w sprawie pomocy materialnej dla uczącej się młodzieży. Senat zwraca się do rządu, aby w kolejnych latach przewidział w budżecie państwa większe środki na pomoc stypendialną dla uczniów szkół średnich i studentów. Ma to służyć wyrównaniu szans edukacyjnych młodzieży.

■ Sejm

6 czerwca

■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy i uchwalenie ustawy. Zniesiono karę śmierci, pozostawiono karę dożywotniego pozbawienia wolności i 25 lat pozbawienia wolności, złagodzano większość kar.

18 czerwca

■ powołanie Polsko-Litewskiego Zgromadzenia Poselskiego.

24 czerwca

■ apel wzywający Radę Ministrów do podjęcia na nowo rozmów z władzami Federacji Rosyjskiej w sprawie przyznania odszkodowań Sybirakom i innym polskim zesłańcom.

27 czerwca

■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o partiach politycznych i uchwalenie ustawy.

■ Polska

3 czerwca

■ drugi zjazd gnieźnieński w tysięczną rocznicę śmierci św. Wojciecha z udziałem papieża Jana Pawła II i prezydentów krajów Europy Środkowowschodniej. Przesłaniem zjazdu stały się papieskie słowa: „Nie będzie jedności Europy, dopóki nie będzie ona wspólnotą ducha!”.

36. Zjazd w Gnieźnie: papież Jan Paweł II oraz prezydenci Michal Kovač i Leonid Kuczma

- 3 czerwca ■ przyjęcie przez rząd harmonogramu działań implementacyjnych w odniesieniu do Narodowej Strategii Integracji.
- 21 czerwca ■ ogłoszenie wyroku przez Trybunał Stanu w tzw. aferze alkoholowej. Skazano byłego prezesa GUC Jerzego Ćwieka i ministra Dominika Jastrzębskiego na utratę biernego prawa wyborczego na 5 lat i zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych w państwie przez ten okres.
- Świat
- 16–17 czerwca ■ parafowanie nowego traktatu (Traktatu Amsterdamskiego) podczas obrad Rady Europejskiej w Amsterdamie.
- 20 czerwca ■ przyjęcie Rosji do grupy najbardziej uprzemysłowionych państw G7; przekształcenie grupy w G8.

LIPIEC 1997

- Senat
- 25 lipca ■ odrzucenie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego (przyjęte przez Sejm 28 sierpnia 1997 r.).

37. Powódź tysiąclecia

■ Sejm

25 lipca ■ uchwalenie ustawy o świadku koronnym.

■ Polska

6–19 lipca ■ powódź tysiąclecia. Zniszczenia w Kotlinie Kłodzkiej, Opolu i Wrocławiu.

10 lipca ■ wizyta prezydenta Stanów Zjednoczonych Billa Clintona w związku z oficjalnym zaproszeniem Polski do NATO.

15 lipca ■ stwierdzenie ważności referendum konstytucyjnego przez Sąd Najwyższy.

17 lipca ■ podpisanie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przez prezydenta.

■ Świat

1 lipca ■ zwrot Hongkongu Chińskiej Republice Ludowej przez Wielką Brytanię przy zachowaniu autonomii i dotychczasowego systemu społeczno-gospodarczego. Początek kryzysu finansowego na rynkach azjatyckich.

16 lipca ■ przedstawienie przez Komisję Europejską w Parlamencie Europejskim swoich opinii (*Avís*) na temat wniosków o członkostwo w UE złożonych przez kraje stowarzyszone. Komisja rekomenduje rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z 6 kandydatami, w tym z Polską.

38. Prezydent Stanów Zjednoczonych Bill Clinton w Warszawie

SIERPIEŃ 1997

■ Senat

- 13 sierpnia ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przyjęte przez Sejm 28 sierpnia 1997 r.).
- 20 sierpnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka (nierozpatrzona przez Sejm).
- Uchwała w sprawie edukacji kulturalnej, dziedzictwa kulturowego w regionie oraz promocji i rozwoju uzdolnień młodego pokolenia Polaków. Senat zwraca się do rządu z prośbą o uwzględnienie w budżecie państwa kosztów realizacji „Międzyresortowego programu edukacji kulturalnej” oraz programu „Dziedzictwo kulturowe w regionie”.
- 28–29 sierpnia i 3 września ■ ostatnie posiedzenie Senatu III kadencji.
- 29 sierpnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym dzieciom-ofiarom wojny 1939–1945 (nierozpatrzona przez Sejm).

■ Sejm

- 1 sierpnia ■ przyjęcie Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.
- 19 sierpnia ■ wniosek posłów PSL o udzielenie wotum nieufności rządowi (koalicji SLD i PSL).
- 21 sierpnia ■ uchwalenie ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Do grupy tej zaliczono także senatorów, marszałka i wicemarszałków Senatu oraz szefa Kancelarii Senatu.
- 28 sierpnia ■ przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.
- Uchwalenie ustawy o ochronie danych osobowych. Nowo utworzony organ państwowy – generalny inspektor ochrony danych osobowych jest powoływany przez Sejm za zgodą Senatu.
- Odrzucenie wniosku o udzielenie wotum nieufności rządowi (podczas głosowania posłowie PSL wstrzymują się od głosu).
- 29 sierpnia ■ uchwalenie ustawy o Narodowym Banku Polskim. Utworzono Radę Polityki Pieniężnej, w skład której wchodzi 9 członków powoływanych w równej liczbie przez prezydenta, Sejm i Senat.

■ Świat

- 31 sierpnia ■ w wypadku drogowym w Paryżu ginie księżna Walii Diana.

WRZESIEŃ 1997

■ Sejm

- 4 września ■ ostatnie posiedzenie Sejmu II kadencji.

■ Polska

- 21 września ■ wybory parlamentarne. Frekwencja wynosi 47,9%. Najwięcej mandatów zdobyli AWS i SLD.

- 22 września ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o paliwie rolniczym, ponieważ nie została przyjęta przez Sejm i Senat (Sejm uchylił się od obowiązku rozpatrzenia poprawek Senatu). Ponadto Trybunał Konstytucyjny uznał, że Senat nie może wprowadzać poprawek do ustawy, jeśli wykraczają one poza zakres spraw unormowanych w tej ustawie, gdyż nabrałyby charakteru samoistnych przedłożeń legislacyjnych.

PAŹDZIERNIK 1997

■ Senat

- 21 października ■ **pierwsze posiedzenie Senatu IV kadencji.**

Mandaty zdobyli: AWS (51), SLD (28), UW (8), Ruch Odbudowy Polski (5), PSL (3) i kandydaci niezależni (5).

Powołanie Władysława Bartoszewskiego na marszałka seniora przez prezydenta. Wybór Alicji Grzeškowiak (AWS) na marszałka oraz Andrzeja Chronowskiego (AWS), Tadeusza Rzemykowskiego (SLD) i Donalda Tuska (UW) na wicemarszałków.

■ Sejm

- 20–21 i 28 października, 5–6 listopada ■ pierwsze posiedzenie Sejmu III kadencji.

Mandaty zdobyli: AWS (201), SLD (164), UW (60), PSL (27), Ruch Odbudowy Polski (6) i Mniejszość Niemiecka (2).

Wybór Macieja Płażyńskiego (AWS) na marszałka oraz Marka Borowskiego (SLD), Jana Króla (UW), Franciszka Stefaniuka (PSL) i Stanisława Zajęca (AWS) na wice-marszałków.

- 22 października ■ wniesienie przez prezydenta projektów ustaw: o stanie klęski żywiołowej; o stanie wyjątkowym; o stanie wojennym (nierozpatrzone przez Sejm).

39. Ślubowanie senatorów IV kadencji

■ Polska

- 17 października ■ wejście w życie Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.
31 października ■ zaprzysiężenie rządu Jerzego Buzka (koalicja AWS i UW).
31 października ■ wybór Jarosława Kalinowskiego na prezesa PSL.

■ Świat

- 2 października ■ podpisanie przez państwa członkowskie Unii Europejskiej Traktatu amsterdamskiego.

LISTOPAD 1997

■ Sejm

- 11 listopada ■ udzielenie wotum zaufania rządowi Jerzego Buzka.

40. Exposé premiera Jerzego Buzka w Senacie

■ Senat

- 4 grudnia ■ exposé premiera Jerzego Buzka.
 ■ Wybór senatorów Anny Boguckiej-Skowrońskiej i Jana Chojnowskiego do składu Krajowej Rady Sądownictwa.
- 10 grudnia ■ uchwała w sprawie obchodów 50. rocznicy uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.
- 18 grudnia ■ powołanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej w miejsce Komisji Spraw Zagranicznych i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych.

■ Sejm

- 11 grudnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta). Pierwsza ustawa w tej kadencji nieuchwalona ponownie. Do końca kadencji prezydent skieruje jeszcze 27 wniosków do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustaw. Sejmowi uda się ponownie uchwalić tylko jedną ustawę.
- 18 grudnia ■ uchwalenie ustawy o waloryzacji niektórych emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

■ Polska

- 6 grudnia ■ III Kongres SdRP, przewodniczącym zostaje Leszek Miller.
- 8 grudnia ■ rejestracja partii Ruch Społeczny AWS (RS AWS).
- 19–20 grudnia ■ IX Walny Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Zgoda na jednoczesne sprawowanie przez Mariana Krzaklewskiego funkcji szefa związku, RS AWS i Klubu Parlamentarnego AWS.
- 23 grudnia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o waloryzacji niektórych emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw.
- 26 grudnia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

■ Świat

- 1 grudnia ■ przystąpienie Austrii do Układu z Schengen.
- 4 grudnia ■ podpisanie w Ottawie konwencji o zakazie produkcji, użycia i magazynowania min przeciwpiechotnych.
- 9 grudnia ■ początek rozmów pokojowych obu państw koreańskich w Genewie pod patronatem Chin i USA.
- 11 grudnia ■ przyjęcie Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu.
- 12–13 grudnia ■ decyzja Rady Europejskiej o rozpoczęciu 30 marca 1998 r. procesu rozszerzenia UE.
- 13 grudnia ■ przyjęcie przez kraje członkowskie Światowej Organizacji Handlu porozumienia w sprawie liberalizacji usług finansowych.
- 16 grudnia ■ podpisanie przez ministrów spraw zagranicznych państw NATO Protokołów Akcesyjnych Polski, Czech i Węgier.

STYCZEŃ 1998

■ Senat

20–21 stycznia ■ 8. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

22 stycznia ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską.

■ Powołanie Bogusława Grabowskiego, Cezarego Józefiaka i Wojciecha Łączkowskiego do składu Rady Polityki Pieniężnej.

■ Sejm

8 stycznia ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską.

22 stycznia ■ spotkanie posłów i senatorów z sekretarzem generalnym Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego Javierem Solaną.

■ Polska

20 stycznia ■ powołanie Rady Bezpieczeństwa Narodowego przez prezydenta. W skład rady wchodzi: marszałek Sejmu, marszałek Senatu, prezes Rady Ministrów, minister spraw zagranicznych, minister obrony narodowej, minister spraw wewnętrznych i administracji, minister finansów, prezes Narodowego Banku Polskiego, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

■ Świat

21–25 stycznia ■ wizyta papieża Jana Pawła II na Kubie. Spotkanie z Fidelem Castro w sprawie kubańskich więźniów politycznych.

LUTY 1998

■ Senat

19 lutego ■ debata na temat integracji europejskiej.

20 lutego ■ inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Terminem „terytorium Polski” objęto również ziemie położone po wschodniej stronie linii Curzona. Zrezygnowano z terminu przedawnienia roszczeń (przyjęty przez Sejm 16 lipca 1998 r.). Projekt ustawy o zmianie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne. Zrezygnowano z tworzenia Sądu Lustracyjnego, rozpatrywanie spraw lustracyjnych powierzono Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektem prezydenckim i przyjęty 18 czerwca 1998 r.).

■ Sejm

19 lutego ■ powołanie, na wniosek prezydenta, Hanny Gronkiewicz-Waltz na prezesa Narodowego Banku Polskiego.

■ Polska

17 lutego ■ początek działalności Rady Polityki Pieniężnej, przewodniczącą zostaje prezes NBP Hanna Gronkiewicz-Waltz. Do zadań rady należy m.in. ustalanie wysokości stóp procentowych.

■ Świat

23 lutego ■ ratyfikacja konkordatu pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Watykanem.
luty ■ początek walk albańsko-serbskich w Kosowie.

MARZEC 1998

■ Senat

10 marca ■ wizyta prezydenta Vaclava Havla.

■ Sejm

20 marca ■ uchwała w sprawie członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

■ Polska

25 marca ■ pierwsza wygrana sprawa przez obywatela polskiego z państwem polskim przed Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu.

■ Świat

9 marca ■ przedstawienie przez Komisję Europejską tzw. mapy drogowej (*Road Map*), czyli harmonogramu działań dostosowujących Polskę do poszczególnych sektorów Jednolitego Rynku.

31 marca ■ otwarcie negocjacji akcesyjnych z Cyprzem, Czechami, Estonią, Polską, Słowenią i Węgrami.

KWIECIEŃ 1998

■ Senat

16 kwietnia ■ wyrażenie zgody na powołanie Ewy Kuleszy na generalnego inspektora danych osobowych.

■ Uchwała w sprawie zadań stojących przed Polską w związku z rozpoczynającymi się negocjacjami o członkostwo w Unii Europejskiej. Senat wskazuje m.in. na potrzebę przyspieszenia prac nad dostosowaniem prawa polskiego do prawa europejskiego.

■ Uchwała w sprawie ciągłości prawnej między II a III Rzeczpospolitą Polską. Senat stwierdza, że akty normatywne stanowiące w latach 1944–1989 są pozbawione mocy prawnej, jeśli godziły w suwerenny byt państwa polskiego.

■ Sejm

2 kwietnia ■ powołanie Ewy Kuleszy na generalnego inspektora danych osobowych.

3 kwietnia ■ uchwała w sprawie trybu prac nad reformą administracji publicznej i zasad jej wdrażania.

■ Polska

- 1 kwietnia ■ inauguracyjne posiedzenie w Warszawie Zespołu ds. Negocjacji o Członkostwo RP w UE.
- 15 kwietnia ■ początek restrukturyzacji kopalń węgla kamiennego.
- 30 kwietnia ■ wejście w życie ustawy o ochronie danych osobowych.

■ Świat

- 1 kwietnia ■ wejście w życie układu z Schengen w odniesieniu do Austrii i Włoch.
- 10 kwietnia ■ podpisanie porozumienia kończącego konflikt w Irlandii Północnej.

41. Znikają granice między krajami strefy Schengen

■ Senat

- 5 maja ■ spotkanie marszałek Alicji Grzeškowiak z płk. Ryszardem Kuklińskim.
- 22 maja ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o świadczeniu pieniężnym dla małoletnich ofiar wojny 1939–1945 (odrzucona przez Sejm 4 marca 1999 r.).
■ Odrzucenie sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z działalności w 1997 r.
- 23 maja ■ wprowadzenie poprawek do ustaw: o administracji rządowej w województwie; o samorządzie powiatowym; o samorządzie województwa. Poszerzono zadania powiatów o promocję zdrowia i politykę prorodziną, a zadania województwa o promocję zdrowia, politykę prorodziną, bezpieczeństwo publiczne, przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizację lokalnego rynku pracy. Ograniczono liczbę diet pobieranych przez radnego.

■ Świat

- 11 i 13 maja ■ próby z bronią atomową w Indiach.
- 18 i 30 maja ■ próby z bronią atomową w Pakistanie.
- 29 maja ■ rezolucja Bundestagu „Wypędzeni, przesiedleńcy i mniejszości niemieckie są pomostem między Niemcami i ich wschodnimi sąsiadami”.

42. Spotkanie marszałek Senatu Alicji Grzeškowiak z płk. Ryszardem Kuklińskim

CZERWIEC 1998

■ Senat

- 18 czerwca ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (przyjęte przez Sejm 16 lipca 1998 r.).
- Uchwała w sprawie budowy Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie.
- 22–24 czerwca ■ 9. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

- 5 czerwca ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustaw: o administracji rządowej w województwie; o samorządzie powiatowym; o samorządzie województwa i uchwalenie ich.
- 18 czerwca ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne (inicjatywa Senatu i prezydenta). Rozpatrywanie spraw lustracyjnych powierzono Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, wprowadzono instytucję Rzecznika Interesu Publicznego.
- Uchwała potępiająca totalitaryzm komunistyczny.

■ Polska

- 25 czerwca ■ zabójstwo byłego komendanta Policji gen. Marka Papały (kulisy zabójstwa nie zostały wyjaśnione).

■ Świat

- 1 czerwca ■ powstanie Europejskiego Banku Centralnego.

LIPIEC 1998

■ Senat

- 2 lipca ■ wprowadzenie poprawek do ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. System mieszany w wyborach do rad powiatów zastąpiono systemem proporcjonalnym. W odniesieniu do wyborów do sejmików województwa Senat opowiada się za wprowadzeniem systemu mieszanego. Wprowadzono zakaz kandydowania do kilku rad jednocześnie.
- Inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy. Zaproponowano wprowadzenie 40-godzinnego tygodnia pracy (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektem poselskim i odrzucona 3 grudnia 1999 r.).
- 16 lipca ■ wprowadzenie poprawek do prawie całego tekstu ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących gmin warszawskich łącznie ze zmianą tytułu ustawy.
- Odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przyjęte przez Sejm 10 września 1998 r.).
- 24 lipca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej. Określono zasady otrzymywania gwarantowanego zasiłku okresowego przez osoby bezrobotne. Ulega on zawieszeniu na okres podjęcia zatrudnienia albo pozarolniczej działalności (przyjęta przez Sejm 21 stycznia 1999 r.).

■ Sejm

- 1 lipca ■ uchwalenie ustawy o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- 3 lipca ■ oświadczenie, w który Sejm negatywnie ocenia rezolucję Bundestagu „Wypędzeni, przesiedleńcy i mniejszości niemieckie są pomostem między Niemcami i ich wschodnimi sąsiadami”.
- 16 lipca ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa polskiego.
- Przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.
- Przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw i uchwalenie ustawy.
- 18 lipca ■ przyjęcie wszystkich poprawek Senatu do ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących gmin warszawskich i uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność ustawy z konstytucją).
- Uchwalenie ustawy o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa. Wprowadzono nowy podział administracyjny kraju. W miejsce 49 województw utworzono 16, powołano 372 powiaty ziemskie i 64 powiaty grodzkie.

■ Polska

- 2 lipca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa.

■ Świat

- 17 lipca ■ pogrzeb ostatniego cara Rosji Mikołaja II i jego rodziny zamordowanych w 1918 r. przez bolszewików.
- 17 lipca ■ przyjęcie w Rzymie Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego przez przedstawicieli 120 państw.

SIERPIEŃ 1998

■ Polska

- 31 sierpnia ■ opublikowanie „Białej księgi” Leszka Balcerowicza w sprawie podatku liniowego.

■ Świat

- 11 sierpnia ■ załamanie gospodarcze w Rosji; początek kryzysu finansowego.

WRZESIEŃ 1998

- Sejm**
- 10 września ■ przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Polska**
- 1 września ■ wejście w życie nowych kodeksów karnych. Zniesiono karę śmierci, wprowadzono karę dożywotniego pozbawienia wolności.

PAŹDZIERNIK 1998

- Senat**
- 9 października ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Podano definicję funkcjonariusza państwa komunistycznego. Zmieniono tryb powoływania i odwoływania prezesa IPN (wymaga zgody Senatu). Senat otrzymuje też prawo do zapoznania się z informacją o działalności IPN.
- 28 października ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o ustanowieniu Warszawskiego Krzyża Powstańczego (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 19 listopada 1998 r.).
- Sejm**
- 13 października ■ uchwalenie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wprowadzono nowy system emerytalno-rentowy.
- 23 października ■ uchwała w sprawie budowy w Warszawie Świątyni Opatrzności Bożej.
- Polska**
- 11 października ■ wybory samorządowe. Wybór nowych rad 3 szczebli: województw, powiatów i gmin.
- 16 października ■ powołanie Bogusława Nizieńskiego na nowo utworzone stanowisko rzecznika interesu publicznego.
- Świat**
- 27 października ■ kanclerzem Niemiec zostaje Gerhard Schröder.
- październik ■ przerwanie walk albańsko-serbskich w Kosowie.

LISTOPAD 1998

- Senat**
- 25–26 listopada ■ 10. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.
- Sejm**
- 9 listopada ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i uchwalenie ustawy. Prezes IPN powołuje i odwołuje Sejm za zgodą Senatu, na wniosek Kolegium

Instytutu Pamięci, które zgłasza kandydata spoza swego grona. W skład Kolegium IPN wchodzi 11 członków wybieranych przez Sejm (7), Senat (2) i prezydenta (2). Ustawa ponownie uchwalona 18 grudnia 1998 r. po tzw. wecie prezydenta.

10 listopada ■ uroczyste spotkanie posłów i senatorów dla uczczenia osiemdziesiątej rocznicy odzyskania niepodległości.

■ Polska

11 listopada ■ wejście w życie przepisów o małżeństwach zgodnych z konkordatem.

■ Świat

1 listopada ■ utworzenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w miejsce Trybunału Praw Człowieka i Europejskiej Komisji Praw Człowieka.

GRUDZIEŃ 1998

■ Sejm

18 grudnia ■ uchwalenie ustawy o waloryzacji niektórych emerytur i rent (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

STYCZEŃ 1999

■ Senat

20 stycznia ■ inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej. Przyznano świadczenie pieniężne reprezentantom Polski na igrzyskach olimpijskich, którzy zdobyli co najmniej 1 medal olimpijski, ukończyli 35 rok życia i zakończyli karierę sportową (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektem poselskim i przyjęty 4 listopada 1999 r.). Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny. Przywrócono zakaz produkcji, przesyłania oraz rozpowszechniania treści pornograficznych w każdej formie (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektem poselskim i przyjęty 3 marca 2000 r.; ustawa nie została ponownie uchwalona po tzw. wecie prezydenta). Projekt ustawy o Funduszu Wczasów Pracowniczych (nierozpatrzony przez Sejm).

■ Sejm

8 stycznia ■ chwalenie ustawy o Prokuraturii Generalnej RP (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

21 stycznia ■ uchwalenie ustawy o sejmowej komisji śledczej. Uregulowano tryb powoływania i zasady funkcjonowania komisji śledczej.

■ Uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej. Określono zasady otrzymywania gwarantowanego zasiłku okresowego przez osoby bezrobotne.

■ Polska

- 1 stycznia ■ wejście w życie reformy systemu ubezpieczeń społecznych (możliwość wyboru funduszu emerytalnego przez osoby poniżej 50. roku życia) oraz służby zdrowia (powstanie kas chorych). Wprowadzenie nowego podziału administracyjnego państwa. Utworzono 16 województw i przywrócono powiaty.
- 16–17 stycznia ■ I Zgromadzenie Krajowe RS AWS, przewodniczącym zostaje Jerzy Buzek.
- 27 stycznia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o Prokuraturii Generalnej.

■ Świat

- 1 stycznia ■ wprowadzenie euro w transakcjach bezgotówkowych w państwach Unii Europejskiej.

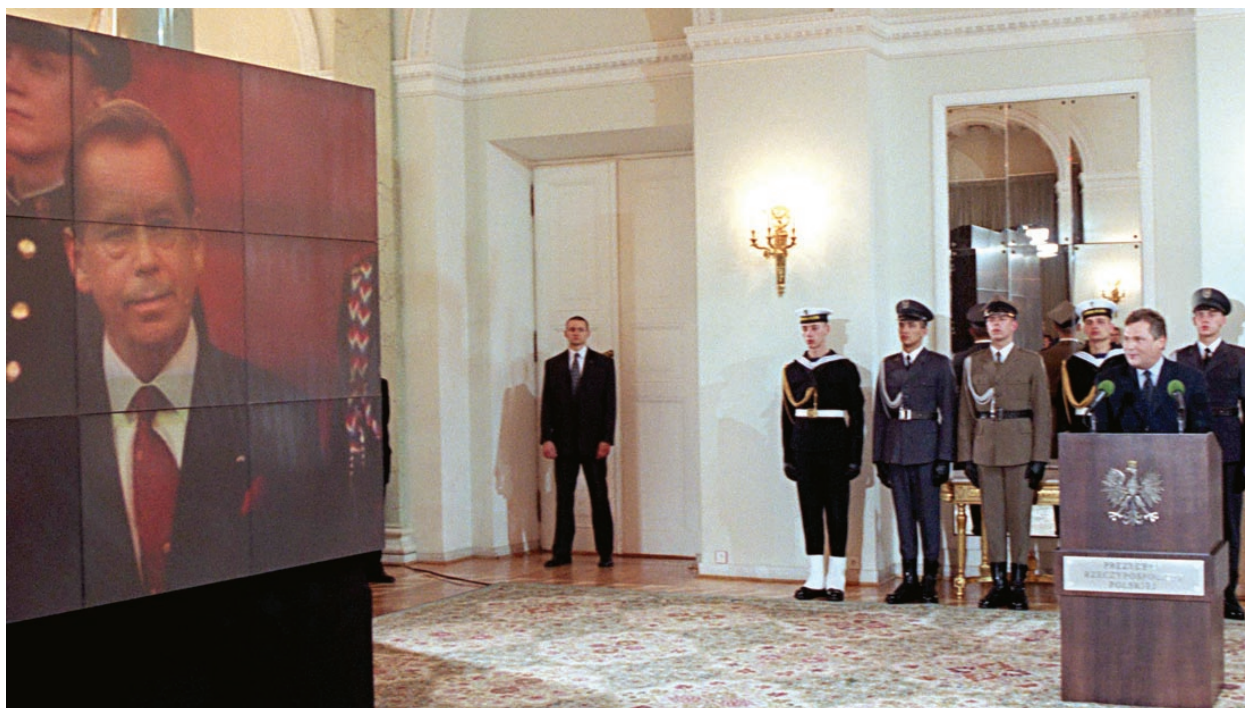
LUTY 1999

■ Senat

- 17 lutego ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Traktatu Północnoatlantyckiego.
- Uchwała w sprawie ratyfikacji przez Polskę Traktatu Północnoatlantyckiego.

■ Sejm

- 17 lutego ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Traktatu Północnoatlantyckiego. Wynik głosowania Sejm przyjmuje owacją na stojąco.
- Uchwała z okazji 80. rocznicy zwołania Sejmu Ustawodawczego.

43. Ratyfikacja Traktatu o przystąpieniu Polski i Czech do NATO

■ Polska

8 lutego ■ podpisanie „protokołu rozmów” między rządem a strajkującymi rolnikami (z wyjątkiem Samoobrony). Zagwarantowanie przez rząd minimalnych cen skupu.

23 lutego ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących gmin warszawskich. Trybunał wypowiadając się o zakresie poprawek Senatu, stwierdza, że „Senat jest wprawdzie elementem władzy ustawodawczej, ale jego zakres działania i kompetencje nie są równoznaczne z zakresem działania i kompetencjami Sejmu”.

■ Świat

26 lutego ■ ratyfikacja przez prezydentów Aleksandra Kwaśniewskiego i Vaclava Havla traktatu o przystąpieniu Polski i Czech do NATO.

MARZEC 1999

■ Senat

29–31 marca ■ 11. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

4 marca ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o zamówieniach publicznych i uchwalenie ustawy (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

■ Odrzucenie senackiego projektu ustawy o świadczeniu pieniężnym dla małoletnich ofiar wojny 1939–1945.

■ Polska

25 marca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o zamówieniach publicznych.

■ Świat

12 marca ■ przystąpienie Polski, Czech i Węgier do NATO.

16 marca ■ dymisja Komisji Europejskiej w związku z zarzutami o korupcję.

24 marca ■ początek nalotów NATO na cele strategiczne w Serbii po załamaniu się rozmów pokojowych w sprawie Kosowa.

KWIECIEŃ 1999

■ Senat

22 kwietnia

■ inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o repatriacji; określono zasady nabycia obywatelstwa polskiego w drodze repatriacji, prawa repatrianta oraz tryb i zasady udzielania pomocy repatriantom i ich rodzinom (przyjęty przez Sejm 9 listopada 2000 r.). Projekt ustawy o obywatelstwie polskim (przyjęty przez Sejm 26 czerwca 2000 r.; ostatecznie ustawa nie weszła w życie, gdyż Sejm nie rozpatrzył poprawek Senatu). Projekt ustawy o Karcie Polaka i trybie stwierdzania przynależności do Narodu Polskiego osób narodowości polskiej lub polskiego pochodzenia (nierozpatrzony przez Sejm).

■ Polska

15 kwietnia

■ przekształcenie SLD w partię; samorozwiązanie SdRP.

■ Świat

20 kwietnia

■ przeniesienie siedziby Bundestagu z Bonn do Berlina.

MAJ 1999

■ Senat

7 maja

■ inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji. Wprowadzono instytucję nadawcy społecznego, określono warunki niezbędne do uzyskania statusu nadawcy społecznego. Zwolniono nadawcę społecznego z opłat za udzielenie lub zmianę koncesji (przyjęty przez Sejm 1 lutego 2001 r.). Projekt ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zniesiono zapis ograniczający prawo obywateli polskich przebywających za granicą do głosowania w drugiej turze wyborów prezydenckich (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektami poselskimi i przyjęty 28 kwietnia 2000 r.).

■ Świat

1 maja

■ wejście w życie Traktatu amsterdamskiego, umożliwiającego poszerzenie Unii Europejskiej.

6 maja

■ pierwsze w historii wybory do Parlamentu Szkockiego i Zgromadzenia Walii.

CZERWIEC 1999

■ Sejm

11 czerwca

■ zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty papieża Jana Pawła II.

24 czerwca

■ uchwalenie ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli. Uregulowano tryb postępowania w sprawie obywatelskich inicjatyw ustawodawczych. Z inicjatywą może wystąpić grupa obywateli licząca co najmniej 100 tys. osób. Przyjęto, że w stosunku do tych inicjatyw nie stosuje się zasady dyskontynuacji prac parlamentarnych, czyli projekty ustaw, w stosunku do których postępowanie ustawodawcze nie zostało zakończone w trakcie kadencji Sejmu, w której zostały wniesione, są rozpatrywane przez Sejm następnej kadencji bez potrzeby ponownego ich wnoszenia.

■ Polska

- 5–17 czerwca ■ siódma pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski, wizyta m.in. w Wadowicach.
- 13 czerwca ■ poświęcenie przez Jana Pawła II kamienia węgielnego pod budowę Świątyni Opatrzności Bożej na Polach Wilanowskich w Warszawie.

■ Świat

- 9 czerwca ■ podpisanie traktatu pokojowego przez Jugosławię i NATO; koniec interwencji w sprawie Kosowa.
- 12 czerwca ■ rozpoczęcie misji pokojowej KFOR (*Kosovo Force*) na terenie Kosowa.
- 18 czerwca ■ pozew zbiorowy 11 polskich Żydów w Nowym Jorku przeciwko polskiemu rządowi o odszkodowania za majątki skonfiskowane przez Niemców podczas II wojny światowej, a później przejęte przez Polaków.

44. Wystąpienie papieża Jana Pawła II przed posłami i senatorami

LIPIEC 1999

■ Senat

1 lipca

■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym oraz ustawy o publicznej służbie krwi. Rozszerzono katalog świadczeń medycznych dla honorowych dawców krwi (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektami poselskimi oraz rządowym i przyjęta 20 lipca 2001 r.).

3 lipca

■ uroczyste posiedzenie w 10. rocznicę pierwszego posiedzenia odrodzonego Senatu RP z udziałem m.in. prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, marszałka Sejmu Macieja Płażyńskiego, premiera Jerzego Buzka, marszałka I kadencji Senatu Andrzeja Stelmachowskiego.

■ Polska

1 lipca

■ wyjazd pierwszych 200 polskich żołnierzy z misją pokojową KFOR do Kosowa.

8 lipca

■ Sąd Apelacyjny w Warszawie uznaje, że Marian Jurczyk, jeden z legendarnych przywódców Solidarności, złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne.

11 lipca

■ podpisanie porozumienia rządu z pielęgniarkami po 52 dniach protestu.

29 lipca

■ wybór Mariana Krzaklewskiego na przewodniczącego AWS.

SIERPIEŃ 1999

■ Świat

6 sierpnia

■ początek 5-letniej kadencji Komisji Europejskiej w nowym składzie, przewodniczącym zostaje Romano Prodi, a komisarzem odpowiedzialnym za rozszerzenie UE – Günter Verheugen.

9 sierpnia

■ Władimir Putin zostaje premierem Federacji Rosyjskiej.

WRZESIEŃ 1999

■ Senat

23 września

■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o zawodzie lekarza (Sejm nie rozpatrzył uchwały odrzucającej ustawę).

■ Sejm

8 września

■ debata w sprawie integracji Polski z Unią Europejską.

10 września

■ uchwalenie kodeksu karnego skarbowego.

■ Polska

1 września

■ wejście w życie reformy ustroju szkolnego. Powstanie 6-letnich szkół podstawowych i 3-letnich gimnazjów.

2 września

■ wszczęcie postępowania lustracyjnego w sprawie wicepremiera i ministra spraw wewnętrznych Janusza Tomaszewskiego.

■ Senat

- 7 października ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy – Ordynacja wyborcza do Senatu RP. Próba stworzenia autonomicznego prawa wyborczego do Senatu. Utworzono 49 okręgów wyborczych, w tym 48 dwumandatowych i 1 czteromandatowy obejmujący powiat warszawski. Okręg wyborczy obejmuje obszar województwa. Liczbę okręgów w danym województwie uzależniono od liczby mieszkańców. Utrzymano zasadę wyborów większościowych (przyjęty przez Sejm 11 kwietnia 2001 r.).

■ Sejm

- 7 października ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o języku polskim i uchwalenie ustawy.
22 października ■ odrzucenie w pierwszym czytaniu projektu ustawy o dekomunizacji przygotowanej przez posłów AWS.

■ Polska

- 17 października ■ wejście w życie przepisu Konstytucji RP dotyczącego orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego stwierdzających niezgodność ustaw z konstytucją – orzeczenia są ostateczne (dotychczas podlegały rozpatrzeniu przez Sejm, który mógł je odrzucić).
27 października ■ Sąd Lustracyjny oczyszcza senatora Wiesława Chrzanowskiego z pomówień o współpracę ze służbami bezpieczeństwa PRL.
październik ■ raport Banku Światowego nt. korupcji w Polsce, w którym stwierdzono, że korupcja objęła wszystkie szczeble władzy.

■ Świat

- 2 października ■ wznowienie przez Rosję działań zbrojnych przeciwko Czeczenii.
18 października ■ objęcie urzędu wysokiego przedstawiciela ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa przez Javiera Solanę.

■ Senat

- 22–23 listopada ■ 12. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

- 4 listopada ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej. Przyznano świadczenie pieniężne sportowcom olimpijczykom, którzy zakończyli karierę sportową.
5 listopada ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Wprowadzono zakaz reklamowania i promocji wyrobów tytoniowych.
20 listopada ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wprowadzono progi: 19%, 29% i 36% zamiast 19%, 30% i 40% (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

■ Polska

28 listopada

- wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

GRUDZIEŃ 1999

■ Senat

30 grudnia

- uchwała w sprawie sytuacji w Czeczenii. W związku z inwazją wojsk rosyjskich na teren Czeczenii Senat domaga się przestrzegania przez Rosję zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego.

■ Sejm

3 grudnia

- odrzucenie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy.

■ Polska

5 grudnia

- zabójstwo Andrzeja K., pseudonim Pershing, uważanego za głównego szefa tzw. mafii pruszkowskiej.
- Wejście w życie instytucji separacji.

18–19 grudnia

- I Kongres SLD, przewodniczącym zostaje Leszek Miller.

■ Świat

20 grudnia

- przekazanie portugalskiej kolonii Makao Chinom.

31 grudnia

- oddanie przez USA administracji nad kanałem Panamskim władzom Panamy.

24 grudnia

- inauguracja obchodów Roku Świętego przez papieża Jana Pawła II.

31 grudnia

- rezygnacja Borysa Jelcyna z urzędu prezydenta Federacji Rosyjskiej i przejęcie jego obowiązków przez premiera Władimira Putina.

STYCZEŃ 2000

■ Polska

20 stycznia

- nakaz opuszczenia Polski przez 9 dyplomatów rosyjskich podejrzanych o szpiegostwo.

24 stycznia

- rezygnacja Mariana Jurczyka ze stanowiska prezydenta Szczecina.

LUTY 2000

■ Sejm

17 lutego

- odrzucenie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

18 lutego

- uchwała w sprawie przygotowań do członkostwa Polski w Unii Europejskiej wzywająca rząd do wzmożonych działań na rzecz osiągnięcia spójności polskiego systemu prawnego z prawem UE.

■ Senat

31 marca

■ uchwała Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej w sprawie przygotowań do członkostwa Polski w Unii Europejskiej zalecająca zintensyfikowanie prac dostosowujących prawo polskie do prawa europejskiego.

■ Sejm

3 marca

■ uchwalenie z inicjatywy Senatu i posłów ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

29 marca

■ uchwalenie nowelizacji ustawy o komercjalizacji. 7% akcji prywatyzowanych przedsiębiorstw przeznaczono na uwłaszczenie tych osób, które dotychczas nie skorzystały na transformacji gospodarczej.

■ Polska

12 marca

■ spotkanie milenijne w Gnieźnie prezydentów Polski, Niemiec, Słowacji, Węgier i Litwy.

27 marca

■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

■ Oskar dla Andrzeja Wajdy za całokształt twórczości.

■ Świat

26 marca

■ wybór Władimira Putina na prezydenta Federacji Rosyjskiej.

45. Spotkanie milenijne w Gnieźnie prezydentów Słowacji, Polski, Niemiec, Węgier i Litwy z udziałem kardynała Angelo Sodano

■ Senat

- 12 kwietnia ■ uroczyste posiedzenie w związku z 60. rocznicą zbrodni katyńskiej z udziałem m.in. marszałka Sejmu Macieja Płażyńskiego, premiera Jerzego Buzka, księdza Zdzisława Peszkowskiego i przedstawicieli rodzin pomordowanych. Podjęcie uchwały w 60. rocznicę zbrodni katyńskiej.
- 26 kwietnia ■ uroczyste posiedzenie z okazji tysiąclecia Zjazdu Gnieźnieńskiego. Wystąpienie prymasa Polski kardynała Józefa Glempa. Podjęcie uchwały z okazji tysiąclecia Zjazdu Gnieźnieńskiego.

■ Sejm

- 28 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta RP (inicjatywa Senatu i posłów). Przyznano obywatelom polskim przebywającym za granicą prawo do głosowania w drugiej turze wyborów prezydenckich.
- 29 kwietnia ■ uroczyste posiedzenie w Gnieźnie. Podjęcie uchwały w 1000. rocznicę Zjazdu Gnieźnieńskiego.

■ Polska

- 4 kwietnia ■ przyjęcie przez Radę Ministrów raportu z realizacji narodowego programu przygotowania do członkostwa w UE za 1999 r.
- 11 kwietnia ■ wprowadzenie systemu płynnego kursu walutowego.
- 14 kwietnia ■ Jacek Saryusz-Wolski zostaje szefem UKIE.
- 28 kwietnia ■ uroczyste obchody 1000-lecia zjazdu gnieźnieńskiego. Podpisanie „Deklaracji gnieźnieńskiej”.

46. Uroczyste posiedzenie Senatu w związku z 60. rocznicą zbrodni katyńskiej

	■ Senat
11 maja	■ odrzucenie sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z działalności w 1999 r.
	■ Sejm
10 maja	■ uchwała w sprawie kierunków prywatyzacji PKO BP, BGŻ oraz PZU SA.
	■ Polska
1 maja	■ początek wymiany czarnych tablic rejestracyjnych na białe.
9 maja	■ wejście w życie ustawy o języku polskim.
10 maja	■ początek kilkudniowej wizyty Dalajlamy.
■ Odpowiedź rządu na uchwałę senackiej Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej z 31 marca 2000 r. w sprawie przygotowań do członkostwa RP w UE.
	■ Świat
24 maja	■ opuszczenie przez wojsko izraelskie tzw. strefy bezpieczeństwa w południowym Libanie, okupowanej przez 22 lata.

CZERWIEC 2000

	■ Senat
5–6 czerwca	■ 13. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.
25 czerwca	■ wybory uzupełniające w województwach: katowickim (w związku ze śmiercią senatora Augusta Chełkowskiego), szczecińskim i wrocławskim (w związku z wygaśnięciem mandatów senatorów Mariana Jurczyka, prezydenta Szczecina i Bogdana Zdrojewskiego, prezydenta Wrocławia z powodu wprowadzonego zakazu łączenia mandatu senatora z funkcjami w samorządzie terytorialnym).
28 czerwca	■ wyrażenie zgody na powołanie: Andrzeja Zolla na rzecznika praw obywatelskich, Marka Piechowiaka na rzecznika praw dziecka oraz Leona Kieresa na prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
	■ Sejm
8 czerwca	■ powołanie: Marka Piechowiaka na rzecznika praw dziecka, Andrzeja Zolla na rzecznika praw obywatelskich oraz Leona Kieresa na prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
29 czerwca	■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o obywatelstwie polskim (ostatecznie nie weszła życie, gdyż Sejm nie rozpatrzył poprawek Senatu).
	■ Polska
6 czerwca	■ wyjście UW z koalicji z AWS; powstanie rządu mniejszościowego.
25–27 czerwca	■ konferencja ministrów spraw zagranicznych „Ku wspólnocie demokracji”. Uchwalenie „Deklaracji warszawskiej” (zbioru norm demokratycznych).

■ Świat

13 czerwca ■ wybory do Parlamentu Europejskiego; zwycięstwo Europejskiej Partii Ludowej.

LIPIEC 2000

■ Senat

20 lipca ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o obywatelstwie polskim (nierozpatrzone przez Sejm).

■ Sejm

13 lipca ■ powołanie komisji nadzwyczajnej – Komisji Prawa Europejskiego.

21 lipca ■ uchwalenie prawa telekomunikacyjnego. Powołano Urząd Regulacji Telekomunikacji.

■ Polska

10 lipca ■ zawarcie z inicjatywy rządu porozumienia między marszałkiem Sejmu, marszałkiem Senatu i prezesem Rady Ministrów w sprawie przyspieszenia procesu dostosowania prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej. Powołanie w obu izbach parlamentu odpowiednich komisji.

■ Świat

6 lipca ■ przyjęcie przez Bundestag ustawy o utworzeniu Fundacji „Pamięć, Odpowiedzialność, Przyszłość” w celu wypłaty świadczeń z tytułu pracy niewolniczej i przymusowej na rzecz III Rzeszy.

10 lipca ■ Marek Antoni Nowicki zostaje międzynarodowym rzecznikiem praw obywatelskich w Kosowie.

28 lipca ■ otwarcie Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu.

47. Otwarcie Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu

SIERPIEŃ 2000

	Senat
4 sierpnia	powołanie Komisji Nadzwyczajnej Legislacji Europejskiej.
	Polska
11 sierpnia	Sąd Apelacyjny stwierdza, że Lech Wałęsa nie skłamał w oświadczeniu lustracyjnym.
	Świat
12 sierpnia	zatonięcie rosyjskiego atomowego okrętu podwodnego „Kursk”.

WRZESIEŃ 2000

	Sejm
8 września	uchwalenie ustawy o zasadach realizacji programu powszechnego uwłaszczenia obywateli RP (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
15 września	uchwalenie ustawy o referendum lokalnym i uchwalenie kodeksu spółek handlowych.
21 września	uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Zaostrzono kary za posiadanie narkotyków i za udział w handlu narkotykami.
	Polska
5 września	wszczęcie śledztwa przez Oddział Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Białymstoku w sprawie zabójstwa w Jedwabnem.
11 września	wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zasadach realizacji programu powszechnego uwłaszczenia obywateli RP.
	Świat
wrzesień	zabójstwo dziennikarza opozycyjnego Gieorgija Gongadzego na Ukrainie.

PAŹDZIERNIK 2000

	Senat
3 października	odwołanie Andrzeja Chronowskiego ze stanowiska wicemarszałka w związku z jego rezygnacją. Powołanie Marcina Tyrny na wicemarszałka.
26 października	wyrażenie zgody na odwołanie Marka Piechowiaka ze stanowiska rzecznika praw dziecka.
	Sejm
12 października	odwołanie Marka Piechowiaka ze stanowiska rzecznika praw dziecka.
13 października	rozpatrzenie sprawozdania Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Łączności z Polakami za Granicą o stanowisku Senatu w sprawie ustawy o obywatelstwie polskim. Na wniosek klubów parlamentarnych głosowanie nad poprawkami Senatu przeniesiono na następne posiedzenie Sejmu. Głosowanie to nie odbyło się.

■ Polska

8 października ■ wybory prezydenckie. Frekwencja wynosi 61,1%. Reelekcja Aleksandra Kwaśniewskiego, który zdobywa 53,9% głosów.

25 października ■ uznanie Józefa Oleksego za kłamcę lustracyjnego (ponownie uznany za kłamcę 22 grudnia 2004 r.).

■ Świat

28 października ■ zarzuty wobec prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy w związku z zabójstwem dziennikarza Gieorgija Gongadzego; początek kryzysu politycznego.

LISTOPAD 2000

■ Senat

20–21 listopada ■ 14. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

9 listopada ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o repatriacji. Określono m.in. zasady nabycia obywatelstwa polskiego w drodze repatriacji, prawa repatrianta oraz tryb i zasady udzielania pomocy repatriantom i ich rodzinom.

GRUDZIEŃ 2000

■ Senat

14 grudnia ■ niewyrażenie zgody na powołanie Mirosławy Kątniej na rzecznika praw dziecka.

22 grudnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym oraz niektórych innych ustaw. Zaproponowano rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do ubezpieczenia o cudzoziemców i bezdomnych, stopniowe podwyższanie składki zdrowotnej w latach 2001–2003 oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne od wszystkich przychodów (nierozpatrzona przez Sejm).

■ Sejm

6 grudnia ■ Zgromadzenie Narodowe dla uchwalenia regulaminu Zgromadzenia Narodowego zwołanego w celu złożenia przysięgi przez nowo wybranego prezydenta.

8 grudnia ■ powołanie Mirosławy Kątniej na rzecznika praw dziecka.

21 grudnia ■ uchwalenie ustawy o urzędzie Prezesa Głównego Urzędu Administracji Publicznej (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

22 grudnia ■ powołanie, na wniosek prezydenta, Leszka Balcerowicza na prezesa Narodowego Banku Polskiego.

23 grudnia ■ złożenie przysięgi przez nowo wybranego prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego wobec Zgromadzenia Narodowego.

- Polska
- 16 grudnia ■ przewodniczącym UW zostaje Bronisław Geremek.
- Świat
- 7–11 grudnia ■ obrady Rady Europejskiej w Nicei. Przyjęcie Traktatu nicejskiego przyznającego Polsce 27 głosów w Radzie Unii Europejskiej.

STYCZEŃ 2001

- Senat
- 11 stycznia ■ ocena nowego zasadniczego podziału terytorialnego państwa. Senat uznaje podział za poprawny.
- 28 stycznia ■ wybory uzupełniające w województwach chełmskim (w związku z zrzeczeniem się mandatu przez senatora Mariana Cichosza z powodu objęcia przez niego stanowiska dyrektora lubelskiej delegatury NIK) i wrocławskim (w związku z zrzeczeniem się mandatu przez senatora Leona Kieresa z powodu powołania go na prezesa IPN).

- Polska
- 12 stycznia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o urzędzie Prezesa Głównego Urzędu Administracji Publicznej.
- 19 stycznia ■ założenie Platformy Obywatelskiej przez część byłych działaczy AWS i UW, przewodniczącym zostaje Maciej Płażyński.
- Świat
- 20 stycznia ■ objęcie urzędu prezydenta Stanów Zjednoczonych przez George'a W. Busha.

48. Objęcie urzędu prezydenta Stanów Zjednoczonych przez George'a W. Busha

LUTY 2001

- Senat**
- 14 lutego ■ wyrażenie zgody na powołanie Pawła Jarosa na rzecznika praw dziecka.
- Sejm**
- 1 lutego ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji. Wprowadzono instytucję nadawcy społecznego.
- Powołanie Pawła Jarosa na rzecznika praw dziecka.
- Świat**
- 26 lutego ■ podpisanie Traktatu nicejskiego.

MARZEC 2001

- Senat**
- 5–6 marca ■ 15. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.
- 15 marca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym. Uproszczono procedury dotyczące zwrotu należności za sprzedane produkty rolne (przyjęta przez Sejm 20 lipca 2001 r.).
- 30 marca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o utworzeniu Krajowej Rady do spraw Bioetyki (nierozpatrzona przez Sejm).
- Sejm**
- 7 marca ■ uchwalenie ustawy o reprivatyzacji (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- Polska**
- 14–15 marca ■ wizyta prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy.
- 17 marca ■ Adam Małysz zostaje wicemistrzem świata w skokach narciarskich.
- 22 marca ■ powstanie w Białymstoku pierwszego komitetu Prawo i Sprawiedliwość.
- Wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o reprivatyzacji.
- Świat**
- 4 marca ■ odrzucenie projektu akcesji do UE w referendum w Szwajcarii.
- 25 marca ■ przystąpienie Danii, Finlandii, Szwecji oraz Islandii i Norwegii do Układu z Schengen.

KWIECIEŃ 2001

- Senat**
- 16 kwietnia ■ debata nad ordynacją do Sejmu i Senatu oraz wprowadzenie poprawek do ordynacji.
- 25 kwietnia ■ powołanie Lecha Jaworskiego do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

- 26 kwietnia ■ rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy.
- 28 kwietnia–
2 maja ■ II Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy w Warszawie, Puławsku, Krakowie i Częstochowie z udziałem marszałek Alicji Grzeškowiak.

■ Sejm

- 11 kwietnia ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu i uchwalenie ustawy (inicjatywa Senatu i posłów). Przyjęto metodę przeliczania głosów na mandaty korzystną dla małych i średnich ugrupowań.
- 26 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich oraz ustawy o ochronie zwierząt (nie uchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

■ Polska

- 4 kwietnia ■ Trybunał Konstytucyjny orzeka, że przepisy, które umożliwiają eksmisję na bruk kobiet w ciąży, rodzin z dziećmi i osobami niepełnosprawnymi bez przyznania im uprawnień do lokalu socjalnego są niezgodne z konstytucją.
- 12 kwietnia ■ zabójstwo byłego ministra sportu Jacka Dębskiego.
- 21 kwietnia ■ powstanie Ligi Polskich Rodzin (połączenie Stronnictwa Narodowego i Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego), prezesem zostaje Marek Kotlinowski.

■ Świat

- 10 kwietnia ■ uchwalenie w Holandii ustawy pozwalającej na eutanazję śmiertelnie chorych.

MAJ 2001

■ Sejm

- 11 maja ■ uchwała oceniająca funkcjonowanie zasadniczego podziału terytorialnego państwa. Sejm uznaje podział za poprawny, ale ocena ta nie dotyczy powiatów.

■ Polska

- 17 maja ■ wizyta byłego prezydenta Billa Clintona.
- 21 maja ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich oraz ustawy o ochronie zwierząt.
- 27 maja ■ nabożeństwo żałobne za Żydów z Jedwabnego zamordowanych 10 lipca 1941 r. odprawione przez biskupów w warszawskim kościele Wszystkich Świętych.

CZERWIEC 2001

- Senat**
- 7 czerwca **■** odrzucenie sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z działalności w 2000 r.
- Sejm**
- 6 czerwca **■** debata nad polityką zagraniczną Polski, w tym nad polityką europejską oraz nad przebiegiem i stanem negocjacji akcesyjnych z UE.
- 8 czerwca **■** uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- Uchwalenie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
- Polska**
- 15–16 czerwca **■** wizyta prezydenta Stanów Zjednoczonych George’a W. Busha.
- 28 czerwca **■** początek wypłat odszkodowań byłym robotnikom przymusowym III Rzeszy.
- Świat**
- 11 czerwca **■** ponowne objęcie urzędu premiera Włoch przez Silvio Berlusconiego.
- 16 czerwca **■** podpisanie układu o dobrym sąsiedztwie i współpracy między Federacją Rosyjską a Chińską Republiką Ludowo-Demokratyczną.
- czerwiec **■** rozpoczęcie wypłaty świadczeń m.in. dla byłych więźniów obozów koncentracyjnych i robotników przymusowych przez Fundację „Pamięć, Odpowiedzialność, Przyszłość”.

LIPIEC 2001

- Senat**
- 5 lipca **■** inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o ustanowieniu 2 maja Dniem Polonii i Polaków za Granicą (nierozpatrzony przez Sejm).
- Uchwała Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej w sprawie roli parlamentów narodowych w architekturze europejskiej w perspektywie rozszerzenia Unii Europejskiej oraz Konferencji Międzyrządowej 2004.
- 18 lipca **■** wyrażenie zgody na powołanie Mirosława Sekuły na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
- Sejm**
- 6 lipca **■** powołanie Mirosława Sekuły na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
- 20 lipca **■** uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym.
- Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (inicjatywa Senatu i posłów).

■ Polska

3 lipca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy.

10 lipca ■ uroczystość w Jedwabnem upamiętniająca mord Żydów. Prezydent Aleksander Kwaśniewski w imieniu Polaków przeprasza za tę zbrodnię.

■ Świat

6 lipca ■ zawieszenie broni między Macedonią a separatystami albańskimi.

22 lipca ■ złamanie zawieszenia broni przez stronę albańską.

SIERPIEŃ 2001

■ Senat

2 sierpnia ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o nabywaniu byłych mieszkań zakładowych przez ich aktualnych najemców (nierozpatrzone przez Sejm).

30 sierpnia ■ odrzucenie ustaw: o organizacji rynku rybnego (przyjęte przez Sejm 6 września 2001 r.); o Powszechnym Funduszu Stypendialnym (nierozpatrzone przez Sejm); o służbie zagranicznej (odrzucone przez Sejm 6 września 2001 r.).

■ Sejm

24 sierpnia ■ uchwalenie kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Sądom rejonowym przekazano kompetencje zlikwidowanych kolegiów do spraw wykroczeń.

■ Deklaracja w sprawie solidarności Sejmu z narodem tybetańskim.

■ Polska

11 sierpnia ■ oświadczenie wicepremiera Janusza Steinhoffa, że obie strony – polska i niemiecka są winne temu, że polscy robotnicy przymusowi stracili ponad 50 mln zł z powodu wymiany marek na złotówki po niekorzystnym kursie.

22 sierpnia ■ podpisanie Paktu na rzecz Integracji przez przywódców AWS, UW i PO.

■ Świat

13 sierpnia ■ podpisanie porozumienia pokojowego między Macedonią a Albańczykami.

WRZESIEŃ 2001

■ Senat

12–13 września ■ ostatnie posiedzenie Senatu IV kadencji.

■ Sejm

6 września ■ przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę o organizacji rynku rybnego.

18 września ■ ostatnie posiedzenie Sejmu III kadencji.

■ Oświadczenie potępiające atak terrorystyczny z 11 września 2001 r. w USA.

■ Polska

3 września ■ podpisanie kontraktu na kupno gazu z Norwegii.

23 września ■ wybory parlamentarne. Frekwencja wynosi 46,3%. Zwycięstwo koalicji SLD i UP.

■ Świat

11 września ■ atak terrorystyczny na bliźniacze wieże World Trade Center w Nowym Jorku i budynek Pentagonu dokonany przez Al-Ka'idę; ginie ok. 3 tys. osób.

17 września ■ początek kryzysu ekonomicznego w USA spowodowanego atakami terrorystycznymi; indeks giełdy spada o 7%.

49. Atak terrorystyczny na World Trade Center w Nowym Jorku

■ Senat

20 i 24

października

■ pierwsze posiedzenie Senatu V kadencji.

Mandaty zdobyli: SLD-UP (75), Blok Senat 2001 (15), PSL (4), Liga Polskich Rodzin (2), Samoobrona (2) i kandydaci niezależni (2).

Powołanie Andrzeja Wielowieyskiego na marszałka seniora przez prezydenta. Wybór Longina Pastusiaka (SLD) na marszałka.

24 października

■ wybór Jolanty Danielak (SLD), Ryszarda Jarzębowskiego (SLD) i Kazimierza Kutza (Blok Senat 2001) na wicemarszałków.

26 października

■ powołanie Komisji Spraw Europejskich i Integracji Europejskiej.

■ Sejm

19 i 23

października

■ pierwsze posiedzenie Sejmu IV kadencji.

Mandaty zdobyli: SLD-UP (216), PO (65), Samoobrona (53), PiS (44), PSL (42), Liga Polskich Rodzin (38), Mniejszość Niemiecka (2).

Wybór Marka Borowskiego (SLD) na marszałka oraz Andrzeja Leppera (Samoobrona), Tomasza Nałęcz (UP), Donalda Tuska (PO) i Janusza Wojciechowskiego (PSL) na wicemarszałków.

23 października

■ zlikwidowanie Komisji Prawa Europejskiego i Komisji Integracji Europejskiej. Powołanie Komisji Europejskiej.

26 października

■ udzielenie wotum zaufania rządowi Leszka Millera.

■ Polska

4 października

■ desygnowanie Leszka Millera na premiera przez prezydenta.

14 października

■ przewodniczącym UW zostaje Władysław Frasyniuk.

19 października

■ zaprzysiężenie rządu Leszka Millera (koalicja SLD, PSL i UP).

■ Świat

7 października

■ początek nalotów USA i Wielkiej Brytanii w Afganistanie wymierzonych przeciwko Usamie Ibn Ladinowi i popierającym go talibom.

LISTOPAD 2001

■ Senat

16 listopada

■ powołanie senatorów Zbigniewa Kruszeńskiego i Ewy Serockiej do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

■ Sejm

21 listopada

■ nowelizacja ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Wprowadzono 20% podatek od zysków kapitałowych, tzw. podatek Belki.

29 listopada

■ odwołanie Andrzeja Leppera ze stanowiska wicemarszałka (za naruszenia regulaminu Sejmu i nieprzestrzeganie podstawowych zasad kultury politycznej).

■ Polska

- 9 listopada ■ wizyta komisarza Unii ds. rozszerzenia Günthera Verheugena, który zapewnia, że zakończenie negocjacji z Polską nastąpi w 2002 r., a przyjęcie Polski do Unii Europejskiej w 2004 r.
- 15 listopada ■ przyjęcie Europejskiej Strategii Rządu RP.
- 22 listopada ■ wyrażenie zgody przez prezydenta na wyjazd 300 polskich żołnierzy z misją stabilizacyjną do Afganistanu.
- 28 listopada ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Dalsze prowadzenie postępowania wszczętego wobec osoby przed dniem wyboru jej na posła lub senatora nie wymaga uzyskania zgody Sejmu lub Senatu.

GRUDZIEŃ 2001

■ Senat

- 3–4 grudnia ■ 16. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

- 17 grudnia ■ uchwała w sprawie działań na rzecz osób w wieku przedemerytalnym

■ Polska

- 5 grudnia ■ powołanie Jana Truszczyńskiego na pełnomocnika rządu RP ds. negocjacji o członkostwo Polski w Unii Europejskiej.

■ Świat

- 14–15 grudnia ■ powołanie Konwentu Europejskiego w celu przeprowadzenia debaty nad przyszłością UE i przygotowania Konferencji Międzyrządowej w 2004 r.

STYCZEŃ 2002

■ Senat

- 30 stycznia ■ wybór senatora Edmunda Wittbrodta na przedstawiciela Senatu w Konwencji Unii Europejskiej.
- 31 stycznia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o ustanowieniu 2 maja Dniem Polonii i Polaków za Granicą (przyjęta przez Sejm 20 marca 2002 r.).

■ Sejm

- 26 stycznia ■ wybór posła Józefa Oleksego na przedstawiciela Sejmu w Konwencji Unii Europejskiej.

■ Polska

- 2 stycznia ■ ogłoszenie przez Radę Ministrów „Raportu otwarcia”.
- 8 stycznia ■ Rada Ministrów desygnuje Danutę Hübner na swojego przedstawiciela w Konwencji Unii Europejskiej.
- 10 stycznia ■ Sąd Najwyższy potwierdza prawo pielęgniarek do podwyżki w kwocie 203 zł.
- 16–17 stycznia ■ wizyta prezydenta Rosji Władimira Putina.
- 23 stycznia ■ ujawnienie afery w łódzkim pogotowiu ratunkowym (tzw. afery łowców skór).

■ Świat

- 1 stycznia ■ wprowadzenie euro w 12 państwach członkowskich Unii Europejskiej (bez Danii, Szwecji i Wielkiej Brytanii).

LUTY 2002

■ Senat

- 26 lutego ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Wprowadzono zasadę kadencyjności prezesów izb, zmieniono zasady wynagradzania prezesa i etatowych członków kolegium (przyjęty przez Sejm 24 lipca 2003 r.).

■ Sejm

- 12 lutego ■ przyjęcie przez sejmową Komisję Europejską opinii Komisji Europejskiej nt. finansowych aspektów rozszerzenia UE w latach 2004–2006 i skierowanie jej do Rady Ministrów.
- 15 lutego ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o samorządzie województwa, ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz ustawy o referendum lokalnym. Wzmocniono duże ugrupowania polityczne.
- Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Postanowiono, że o zasadach obniżania uposażenia posłów i senatorów z powodu m.in. nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniach Sejmu, Senatu i Zgromadzenia Narodowego rozstrzygną obie izby w swoich regulaminach.

■ Polska

- 1 lutego ■ powołanie przez Radę Ministrów pełnomocnika ds. informacji europejskiej, którego zadaniem jest prowadzenie akcji informacyjnej na temat członkostwa w Unii Europejskiej.
- 7 lutego ■ zatrzymanie przez UOP prezesa PKN Orlen Andrzeja Modrzejewskiego.

MARZEC 2002

■ Sejm

15 marca ■ uchwalenie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy. Warszawa staje się jedną gminą na prawach powiatu, podzieloną na 17 dzielnic.

20 marca ■ ustanowienie z inicjatywy Senatu 2 maja Dniem Polonii i Polaków za Granicą.

■ Polska

5 marca ■ zarejestrowanie partii Platforma Obywatelska.

KWIECIEŃ 2002

■ Senat

18–19 kwietnia ■ 17. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

30 kwietnia ■ uroczyste posiedzenie Senatu poświęcone polityce państwa polskiego wobec Polonii i Polaków za granicą z udziałem m.in. prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, marszałka Sejmu Marka Borowskiego, prymasa Polski kardynała Józefa Glempa i przedstawicieli licznych organizacji polonijnych. Podjęcie uchwały w sprawie polityki państwa polskiego wobec Polonii i Polaków za granicą.

■ Sejm

18 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o stanie klęski żywiołowej.

26 kwietnia ■ powołanie Ewy Kuleszy na generalnego inspektora ochrony danych osobowych.

50. Uroczyste posiedzenie Senatu poświęcone polityce państwa polskiego wobec Polonii i Polaków za granicą

	■ Senat
8 maja	■ wyrażenie zgody na powołanie Ewy Kuleszy na generalnego inspektora ochrony danych osobowych.
	■ Sejm
24 maja	■ uchwalenie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu. Agencje powołano w miejsce zlikwidowanego Urzędu Ochrony Państwa.
■ Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o Policji. Uproszczono procedury związane ze stosowaniem broni palnej przez funkcjonariuszy Policji.
	■ Polska
2 maja	■ wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę Świątyni Opatrzności Bożej na Polach Wilanowskich.
9 maja	■ początek kampanii informacyjnej o Unii Europejskiej pod hasłami „Unia bez tajemnic” i „Polska w Unii bez tajemnic”.
21 maja–
8 czerwca	■ narodowy spis powszechny połączony ze spisem rolnym.
	■ Świat
20 maja	■ uzyskanie niepodległości przez Timor Wschodni.

CZERWIEC 2002

	■ Senat
7 czerwca	■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustaw – Prawo ochrony środowiska i ustawy – Prawo wodne. Zmiany dotyczą opłat w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (przyjęty przez Sejm 23 listopada 2002 r.).
21 czerwca	■ utworzenie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy marszałku Senatu. W jej 12-osobowy skład wchodzi przedstawiciele organizacji i środowisk polonijnych. Rada wyraża opinie m.in. o kierunkach działań Senatu i jego organów w sprawach Polonii i Polaków za granicą. Posiedzenia rady zwołuje marszałek Senatu przynajmniej raz w roku.
	■ Sejm
20 czerwca	■ uchwalenie ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta.
21 czerwca	■ uchwalenie ustawy o stanie wyjątkowym.
	■ Polska
6 czerwca	■ akcja działaczy Samoobrony rozsypywania na tory pszenicy importowanej z Niemiec.

■ Senat

- 4 lipca ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o zmianie ustawy o opłacie skarbowej. M.in. obniżono stawki opłaty skarbowej od zezwoleń wydawanych cudzoziemcom na nabywanie w Polsce nieruchomości.
- 5 lipca ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 24 lipca 2002 r.).
- 18 lipca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne. Wyłączono spod lustracji wywiad, kontrwywiad oraz służbę ochrony granic PRL (przyjęta przez Sejm 13 września 2002 r.).

■ Sejm

- 24 lipca ■ przyjęcie wszystkich poprawek Senatu do ustawy o zmianie ustawy o opłacie skarbowej i uchwalenie ustawy.
- Uchwalenie ustawy o uznaniu części Półwyspu Helskiego za obszar szczególnie ważny dla obrony kraju (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność ustawy z konstytucją).
- Rozpatrzenie informacji nt. dotychczasowych prac Konwentu Unii Europejskiej.
- 25 lipca ■ uchwalenie prawa o ustroju sądów administracyjnych. Wprowadzono zasadę dwuinstancyjności.
- 26 lipca ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Protokołu z Kioto.

■ Polska

- 22 lipca ■ spotkanie producenta filmowego Lwa Rywina z redaktorem naczelnym „Gazety Wyborczej” Adamem Michnikiem i zaproponowanie pomocy przy przyjęciu rozwiązań w przygotowywanej ustawie o radiofonii i telewizji, umożliwiających Agorze zakup stacji telewizyjnej.

■ Świat

- 1 lipca ■ wejście w życie Statutu Rzymskiego powołującego Międzynarodowy Trybunał Karny z siedzibą w Hadze.
- 23 lipca ■ wygaśnięcie Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (po 50 latach obowiązywania).

■ Senat

- 8 sierpnia ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Protokołu z Kioto.

■ Polska

- 15 sierpnia ■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją ustawy o uznaniu części Półwyspu Helskiego za obszar szczególnie ważny dla obrony kraju.
- 16–19 sierpnia ■ ósma, ostatnia pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski. Poświęcenie sanktuarium w Łagiewnikach.

■ Senat

- 12 września ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz ustawy – Prawo wodne. Umożliwiono spółkom wodnym prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków (przyjęta przez Sejm 5 grudnia 2002 r.).

■ Sejm

- 12 września ■ uchwalenie ustawy nowelizującej ustawę o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz ustawę o działalności gospodarczej. Wprowadzono obowiązek wymiany dowodów osobistych od 1 stycznia 2003 r. do końca 2007 r.
- 13 września ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne.
- 26 września ■ uchwalenie ustawy o jednorazowym opodatkowaniu nieujawnionego dochodu, tzw. ustawy o abolicji (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność ustawy z konstytucją).

■ Polska

- 24–25 września ■ spotkanie ministrów obrony państw NATO w Warszawie.
- 27 września ■ wybór Janusza Śniadka na przewodniczącego NSZZ „Solidarność”. Zapowiedź wycofania się związku z polityki.

■ Świat

- 2–3 września ■ Światowy Szczyt Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu.
- 10 września ■ przystąpienie Szwajcarii do ONZ.
- 23 września ■ zalegalizowanie eutanazji w Belgii.
- 23–26 września ■ atak terrorystów czeczeńskich na Teatr na Dubrowce w Moskwie.

51. Ostatnia pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski

■ Senat

- 3 października ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o świadczeniu pieniężnym dla małoletnich ofiar wojny 1939–1945 (nierozpatrzone przez Sejm).
- 30 października ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o ustanowieniu 22 lutego Dniem Ofiar Przestępstw. Dzień ten jest obchodzony w państwach członkowskich Rady Europy i Unii Europejskiej od 1988 r. (przyjęta przez Sejm 12 lutego 2003 r.).

■ Sejm

- 10 października ■ uchwalenie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

■ Polska

- 14 października ■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją ustawy o jednorazowym opodatkowaniu nieujawnionego dochodu, tzw. ustawy o abolicji.
- 27 października ■ pierwsza tura wyborów samorządowych. Pierwsze bezpośrednie wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Prezydentem Warszawy zostaje Lech Kaczyński.

■ Świat

- 24–25 października ■ nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej w Brukseli. Przyjęcie Raportów Okresowych Komisji Europejskiej dotyczących państw kandydujących wraz z rekomendacjami.
- 28 października ■ przedstawienie przez Konwent Konstytucyjny pierwszego projektu Traktatu Konstytucyjnego.

LISTOPAD 2002

■ Senat

- 4–5 listopada ■ 18. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.
- 8 listopada ■ uchwała w sprawie Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych.
- 27 listopada ■ konferencja naukowa „Senat w II i III Rzeczypospolitej” w 80. rocznicę inauguracji obrad Senatu II Rzeczypospolitej.
- 28 listopada ■ uchwała w 80. rocznicę restytucji Senatu Rzeczypospolitej.
■ Informacja rządu nt. „Sprawne państwo – kierunki jego doskonalenia”.

■ Sejm

- 23 listopada ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska i ustawy – Prawo wodne. zmiany dotyczą opłat w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
■ Uchwalenie ustawy o Sądzie Najwyższym.

■ Polska

- 10 listopada ■ druga tura wyborów samorządowych.

- 20 listopada ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o jednorazowym opodatkowaniu nieujawnionego dochodu, tzw. ustawy o abolicji.
- Świat
- 18 listopada ■ ustalenie terminu rozszerzenia Unii Europejskiej o kraje Europy Środkowowschodniej na 1 maja 2004 r.
- 18–20 listopada ■ specjalna sesja Parlamentu Europejskiego poświęcona rozszerzeniu Unii Europejskiej z udziałem parlamentarzystów z krajów kandydujących.

52. Marszałek Longin Pastusiak zwiedza wystawę „Senat w II i III Rzeczypospolitej”

■ Senat

- 13 grudnia ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o organizacji rynku biopaliw ciekłych oraz biokomponentów do ich produkcji.
- 19 grudnia ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o równym statusie kobiet i mężczyzn. Zaproponowano definicję dyskryminacji ze względu na płeć. Wprowadzono zakaz stosowania dyskryminacji bezpośredniej, powołano urząd ds. równego statutu kobiet i mężczyzn (odrzucona przez Sejm 17 czerwca 2005 r.).
- Uchwała w sprawie zwiększenia sprawności administracji publicznej.

■ Sejm

- 4–5 grudnia ■ debata i przyjęcie informacji rządu w sprawie negocjacji Polski z UE.
- 5 grudnia ■ uchwała wzywająca rząd do twardych negocjacji w ostatniej fazie rozmów z Unią Europejską.
- Uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne.
- 19 grudnia ■ przyjęcie części poprawek Senatu do ustawy o organizacji rynku biopaliw ciekłych oraz biokomponentów do ich produkcji i uchwalenie ustawy (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- 20 grudnia ■ informacja rządu w sprawie wyników szczytu UE w Kopenhadze.

■ Polska

- 13 grudnia ■ zakończenie negocjacji akcesyjnych Polski z Unią Europejską.
- 27 grudnia ■ opublikowanie artykułu „Ustawa za łapówkę, czyli przychodzi Rywin do Michnika” przez „Gazetę Wyborczą”; początek tzw. afery Rywina.

■ Świat

- 12–13 grudnia ■ szczyt Rady Europejskiej w Kopenhadze. Zakończenie negocjacji z 10 państwami, w tym z Polską, kandydującymi do członkostwa we Wspólnotach Europejskich.

■ Senat

- 16 stycznia ■ uchwała w sprawie niezbędnych działań mających na celu przygotowanie Polski do globalnego społeczeństwa informacyjnego. Senat zwraca się do rządu o przedstawienie do końca marca 2003 r. programu na rzecz zapewnienia możliwości ustawicznego kształcenia się Polaków.

■ Sejm

- 10 stycznia ■ powołanie komisji śledczej do zbadania ujawnionych w mediach zarzutów dotyczących przypadków korupcji podczas prac nad nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji.
- 23 stycznia ■ uchwalenie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Zlikwidowano kasy chorych.

■ Polska

- 17 stycznia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o organizacji rynku biopaliw ciekłych oraz biokomponentów do ich produkcji.
- 30 stycznia ■ poparcie Polski dla polityki USA wobec kryzysu rozbrojeniowego w Iraku ostro skrytykowane przez Francję, Niemcy i Belgię.

LUTY 2003

■ Senat

- 6 lutego ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych. Ustalono, że nie obowiązują przetargi na dostawy i usługi o wartości nie wyższej niż 130 tys. euro w jednostkach badawczo-rozwojowych, państwowym szkolnictwie wyższym i Polskiej Akademii Nauk (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektem rządowym i przyjęta 29 sierpnia 2003 r.).

■ Sejm

- 12 lutego ■ ustanowienie z inicjatywy Senatu dnia 22 lutego Dniem Ofiar Przestępstw.

■ Świat

- 1 lutego ■ wejście w życie Traktatu Nicejskiego.
- 11 lutego ■ zatwierdzenie przez Radę Unii Europejskiej projektu Traktatu Akcesyjnego.

MARZEC 2003

■ Senat

- 7 marca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami i ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Umożliwiono tzw. Zabuzanom uzyskiwanie ekwiwalentu za utracone mienie także z zasobów nieruchomości rolnych należących do Skarbu Państwa (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektem rządowym i przyjęta 12 grudnia 2003 r.).
- 20 marca ■ powołanie Zgromadzenia Parlamentarnego Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy.

■ Sejm

- 13 marca ■ powołanie Zgromadzenia Parlamentarnego Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy.
- 14 marca ■ uchwalenie ustawy o referendum ogólnokrajowym.
- 27 marca ■ uchwalenie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

■ Polska

- 1 marca ■ wyjście PSL z koalicji z SLD i UP. Powstanie rządu mniejszościowego.
- 14 marca ■ zawarcie przez SLD-UP koalicji parlamentarnej z Partią Ludowo-Demokratyczną Romana Jagielińskiego.

■ Świat

- 20 marca ■ początek międzynarodowej interwencji wojskowej w Iraku. Obalenie reżimu Saddama Husajna.

KWIECIEŃ 2003

■ Senat

- 27 kwietnia ■ wybory uzupełniające w okręgu wałbrzyskim w związku z wyborem senatora Henryka Gołębiowskiego na marszałka województwa dolnośląskiego.
- 28–29 kwietnia ■ 19. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

- 11 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.
- Debata nad Traktatem akcesyjnym. Podjęcie uchwały w sprawie suwerenności polskiego prawodawstwa w dziedzinie moralności i kultury.
- 17 kwietnia ■ zarządzenie ogólnokrajowego referendum w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Polski do Unii Europejskiej.
- 24 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Określono podstawy prawne funkcjonowania organizacji pozarządowych. Wprowadzono możliwość przekazania na ich rzecz 1% swojego podatku przez podatników.

■ Polska

- 1 kwietnia ■ podanie się do dymisji ministra zdrowia Marka Balickiego w związku z mianowaniem Aleksandra Naumana na szefa NFZ.
- 2 kwietnia ■ propozycja prezydenta i premiera odbycia przedterminowych wyborów wraz z referendum w sprawie przystąpienia do Wspólnot Europejskich.
- 18 kwietnia ■ podpisanie kontraktu na dostawę 48 samolotów wielozadaniowych F-16 o wartości 3,5 mld dolarów.
- 30 kwietnia ■ uroczyste obchody 60. rocznicy powstania w Getcie Warszawskim.

■ Świat

- 16 kwietnia ■ podpisanie w Atenach Traktatu Akcesyjnego przez 15 państw członkowskich i 10 kandydujących.

	■ Senat
8 maja	■ powołanie Tomasza Gobana-Klasa w skład Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
	■ Polska
9 maja	■ IV szczyt Trójkąta Weimarskiego we Wrocławiu z udziałem prezydentów Polski, Francji i Niemiec.
	■ Świat
1 maja	■ ogłoszenie zakończenia wojny w Iraku przez prezydenta Stanów Zjednoczonych George'a Busha.

CZERWIEC 2003

	■ Sejm
12 czerwca	■ rezolucja w sprawie zniesienia obowiązku wizowego dla Polaków.
13 czerwca	■ wyrażenie wotum zaufania rządowi na wniosek premiera Leszka Millera.
26 czerwca	■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora w celu dostosowania przepisów dotyczących immunitetu parlamentarnego do rozwiązań Konstytucji RP z 1997 r.
	■ Polska
1 czerwca	■ przewodniczącym PO zostaje Donald Tusk.
6 czerwca	■ decyzja prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego o użyciu Polskiego Kontyngentu Wojskowego w składzie międzynarodowych sił stabilizacyjnych w Iraku.
7–8 czerwca	■ referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Frekwencja wynosi 58,9%. Za przystąpieniem Polski do UE opowiada się 77,5% głosujących.
	■ Świat
19–21 czerwca	■ szczyt Unii Europejskiej w Porto Carras z udziałem przyszłych członków Unii. Przedstawienie projektu konstytucji europejskiej.

■ Sejm

24 lipca

■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

■ Polska

23 lipca

■ ratyfikacja przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Traktatu Akcesyjnego, regulującego warunki przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

■ Świat

10 lipca

■ zakończenie prac Konwentu konstytucyjnego nad projektem Traktatu ustanawiającego konstytucję dla Europy.

11 lipca

■ polsko-ukraińskie obchody 60. rocznicy rzezi wołyńskiej. Wspólne oświadczenie prezydentów Aleksandra Kwaśniewskiego i Leonida Kuczmy o pojednaniu obu narodów.

53. Ratyfikacja przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Traktatu Akcesyjnego

SIERPIEŃ 2003

- Senat**
- 8 sierpnia **■** wprowadzenie poprawek do ustawy o biokomponentach stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych (nierozpatrzone przez Sejm).
- Odrzucenie ustawy o gwarancji zapłaty za roboty budowlane (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 11 września 2003 r.).
- Sejm**
- 29 sierpnia **■** uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych (inicjatywa Senatu i rządu).

WRZESIEŃ 2003

- Senat**
- 19 września **■** inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących nabywania własności nieruchomości. Zmieniono przepisy dotyczące nabywania własności tzw. mieszkań zakładowych (przyjęta przez Sejm 7 lipca 2005 r.).
- Sejm**
- 18 września **■** debata nad projektem Traktatu konstytucyjnego. Poseł Jan Rokita rzuca hasło „Nicea albo śmierć”.
- Polska**
- 5 września **■** zabójstwo Krzysztofa Olewnika, porwanego 26 października 2001 r. (śledztwo w tej sprawie było prowadzone w latach 2002–2008; 13 lutego 2009 r. Sejm powołuje komisję śledczą do zbadania okoliczności porwania i zabójstwa Olewnika).

PAŹDZIERNIK 2003

- Senat**
- 9 października **■** inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. Zmieniono m.in. definicję rewiru komorniczego, rozszerzono uprawnienia prezesa sądu apelacyjnego o prawo do tworzenia i znoszenia rewirów, zmieniania ich granic oraz wyznaczania siedziby kancelarii komorniczych (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektem rządowym i przyjęta 24 września 2004 r.).
- 12 października **■** wybory uzupełniające w okręgu białostockim w związku z wyborem senatora Adama Jamroza do składu Trybunału Konstytucyjnego.
- Sejm**
- 2 października **■** uchwała w sprawie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy. Sejm oczekuje od polskiej delegacji m.in. upomnienia się o chrześcijańskie wartości w preambule Traktatu Konstytucyjnego, niewyrażenia zgody na pogorszenie pozycji Polski w Radzie Unii w stosunku do zasad przyjętych w 2000 r. w Nicei.

■ Polska

1 października ■ wprowadzenie przez Polskę, zgodnie z wymaganiami UE, obowiązku wizowego na wschodniej granicy.

■ Świat

4 października ■ rozpoczęcie prac Konferencji Międzyrządowej w sprawie ostatecznego kształtu Traktatu konstytucyjnego.

LISTOPAD 2003

■ Senat

24–25 listopada ■ ostatnie, 20. posiedzenie Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE.

■ Sejm

28 listopada ■ uchwalenie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zlikwidowano fundusz alimentacyjny istniejący od 1975 r.

■ Polska

25 listopada ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o uznaniu części Półwyspu Helskiego za obszar szczególnie ważny dla obrony kraju.

■ Świat

2 listopada ■ wybory w Gruzji.

23 listopada ■ ustąpienie prezydenta Gruzji Eduarda Szewardnadze w wyniku licznych demonstracji – rewolucja róż.

GRUDZIEŃ 2003

■ Senat

20 lipca ■ 10 grudnia – inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o rejestrowanych związkach między osobami tej samej płci (nierozpatrzone przez Sejm).

■ Sejm

10 grudnia ■ debata przed szczytem Unii Europejskiej w Brukseli.

11 grudnia ■ uchwała w sprawie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, w której Sejm wzywa rząd do skutecznej obrony systemu ważenia głosów w Radzie UE, przyjętego w Traktacie Nicejskim.

12 grudnia ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zaliczaniu na poczet ceny sprzedaży albo opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa wartości nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami państwa polskiego. Umożliwiono tzw. Zabuzanom uzyskiwanie ekwiwalentu za utracone mienie także z zasobów nieruchomości rolnych należących do Skarbu Państwa.

- 18 grudnia ■ uchwalenie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
■ Uchwalenie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.
- Polska
- 3 grudnia ■ unieważnienie kontraktu na dostawy gazu z Norwegii.
- Świat
- 13 grudnia ■ posiedzenie Rady Europejskiej w Brukseli. Nie ma konkluzji w sprawie Traktatu Konstytucyjnego z powodu stanowiska Polski w sprawie systemu głosowania w Radzie Unii Europejskiej.

STYCZEŃ 2004

- Senat
- 14 stycznia ■ powołanie senatora Mariana Nogi, Stanisława Owsiaaka i Hanny Wasilewskiej-Trenkner do składu Rady Polityki Pieniężnej.
- 29 stycznia ■ odrzucenie ustawy o uzdrowiskach, obszarach ochrony uzdrowiskowej, lecznictwie uzdrowiskowym i gminach uzdrowiskowych (przyjęte przez Sejm 19 lutego 2004 r.).
- Sejm
- 23 stycznia ■ uchwalenie ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego. Polacy wybierają 54 posłów. Mandatu posła i senatora nie można łączyć z mandatem posła do Parlamentu Europejskiego.
- 29 stycznia ■ nowelizacja ustawy o godle, fladze, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej. Ustanowiono dzień 2 maja Dniem Flagi Polskiej.
- Polska
- 12 stycznia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach.
- 27 stycznia ■ przyjęcie przez Radę Ministrów pakietu ustaw oszczędnościowych, mających na celu naprawę finansów publicznych, tzw. planu Hausnera.
- Świat
- 4 stycznia ■ wybory prezydenckie w Gruzji; zwycięstwo Michaiła Saakaszwilięgo.

LUTY 2004

■ Sejm

19 lutego ■ przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę o uzdrowiskach, obszarach ochrony uzdrowiskowej, lecznictwie uzdrowiskowym i gminach uzdrowiskowych.

20 lutego ■ powołanie Komisji ds. Unii Europejskiej w miejsce Komisji Europejskiej.

■ Polska

19 lutego ■ podpisanie memorandum w sprawie dostaw norweskiego gazu do Polski przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo (PGNiG) i Statoil.

■ Świat

18 lutego ■ wstrzymanie przez rosyjski Gazprom dostaw gazu do Białorusi i tranzytu do Polski, Litwy i Niemiec.

MARZEC 2004

■ Senat

28 marca ■ wybory uzupełniające w okręgu wrocławskim w związku z powołaniem senatora Mariana Nogi do składu Rady Polityki Pieniężnej.

■ Sejm

11 marca ■ uchwalenie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. Zobowiązano Radę Ministrów do przekazywania Sejmowi i Senatowi m.in. dokumentów Unii Europejskiej podlegających konsultacjom z państwami członkowskimi oraz ich ocen sformułowanych przez właściwe instytucje lub inne organy UE.

12 marca ■ uchwalenie ustawy nowelizującej kodeks karny. Wprowadzono definicję przestępstwa terrorystycznego.

■ Polska

7 marca ■ przewodniczącym SLD zostaje Krzysztof Janik.

9 marca ■ postanowienie prezydenta w sprawie zarządzenia wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego na dzień 13 czerwca 2004 r.

16 marca ■ prezesem PSL zostaje Janusz Wojciechowski.

26 marca ■ rozłam w SLD. Powstanie Socjaldemokracji Polskiej (SdPI), przewodniczącym zostaje Marek Borowski.

■ Świat

11 marca ■ zamachy bombowe w Madrycie dokonane przez Al Ka'idę; ginie ok. 190 osób.

14 marca ■ wybory w Hiszpanii; zwycięstwo Hiszpańskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej (PSOE).

29 marca ■ przystąpienie Bułgarii, Estonii, Litwy, Łotwy, Rumunii, Słowacji i Słowenii do NATO.

■ Senat

- 16 kwietnia ■ odrzucenie ustawy o klasyfikacji drewna surowego nieobrobionego (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 20 kwietnia 2004 r.).
- 22 kwietnia ■ powołanie Komisji Spraw Unii Europejskiej.
- 24–26 maja ■ 6. spotkanie Stowarzyszenia Senatów Europy.

■ Sejm

- 2 kwietnia ■ debata na temat polityki rządu polskiego wobec Unii Europejskiej.
- 5 kwietnia ■ ostatnie posiedzenie komisji śledczej do zbadania ujawnionych w mediach zarzutów dotyczących przypadków korupcji podczas prac nad nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji. Komisja nie ustala jednoznacznie okoliczności tej sprawy. Przyjęto raport przygotowany przez posłankę Anitę Błochowiak, w którym nie potwierdzono istnienia „grupy trzymającej władzę”.
- 20 kwietnia ■ odwołanie Marka Borowskiego ze stanowiska marszałka w związku ze złożoną rezygnacją.
- 21 kwietnia ■ wybór Józefa Oleksego (SLD) na marszałka.
- 30 kwietnia ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

■ Polska

- 26 kwietnia ■ wyrok w tzw. sprawie Rywina. Sąd Okręgowy skazuje Lwa Rywina na 2,5 roku więzienia oraz 100 tys. zł grzywny. Sąd zmienił kwalifikację czynu z płatnej protekcji na oszustwo.
- 26–30 kwietnia ■ Europejski Szczyt Gospodarczy w Warszawie.

■ Świat

- 14 kwietnia ■ premierem Hiszpanii zostaje Jose Zapatero.

54. Marszałek Senatu Longin Pastusiak na uroczystym zgromadzeniu posłów i senatorów z okazji przystąpienia Polski do Unii Europejskiej

55. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej

■ Senat

24–26 maja ■ 6. spotkanie Stowarzyszenia Senatów Europy.

■ Sejm

28 maja ■ powołanie komisji śledczej do zbadania zarzutu nieprawidłowości w nadzorze Ministerstwa Skarbu Państwa nad przedstawicielami Skarbu Państwa w spółce PKN Orlen SA oraz zarzutu wykorzystania służb specjalnych (d. UOP) do nielegalnych nacisków na organa wymiaru sprawiedliwości w celu uzyskania postanowień służących do wywierania presji na członków Zarządu PKN Orlen SA.

■ Polska

1 maja ■ przystąpienie Polski do Unii Europejskiej.

2 maja ■ dymisja rządu Leszka Millera.

■ Świat

1 maja ■ przystąpienie do Wspólnot Europejskich 10 nowych państw: Cypru, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Malty, Polski, Słowacji, Słowenii i Węgier. Od tej chwili Unia Europejska liczy 25 państw członkowskich.

■ Senat

3 czerwca ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (uchwała odrzucająca ustawę odrzuconą przez Sejm 18 czerwca 2004 r.).

■ Inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o zmianie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. Przyznano Senatowi uprawnienia, jakie posiada Sejm, w zakresie opiniowania projektów aktów prawnych UE oraz stanowisk, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektu aktu prawnego w Radzie UE (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektami rządowym oraz poselskim i przyjęty 28 lipca 2005 r.). Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa. Zmieniono przepisy w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę poniesioną na skutek wydania decyzji, która została następnie uchylona lub stwierdzono jej nieważność (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektem rządowym i przyjęty 28 lipca 2005 r.). Projekt ustawy o utworzeniu Krajowej Rady do spraw Bioetyki (nierozpatrzony przez Sejm).

■ Uchwała w sprawie polityki karnej w Polsce.

25 czerwca ■ uroczyste posiedzenie Senatu z okazji 15. rocznicy pierwszego posiedzenia odrodzonego Senatu.

■ Sejm

24 czerwca ■ udzielenie wotum zaufania rządowi na wniosek premiera Marka Belki.

■ Polska

11 czerwca ■ powołanie Marka Belki na premiera oraz Rady Ministrów przez prezydenta.

13 czerwca ■ wybory do Parlamentu Europejskiego. Frekwencja wynosi 21%.

■ Świat

10–13 czerwca ■ wybory do Parlamentu Europejskiego.

29 czerwca ■ powołanie nowej Komisji Europejskiej z Jose Barroso na czele.

56. Piętnasta rocznica pierwszego posiedzenia odrodzonego Senatu

57. Otwarcie Muzeum Powstania Warszawskiego

■ Senat	
11 lipca	■ wybory uzupełniające w okręgu legnickim w związku ze śmiercią senatora Jerzego Cieślaka.
■ Sejm	
1 lipca	■ odrzucenie sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
2 lipca	■ uchwalenie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Wybór Kazimierza Ujazdowskiego i Józefa Zycha na wicemarszałków.
■ Polska	
31 lipca	■ otwarcie Muzeum Powstania Warszawskiego.
■ Świat	
20 lipca	■ pierwsze posiedzenie Parlamentu Europejskiego po wyborach z 13 czerwca 2004 r. Wiceprzewodniczącymi PE zostają m.in. Jacek Saryusz-Wolski i Janusz Onyszkiewicz.

■ Senat	
12 września	■ wybory uzupełniające w okręgach: rzeszowskim, bielsko-bialskim, katowickim, sosnowieckim w związku z wyborem senatorów: Adama Gierka, Genowefy Grabowskiej, Mieczysława Janowskiego i Grażyny Staniszewskiej do Parlamentu Europejskiego.
30 września	■ odwołanie Tomasza Gobana-Klasa ze składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w związku ze złożoną rezygnacją. ■ Uchwała w sprawie powstania pomnika „Macierz – Polonii” w Warszawie.
■ Sejm	
24 września	■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (inicjatywa Senatu i rządu). ■ Uchwała w sprawie praw Polski do niemieckich reparacji wojennych oraz w sprawie bezprawnych roszczeń wobec Polski i obywateli polskich wysuwanych w Niemczech.
24 września	■ burzliwa dyskusja nad sprawozdaniem komisji śledczej do zbadania ujawnionych w mediach zarzutów dotyczących przypadków korupcji podczas prac nad nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji. Ostatecznie Sejm przyjmuje stanowisko odrębne posła Zbigniewa Ziobry.
■ Świat	
1–3 września	■ tragedia w Biesłanie w Północnej Osetii. Szturm rosyjskich oddziałów specjalnych na szkołę opanowaną przez ceczeńskich bojowników; ginie ponad 300 osób.

PAŹDZIERNIK 2004

■ Sejm

15 października ■ wyrażenie wotum zaufania rządowi na wniosek premiera Marka Belki.

■ Świat

29 października ■ podpisanie przez szefów 25 państw członkowskich Traktatu konstytucyjnego w Rzymie.

LISTOPAD 2004

■ Senat

18 listopada ■ powołanie senatora Ryszarda Sławińskiego do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

21 listopada ■ wybory uzupełniające w okręgu rybnickim w związku ze śmiercią senatora Adama Graczyńskiego.

■ Sejm

5 listopada ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości.

18 listopada ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Umożliwiono odliczenie od podatku kosztów korzystania z Internetu w wysokości do 760 zł oraz zwiększono odpisy na darowizny do 6% dochodu.

■ Polska

10 listopada ■ po raz pierwszy w historii Polska obejmuje na pół roku przewodnictwo w Radzie Europy.

listopad–grudzień ■ mediacja polskich polityków; pomarańczowa wstążka symbolem solidarności Polaków z Ukrainą.

■ Świat

2 listopada ■ wybory prezydenckie w USA wygrywa urzędujący prezydent George W. Bush.

18 listopada ■ zatwierdzenie składu nowej, 25-osobowej Komisji Europejskiej przez Parlament Europejski. Komisarzem ds. polityki regionalnej zostaje Danuta Hübner.

21 listopada ■ druga tura wyborów prezydenckich na Ukrainie; zwycięstwo Wiktora Janukowycza. Masowe demonstracje przeciw obozowi władzy oskarżonemu o fałszerstwa wyborcze – pomarańczowa rewolucja.

25 listopada ■ wizyta Lecha Wałęsy w Kijowie.

26 listopada ■ wizyta prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego w Kijowie.

GRUDZIEŃ 2004

■ Senat

3 grudnia ■ uchwała w sprawie zapewnienia swobód obywatelskich w związku z wyborami prezydenckimi na Ukrainie.

■ Polska

10 grudnia

■ Sąd Apelacyjny w Warszawie, po rozpatrzeniu apelacji od wyroku Sądu Okręgowego, zmienia kwalifikację prawną czynu Lwa Rywina uznając, że był on pośrednikiem osób, które chciały złożyć Agorze korupcyjną propozycję. Sąd obniża przy tym wyrok i skazuje Lwa Rywina na 2 lata więzienia i 100 tys. zł grzywny.

■ Świat

26 grudnia

■ powtórzenie z powodu fałszerstw drugiej tury wyborów prezydenckich na Ukrainie; zwycięstwo Wiktora Juszczenki.

■ Tsunami zalewa tereny nadbrzeżne w Indonezji, Indiach, Sri Lance i Tajlandii; ginie ok. 300 tys. osób.

59. Pomarańczowa rewolucja na Ukrainie

■ Senat

- 16 stycznia ■ wybory uzupełniające w okręgu konińskim w związku z powołaniem senatora Ryszarda Sławińskiego do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

■ Sejm

- 5 stycznia ■ odwołanie Józefa Oleksego ze stanowiska marszałka w związku z jego rezygnacją. Wybór Włodzimierza Cimoszewicza na marszałka.
- 6 stycznia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Wprowadzono zasadę, że poseł lub senator w czasie pozbawienia wolności nie wykonuje praw i obowiązków wynikających z ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora.
- Uchwalenie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.
- 7 stycznia ■ powołanie komisji śledczej do zbadania prawidłowości prywatyzacji PZU SA.
- 21 stycznia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność ustawy z konstytucją).

■ Polska

- 12 stycznia ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją przepisu ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego wyrażanie opinii o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zająć podczas rozpatrywania aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej mieści się w pojęciu funkcji ustawodawczej Sejmu i Senatu i obie izby powinny mieć prawo wyrażania takich opinii.
- 21 stycznia ■ Bronisław Wildstein publicznie potwierdza, że jest autorem listy będącej spisem indeksów katalogów archiwalnych zasobów IPN (na liście znalazły się nazwiska 162 tys. osób).
- 27 stycznia ■ uroczyste obchody 60. rocznicy wyzwolenia obozu Auschwitz z udziałem delegacji z 46 państw.

■ Świat

- 30 stycznia ■ pierwsze od 1958 r. demokratyczne wybory parlamentarne w Iraku.

■ Sejm

- 7 marca ■ odmowa prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego stawienia się przed komisją śledczą do zbadania postawionych zarzutów w sprawie nieprawidłowości nadzoru władz publicznych nad funkcjonowaniem spółki PKN Orlen.

■ Polska

- 15 marca ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją przepisu kodeksu cywilnego (dot. zrzeczenia się własności nieruchomości).

- 25 marca ■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją przepisów ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu.
- 29 marca ■ wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie FOZZ.
- Świat
- 5 marca ■ zamknięcie przez Rosję śledztwa katyńskiego. Odmowa uznania zbrodni katyńskiej za ludobójstwo.
- 8 marca ■ śmierć prezydenta Czeczenii Asłana Maschadowa w zamachu rosyjskich służb specjalnych.
- 22 marca ■ Wspólnoty Europejskie aprobują reformę zasad dyscypliny budżetowej – pakt na rzecz stabilności i wzrostu.

KWIECIEŃ 2005

- Sejm
- 6 kwietnia ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów poświęcone uczczeniu pamięci papieża Jana Pawła II – akt oddania hołdu pamięci Ojca Świętego Jana Pawła II.
- 15 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Umożliwiono umorzenie części zobowiązań publicznoprawnych zakładów opieki zdrowotnej.
- 22 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt. Określono obowiązki posiadaczy psów (wniosek prezydenta o ponowne rozpatrzenie ustawy; nierozpatrzone).
- Polska
- 21 kwietnia ■ przedstawienie zarzutów przekroczenia uprawnień członkom Rady Państwa, którzy uchwalili dekret o stanie wojennym przez Instytut Pamięci Narodowej.
- Świat
- 2 kwietnia ■ śmierć papieża Jana Pawła II. W pogrzebie bierze udział 3 mln wiernych.
- 19 kwietnia ■ wybór kardynała Josepha Ratzingera (Benedykta XVI) na 265. papieża.
- 30 kwietnia ■ inauguracja obchodów Roku Polsko-Niemieckiego 2005/2006 w Berlinie z udziałem prezydentów Aleksandra Kwaśniewskiego i Horsta Köhlera.

■ Senat

19 maja

■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 3 czerwca 2005 r.).

■ Polska

6 maja

■ złożenie dymisji przez premiera Marka Belkę (nieprzyjęta przez prezydenta).

7 maja

■ powstanie Partii Demokratycznej demokraci.pl.

11 maja

■ Trybunał Konstytucyjny orzeka, że Traktat akcesyjny jako całość oraz poszczególne zaskarżone postanowienia traktatowe nie naruszają przepisów konstytucji.

16–17 maja

■ III szczyt Rady Europy w Warszawie z udziałem przedstawicieli 46. państw. Przyjęcie Deklaracji Warszawskiej.

29 maja

■ przewodniczącym SLD zostaje Wojciech Olejniczak.

■ Świat

19 maja

■ szczyt Trójkąta Weimarskiego w Nancy z udziałem prezydentów Francji, Niemiec i Polski.

29 maja

■ odrzucenie Traktatu konstytucyjnego w referendum we Francji.

59. Pogrzeb papieża Jana Pawła II

■ Senat

3 czerwca

■ uchwała w sprawie postulatów dotyczących Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007–2013 oraz innych rządowych dokumentów programowych w zakresie polityki regionalnej dotyczącej województw zagrożonych marginalizacją. Senat zaproponował m.in. przyjęcie takiego algorytmu podziału środków na rozwój kraju, który będzie wspomagał najbardziej zagrożone województwa oraz określenie Białegostoku, Lublina, Olsztyna i Rzeszowa jako obszarów metropolitalnych.

■ Sejm

3 czerwca

■ uchwalenie nowelizacji kodeksu karnego, kodeksu postępowania karnego i kodeksu karnego wykonawczego. Wydłużono terminy przedawnień niektórych przestępstw.

17 czerwca

■ odrzucenie senackiego projektu ustawy o równym statusie kobiet i mężczyzn.

30 czerwca

■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. Uchwalenie ustawy nowelizującej ordynację podatkową (inicjatywa Senatu i rządu). Uchwalenie ustawy o finansach publicznych (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność ustawy z konstytucją).

■ Polska

28 czerwca

■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (nierozpatrzony przez Sejm).

■ Świat

1 czerwca

■ odrzucenie Traktatu konstytucyjnego w referendum w Holandii.

5 czerwca

■ przystąpienie Szwajcarii do Układu z Schengen.

24 czerwca

■ otwarcie odrestaurowanego Cmentarza Orłąt we Lwowie.

28 czerwca

■ rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Jana Pawła II.

60. Otwarcie Cmentarza Orłąt we Lwowie

■ Senat

- 1 lipca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o ustanowieniu 16 października Dniem Papieża Jana Pawła II (przyjęta przez Sejm 27 lipca 2005 r.).
- 22 lipca ■ niewyrażenie zgody na powołanie Andrzeja Rzeplińskiego na rzecznika praw obywatelskich.
- Uchwała dotycząca sytuacji mniejszości polskiej na Białorusi. Senat stanowczo protestuje wobec rozszerzania się i pogłębiania antypolskiej polityki władz Białorusi i zwiększenia represji wobec wielu Polaków tam mieszkających, a szczególnie wobec członków i działaczy Związku Polaków na Białorusi.
- Uchwała w sprawie zniesienia obowiązku wizowego dla Polaków podróżujących do Stanów Zjednoczonych w celach turystycznych na okres 90 dni.

■ Sejm

- 7 lipca ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących nabywania własności nieruchomości.
- Uchwalenie ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa. Wprowadzono m.in. obowiązek podania przez posła lub senatora odpowiednio marszałkowi Sejmu lub marszałkowi Senatu szczegółowych danych dotyczących pracowników biura oraz społecznych współpracowników.
- 8 lipca ■ uchwalenie ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Prokuratorię powołano w celu zapewnienia ochrony prawnej praw i interesów Skarbu Państwa. Wprowadzono kolejną kategorię niepołączalności – radcowie i starsi radcowie Prokuraturii Generalnej nie mogą wykonywać mandatu posła, senatora lub radnego ani być członkiem partii politycznej.
- Powołanie Andrzeja Rzeplińskiego na rzecznika praw obywatelskich.
- 27 lipca ■ ustanowienie z inicjatywy Senatu dnia 16 października Dniem Papieża Jana Pawła II.
- 28 lipca ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. Przyznanie Senatowi uprawnień, jakie posiada Sejm, w zakresie opiniowania projektów aktów prawnych Unii Europejskiej oraz stanowisk, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektu aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej (inicjatywa Senatu, rządu i posłów).
- 30 lipca ■ demonstracyjne opuszczenie przez marszałka Włodzimierza Cimoszewicza posiedzenia komisji śledczej do zbadania postawionych zarzutów w sprawie nieprawidłowości nadzoru władz publicznych nad funkcjonowaniem spółki PKN Orlen.

■ Polska

- 20 lipca ■ Trybunał Konstytucyjny po raz kolejny stwierdza, że Senat wprowadzając do treści ustawy poprawki jest ograniczony zakresem spraw unormowanych w tej ustawie. W przeciwnym przypadku byłyby to ukryta forma inicjatywy ustawodawczej.
- 25 lipca ■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją przepisów ustaw o finansach publicznych oraz o zmianie ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy.

■ Świat

7 lipca

■ zamachy bombowe w Londynie; ginie ponad 50 osób.

29 lipca

■ rozszerzenie Unii Celnej Wspólnot Europejskich o nowe państwa członkowskie UE.

SIERPIEŃ 2005

■ Sejm

29 sierpnia

■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów poświęcone 25. rocznicy powstania „Solidarności”.

■ Ostatnie posiedzenie Sejmu IV kadencji.

■ Polska

28 sierpnia

■ objęcie przez arcybiskupa Stanisława Dziwisza archidiecezji krakowskiej.

■ Świat

sierpień–
wrzesień

■ wycofanie się Izraela ze Strefy Gazy. Likwidacja założonych tam osiedli żydowskich.

WRZESIEŃ 2005

■ Senat

5 września

■ ostatnie posiedzenie Senatu V kadencji.

■ Sejm

19 września

■ przyjęcie sprawozdania przez komisję śledczą do zbadania prawidłowości prywatyzacji PZU.

■ Przyjęcie stanowiska komisji śledczej do zbadania postawionych zarzutów w sprawie nieprawidłowości nadzoru władz publicznych nad funkcjonowaniem spółki PKN Orlen.

■ Polska

22 września

■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją przepisów ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu.

25 września

■ wybory parlamentarne. Frekwencja wynosi 40,6%. Najwięcej mandatów zdobyli PiS i PO.

■ Świat

8 września

■ podpisanie w Berlinie umowy o budowie Gazociągu Północnego przez kanclerza Niemiec Gerharda Schrödera i prezydenta Rosji Władimira Putina. Gazociąg ma biec po dnie Bałtyku i dostarczać gaz ziemny z Rosji do Europy Zachodniej z pominięciem Polski.

■ Senat

20 października ■ **pierwsze posiedzenie Senatu VI kadencji.**

Mandaty zdobyli: PiS (49), PO (34), Liga Polskich Rodzin (7), Samoobrona (3), PSL (2), Nowy Senat 2005 (1) i kandydaci niezależni (4).

Powołanie Kazimierza Kutza na marszałka seniora przez prezydenta. Wybór Bogdana Borusewicza (niezależny) na marszałka.

27 października ■ wybór Ryszarda Legutki (PiS), Macieja Płażyńskiego (niezrzeszony) i Krzysztofa Putry (PiS) na wicemarszałków.

■ Sejm

19, 26 października i 3 listopada ■ pierwsze posiedzenie Sejmu V kadencji.

Mandaty zdobyli: PiS (155), PO (133), Samoobrona (56), SLD (55), Liga Polskich Rodzin (34) i PSL (25).

Po raz pierwszy w historii III RP Sejm przerwał pierwsze posiedzenie, aby wybrać marszałka dopiero po drugiej turze wyborów prezydenckich.

26 października ■ wybór Marka Jurka (PiS) na marszałka oraz Jarosława Kalinowskiego (PSL), Bronisława Komorowskiego (PO), Marka Kotlinowskiego (LPR), Andrzeja Leppera (Samoobrona) i Wojciecha Olejniczaka (SLD) na wicemarszałków.

■ Polska

9 października ■ pierwsza tura wyborów prezydenckich. Frekwencja wynosi 49,7%. Donald Tusk zdobywa 35,2% głosów, a Lech Kaczyński – 33,6%.

19 października ■ dymisja rządu Marka Belki. Desygnowanie Kazimierza Marcinkiewicza na premiera przez prezydenta.

61. Lech Kaczyński zwycięzcą wyborów prezydenckich

- 23 października ■ druga tura wyborów prezydenckich. Frekwencja wynosi 50,9%; zwycięstwo Lecha Kaczyńskiego (54% głosów).
- 26 października ■ wyrok Trybunału Konstytucyjnego przyznający każdemu obywatelowi prawo do wglądu do materiałów IPN, które jego dotyczą.
- 31 października ■ powołanie Kazimierza Marcinkiewicza na premiera. Zaprzysiężenie rządu mniejszościowego PiS.
- Świat
- 25 października ■ przyjęcie w referendum projektu konstytucji Iraku.

LISTOPAD 2005

- Sejm
- 10 listopada ■ udzielenie wotum zaufania rządowi Kazimierza Marcinkiewicza.
- Polska
- 9 listopada ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją ustawy o finansach publicznych.
- Świat
- 6 listopada ■ wybory w Azerbejdżanie. Zwycięstwo rządzącej Partii Nowego Azerbejdżanu. W opinii OBWE wybory nie spełniały standardów demokratycznych.
- 22 listopada ■ zaprzysiężenie Angeli Merkel na kanclerza Niemiec.

62. Wybór marszałka Senatu

■ Senat

22 grudnia

- ustanowienie roku 2006 Rokiem Języka Polskiego.
- Wybór Marka Ziółkowskiego (PO) na wicemarszałka.
- Wprowadzenie poprawek do ustawy o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty (nierozpatrzone przez Sejm).
- Powołanie Zgromadzenia Parlamentarnego Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmu Republiki Litewskiej i Rady Najwyższej Ukrainy.
- Wybór senatorów Jarosława Chmielewskiego i Stanisława Piotrowicza do składu Krajowej Rady Sądownictwa.
- Wyrażenie zgody na powołanie Janusza Kurtyki na prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

■ Sejm

9 grudnia

- powołania Janusza Kurtyki na prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

23 grudnia

- złożenie przysięgi przez nowo wybranego prezydenta Lecha Kaczyńskiego wobec Zgromadzenia Narodowego.

29 grudnia

- uchwalenie 2 ustaw o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zwiększono m.in. jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka. Wprowadzono jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka niezależnie od dochodu, tzw. becikowe.
- Uchwalenie ustawy o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji. Zlikwidowano Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty i utworzono Urząd Komunikacji Elektronicznej. Zmniejszono liczebność składu KRRiT z 9 do 5 członków (2 powołuje Sejm, 1 Senat i 2 prezydent).
- Uchwalenie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

63. Wybory parlamentarne w Iraku

■ Polska

28 grudnia ■ powołanie Rady Bezpieczeństwa Narodowego przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego.

■ Świat

4 grudnia ■ wybory prezydenckie w Kazachstanie. Zwycięstwo dotychczasowego prezydenta Nursułtana Nazarbajewa. W opinii OBWE wybory nie spełniały standardów demokratycznych.

15 grudnia ■ wybory parlamentarne w Iraku, pierwsze od upadku Saddama Husajna.

17 grudnia ■ szczyt UE w Brukseli. Przyjęto budżet na lata 2007–2013. Wydatki mają wynieść 862,3 mld euro. Dla Polski przewidziano 59,65 mld euro z funduszy strukturalnych i spójności.

STYCZEŃ 2006

■ Senat

30 stycznia ■ wyrażenie zgody na powołanie Jana Kochanowskiego na rzecznika praw obywatelskich.

■ Powołanie Witolda Kołodziejskiego do składu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

■ Uchwała w sprawie sytuacji Polaków na Białorusi. W związku z systematycznym pogarszaniem się sytuacji polskiej mniejszości na Białorusi Senat zwraca się do rządu o przygotowanie planu długofalowych działań naprawczych.

■ Sejm

27 stycznia ■ zgłoszenie przez Sejm kandydatury księdza Zdzisława Peszkowskiego do Pokojowej Nagrody Nobla.

■ Powołanie Jana Kochanowskiego na rzecznika praw obywatelskich.

64. Katastrofa hali Międzynarodowych Targów Katowickich

■ Polska

- 13 stycznia ■ utworzenie Urzędu Komunikacji Elektronicznej.
■ Powołanie „gabinetu cieni” przez PO pod przewodnictwem Jana Marii Rokity w celu monitorowania działań rządu.
- 28 stycznia ■ katastrofa budowlana w hali Międzynarodowych Targów Katowickich; ginie 65 osób.
- 31 stycznia ■ wybór nowego składu osobowego KRRiT w związku ze zmianą ustawy o radiofonii i telewizji.

■ Świat

- 25 stycznia ■ pierwsza encyklika papieża Benedykta XVI *Deus Caritas est*.
■ Wybory parlamentarne w Autonomii Palestyńskiej; zwycięstwo radykalnego Hamasu.

LUTY 2006

■ Polska

- 2 lutego ■ podpisanie na okres roku (w obecności mediów związanych z księdzem Tadeuszem Rydzykiem, tzn. telewizji „Trwam” i Radia Maryja) Paktu stabilizacyjnego między PiS, Samoobroną i LPR.

■ Świat

- 22 lutego ■ mianowanie 15 nowych kardynałów przez papieża Benedykta XVI; jednym z nich zostaje metropolita krakowski arcybiskup Stanisław Dziwisz.

MARZEC 2006

■ Senat

- 16 marca ■ uchwała w sprawie rocznicy Wielkiego Głodu na Ukrainie. Senat popiera stanowisko ukraińskie, aby uznać Wielki Głód na Ukrainie w latach 1932–1933 za zbrodnię ludobójstwa.
■ Uchwała w sprawie otwarcia rynków pracy w starych państwach Unii Europejskiej. Senat apeluje do parlamentów i rządów starych państw UE o podjęcie działań i decyzji znoszących wszelkie ograniczenia w dostępie do rynków pracy.
- 30 marca ■ wyrażenie zgody na powołanie Ewy Sowińskiej na rzecznika praw dziecka.
■ Wyrażenie zgody na ratyfikację Traktatu między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej a Republiką Bułgarii oraz Rumunią dotyczącego przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej, sporządzonego w Luksemburgu dnia 25 kwietnia 2005 r.

■ Sejm

- 10 marca ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Traktatu między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej a Republiką Bułgarii oraz Rumunią dotyczącego przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej, sporządzonego w Luksemburgu dnia 25 kwietnia 2005 r.
- 23 marca ■ wniosek posłów PiS o samorozwiązanie Sejmu.
- 24 marca ■ uchwała w sprawie łamania na Białorusi praw człowieka i obywatela, w której potępiono działania prezydenta Aleksandra Łukaszenki.
- Powołanie Ewy Sowińskiej na rzecznika praw dziecka.
- Powołanie komisji śledczej do zbadania rozstrzygnięć dotyczących przekształceń kapitałowych i własnościowych w sektorze bankowym oraz działań organów nadzoru bankowego w okresie od 4 czerwca 1989 r. do 19 marca 2006.

■ Polska

- 23 marca ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją niektórych przepisów tzw. ustawy medialnej.
- 24 marca ■ oświadczenie prezesa Narodowego Banku Polskiego Leszka Balcerowicza, że powołanie komisji śledczej do spraw banków i nadzoru bankowego jest brutalnym naruszeniem konstytucyjnej niezależności banku centralnego.
- Ratyfikacja przez prezydenta traktatu między państwami UE a Bułgarią i Rumunią dotyczącego przystąpienia tych państw do UE.
- Mianowanie abp. Stanisława Dziwisza kardynałem przez papieża Benedykta XVI.

■ Świat

- 7 marca ■ oświadczenie Głównej Prokuratury Wojskowej Federacji Rosyjskiej nieuznające Polaków zamordowanych w Katyniu za ofiary represji politycznych.
- 19 marca ■ wybory prezydenckie na Białorusi; zwycięstwo dotychczasowego prezydenta Aleksandra Łukaszenki.
- 20 marca ■ pierwszy proces przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym.
- 26 marca ■ pierwsze demokratyczne wybory na Ukrainie po pomarańczowej rewolucji; zwycięstwo opozycyjnej Partii Regionów.

KWIECIEŃ 2006

■ Sejm

- 6 kwietnia ■ odrzucenie wniosku posłów PiS o samorozwiązanie Sejmu. Kwestię skrócenia kadencji Sejmu odłożono do jesieni.

■ Polska

- 27 kwietnia ■ podpisanie umowy koalicyjnej przez PiS, Samoobronę i LPR.
- 28 kwietnia ■ złożenie dymisji przez ministra spraw zagranicznych Stefana Mellera na znak protestu przeciwko koalicji PiS, Samoobrony i LPR.

■ Świat

- 23 kwietnia ■ druga tura wyborów na Węgrzech; zwycięstwo Węgierskiej Partii Socjalistycznej.

■ Senat

12 maja

■ wizyta prezydenta Ukrainy Wiktora Juszczenki.

24 maja

■ uchwała w sprawie udostępniania pomocy archiwalnych w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Senat apeluje o zniesienie wprowadzonego 30 sierpnia 2005 r. zakazu korzystania z inwentarzy w archiwach IPN przez historyków nie będących pracownikami IPN.

■ Sejm

9 maja

■ odwołanie Andrzeja Leppera ze stanowiska wicemarszałka Sejmu w związku ze złożoną rezygnacją. Wybór Genowefy Wiśniowskiej (Samoobrona) na wicemarszałka.

■ Polska

2 maja

■ wprowadzenie nowego wzoru tablic rejestracyjnych poprzez dodanie euro-bandu – symbolu Unii Europejskiej.

5 maja

■ powstanie większościowej koalicji rządowej PiS, Samoobrony i LPR.

■ Przyjęcie dymisji ministra spraw zagranicznych Stefana Mellera.

21 maja

■ wybór Donalda Tuska na przewodniczącego PO.

25–28 maja

■ pielgrzymka papieża Benedykta XVI do Polski; wizyta m.in. w Auschwitz-Birkenau.

■ Świat

13 maja

■ polsko-ukraińskie obchody 61. rocznicy mordu w Pawłokomie k. Przemyśla.

17 maja

■ zatwierdzenie budżetu UE na lata 2007–2013 w wysokości 864,3 mld euro. Polska, po zapłaceniu składek, może otrzymać ok. 60 mld euro.

65. Ogłoszenie niepodległości Czarnogóry

CZERWIEC 2006

■ Sejm

- 8 czerwca ■ uchwała w sprawie ustanowienia 14 czerwca Dniem Pamięci Ofiar Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych.
- 9 czerwca ■ uchwalenie ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz ustawy o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego. Zlikwidowano WSI. Powołane służby będą poza Siłami Zbrojnymi, a jedynie podczas wojny lub mobilizacji zostaną do nich włączone.
- 23 czerwca ■ powołanie Michała Serzyckiego na generalnego inspektora ochrony danych osobowych.

■ Polska

- 6 czerwca ■ wybór Jarosława Kaczyńskiego na prezesa PiS.
- 23 czerwca ■ zdymisjonowanie wicepremier i minister finansów Zyty Gilowskiej z powodu wniosku rzecznika interesu publicznego o wszczęcie wobec niej procesu o kłamstwo lustracyjne.
- 24 czerwca ■ wybór Andrzeja Leppera na przewodniczącego Samoobrony.
- 28 czerwca ■ obchody 50. rocznicy Poznańskiego Czerwca'56 z udziałem prezydentów Polski, Węgier, Słowacji, Czech i Niemiec.

■ Świat

- 2–3 czerwca ■ wybory w Czechach; zwycięstwo Obywatelskiej Partii Demokratycznej.
- 3 czerwca ■ ogłoszenie niepodległości przez parlament Czarnogóry.
- 17 czerwca ■ wybory na Słowacji; zwycięstwo partii lewicowej Smer.

LIPIEC 2006

■ Senat

- 6 lipca ■ wyrażenie zgody na powołanie Michała Serzyckiego na generalnego inspektora ochrony danych osobowych.
- Uchwała w sprawie jednostronnego zablokowania wwozu na terytorium Federacji Rosyjskiej polskich artykułów rolnych. Senat zwraca się do Komisji Europejskiej o podjęcie skutecznej interwencji w sprawie embarga nałożonego przez Rosję na polskie artykuły rolne.

■ Sejm

- 13 lipca ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny. Umożliwiono zrzeczenie się własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa jednostronnym oświadczeniem woli (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

■ Polska

- 10 lipca ■ przyjęcie przez prezydenta dymisji rządu Kazimierza Marcinkiewicza.
- 14 lipca ■ powołanie Jarosława Kaczyńskiego na premiera przez prezydenta. Zaprzysiężenie rządu (koalicja PiS, LPR i Samoobrony).

■ Świat

15–17 lipca

■ szczyt G8 w Petersburgu z udziałem m.in. Władimira Putina i George'a W. Busha.

SIERPIEŃ 2006

■ Senat

3 sierpnia

■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw. Zaproponowano wprowadzenie zasady 2-dniowego głosowania w wyborach parlamentarnych, prezydenckich, samorządowych i do Parlamentu Europejskiego oraz systemu większościowego w wyborach do rad gmin również w gminach liczących od 20 tys. do 40 tys. mieszkańców (nierozpatrzona przez Sejm).

■ Ustanowienie roku 2007 Rokiem Miasta Krakowa.

■ Sejm

24 sierpnia

■ uchwalenie ustawy o służbie cywilnej oraz ustawy o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych. Wyłączono spod działania ustawy wyższe stanowiska w administracji państwowej (nie będzie już konkursów na te stanowiska, będą obsadzone z nowo powstałego państwowego zasobu kadrowego) i zlikwidowano stanowisko szefa Służby Cywilnej.

■ Polska

10 sierpnia

■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny.

■ Świat

3 sierpnia

■ desygnowanie Wiktora Janukowycza na premiera przez prezydenta Wiktora Juszczenkę.

8 sierpnia

■ odkrycie na Ukrainie (Bykownia k. Kijowa) grobów Polaków zamordowanych w 1940 r. przez NKWD.

24 sierpnia

■ odebranie Plutonowi statusu planety podczas Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowej Unii Astronomicznej w Pradze.

WRZESIEŃ 2006

■ Senat

14 września

■ uchwała w trzydziestą rocznicę powstania Komitetu Obrony Robotników.

28 września

■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu prac podwodnych. Zmieniono przepisy dotyczące uprawnień do wykonywania prac podwodnych przez nurków III i II klasy (przyjęta przez Sejm 7 marca 2007 r.).

■ Sejm

- 6 września ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Wprowadzono możliwość tworzenia grup list (bloków) i zawierania przez komitety wyborcze umów o wspólnym podziale mandatów.
- 8 września ■ uchwalenie ustawy o zmianie Konstytucji RP. Umożliwiono ekstradycję obywatela polskiego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.
■ Uchwalenie ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania. Wprowadzono program „Rodzina na swoim”.
- 26 września ■ wniosek posłów PO o samorozwiązanie Sejmu.

■ Polska

- 6 września ■ orzeczenie Sądu Lustracyjnego o prawdziwości oświadczenia lustracyjnego Zyty Gilowskiej.
- 8 września ■ rozporządzenie ministra edukacji narodowej Romana Giertycha w sprawie tzw. amnestii maturalnej. Osoby, które zdawały egzamin w latach szkolnych 2004–2005 i 2005–2006, otrzymywały świadectwo dojrzałości nawet, jeśli z jednego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej lub pisemnej nie uzyskały minimalnej liczby punktów (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność rozporządzenia z konstytucją i ustawą o oświacie).
- 22 września ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją części przepisów dotyczących zakresu działania sejmowej komisji śledczej do spraw banków i nadzoru bankowego.
■ Zdymisjonowanie wicepremiera i ministra rolnictwa Andrzeja Leppera. Samoobrona wychodzi z koalicji z PiS i LPR.
- 27 września ■ powołanie przez kardynała Józefa Glempa komisji w celu zbadania akt IPN dotyczących współpracy duchownych ze służbami bezpieczeństwa PRL.

■ Świat

- 17–19 września ■ wizyta prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Stanach Zjednoczonych; wystąpienie na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku.
- 17–21 września ■ antyrządowe manifestacje na Węgrzech. Przyznanie się premiera Ferencza Gyurcsanyego do oszukiwania opinii publicznej w sprawie stanu państwa.

PAŹDZIERNIK 2006

■ Sejm

- 18 października ■ uchwalenie ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, tzw. ustawy lustracyjnej. Zlikwidowano Sąd Lustracyjny i urząd Rzecznika Interesu Publicznego (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność przepisów ustawy z konstytucją).

■ Polska

16 października ■ zawarcie drugiej umowy koalicyjnej między PiS, Samoobroną i LPR. Powrót Andrzeja Leppera na stanowisko wicepremiera i ministra rolnictwa.

■ Świat

9 października ■ próba nuklearna przeprowadzona przez Koreę Północną.

23 października ■ 50. rocznica wybuchu powstania węgierskiego 1956; protesty przeciw polityce rządu Ferencza Gyurcsanya.

LISTOPAD 2006

■ Sejm

16 listopada ■ wybór Janusza Dobrosza (LPR) na wicemarszałka (zastąpił Marka Kotlinowskiego, powołanego do składu Trybunału Konstytucyjnego).

■ Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy. Wydłużono urlop macierzyński o 2 tygodnie oraz prawo do tych urlopów dla rodziców zastępczych.

■ Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw. Wprowadzono tzw. sądy 24-godzinne, czyli tryb przyspieszony sądenia drobnych spraw.

■ Polska

3 listopada ■ utworzenie koalicji wyborczej Lewica i Demokraci – LiD (SLD, UP, Partia Demokratyczna demokraci.pl i Socjaldemokracja Polska).

12 listopada ■ pierwsza tura wyborów samorządowych według zmienionej ordynacji.

21 listopada ■ eksplozja gazu w kopalni „Halemba” w Rudzie Śląskiej; ginie 23 górników.

26 listopada ■ druga tura wyborów samorządowych. Frekwencja wynosi 45,9%. Wybór ok. 47 tys. radnych: gminnych, powiatowych i wojewódzkich, a w Warszawie także radnych 18 dzielnic.

■ Świat

5 listopada ■ wyrok irackiego trybunału w Bagdadzie skazujący Saddama Husajna oraz 2 innych działaczy reżimu na karę śmierci za masakrę 148 szyitów w Dudżail.

GRUDZIEŃ 2006

■ Senat

14 grudnia ■ debata nad programem legislacyjnym i programem prac Komisji Europejskiej na 2007 r.

20 grudnia ■ ogłoszenie roku 2007 Rokiem Generała Władysława Andersa.

21 grudnia ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (uchwała odrzucająca ustawę nie została rozpatrzona przez Sejm).

■ Inicjatywy ustawodawcze – projekt ustawy o opiece Senatu nad Polonią i Polakami za granicą. Projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Zaproponowano rozszerzenie kręgu uprawnionych do zaliczki oraz jej podwyższenie (nierozpatrzone przez Sejm).

■ Sejm

13 grudnia ■ uroczyste spotkanie posłów i senatorów z okazji 25. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego. Posłowie i senatorowie przyjmują apel pamięci Sejmu i Senatu w sprawie uczczenia 54 ofiar stanu wojennego.

■ Świat

13 grudnia ■ podpisanie Traktatu z Lizbony (traktatu reformującego).

66. Senator Piotr Ł. J. Andrzejewski inauguruje Rok Generała Władysława Andersa

■ Senat

28 stycznia

■ wybory uzupełniające w okręgu elbląskim w związku z wygaśnięciem mandatu Elżbiety Gelert po wyborze jej na radną Elbląga.

■ Sejm

10 stycznia

■ powołanie, na wniosek prezydenta, Sławomira Skrzypka na prezesa Narodowego Banku Polskiego.

■ Polska

7 stycznia

■ rezygnacja arcybiskupa Stanisława Wielgusa z funkcji metropolity warszawskiego z powodu oskarżenia go o świadomą współpracę z SB.

16 stycznia

■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją i ustawą o systemie oświaty rozporządzenia w sprawie tzw. amnestii maturalnej. Świadectwa maturalne nie tracą ważności, zaskarżone rozporządzenie obowiązuje jeszcze przez 12 miesięcy.

26 stycznia

■ odmowa wicemarszałkowi Senatu Krzysztofowi Putrze prawa wjazdu na terytorium Białorusi przez białorską straż graniczną na przejściu w Kuźnicy. Wicemarszałek udawał się na spotkanie z prezes Związku Polaków na Białorusi Andżeliką Borys.

■ Świat

1 stycznia

■ objęcie stanowiska sekretarza generalnego ONZ przez Ban Ki-moon, byłego ministra spraw zagranicznych Korei Południowej.

■ Przyjęcie Rumunii i Bułgarii do Unii Europejskiej.

■ Wprowadzenie euro w Słowenii.

■ Senat

21 lutego

■ rezolucja w sprawie uwolnienia Aleksandra Kazulina, białoruskiego opozycjonisty i kandydata na prezydenta w wyborach prezydenckich.

■ Sejm

14 lutego

■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów i ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Zwolniono z obowiązku podawania w składanym oświadczeniu lustracyjnym informacji o pracy w organach bezpieczeństwa państwa osoby, które pracowały lub pracują w służbach bezpieczeństwa. Senat otrzymał prawo wyboru i odwołania 2 członków do 11-osobowego składu Kolegium IPN (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność przepisów ustawy z konstytucją).

■ Polska

16 lutego

■ raport o działaniach żołnierzy i pracowników WSi, tzw. raport Macierewicza.

28 lutego

■ opublikowanie książki księdza Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego „Księża wobec bezpieczeństwa na przykładzie Archidiecezji Krakowskiej”.

■ Senat

- 13 marca ■ inauguracja Roku Generała Władysława Andersa w Senacie.
- 14 marca ■ podjęcie uchwały w sprawie uhonorowania działalności Ireny Sendlerowej i Rady Pomocy Żydom „Żegota” w tajnych strukturach Polskiego Państwa Podziemnego w okresie II wojny światowej. Senat składa hołd Irenie Sendlerowej, członkom „Żegoty” oraz osobom ratującym Żydów w okupowanej Polsce. Uchwałę podjęto w obecności prezydenta Lecha Kaczyńskiego i jego małżonki, córki Ireny Sendlerowej Janiny Zgrzebmskiej, ambasadorów USA, RFN i Izraela, przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata, Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich, naczelnego rabina Polski Michaela Schudricha.
- 15 marca ■ uchwała w sprawie korupcji politycznej. Senat stwierdza potrzebę kontroli sposobu nabywania majątku i zakresu pozyskiwania korzyści majątkowych przez osoby i grupy korzystające z preferencji politycznych. Ponadto zwraca się do CBA i innych uprawnionych podmiotów o uruchomienie wobec już ujawnionych faktów korupcji politycznej działań rewindykacji majątkowej.
- 29 marca ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o zmianie ustawy o czasie pracy kierowców oraz o zmianie niektórych innych ustaw (nierozpatrzone przez Sejm).

■ Polska

- 3 marca ■ mianowanie Kazimierza Nycza arcybiskupem metropolitą warszawskim.
- 12 marca ■ wprowadzenie tzw. sądów 24-godzinnych, czyli trybu przyspieszonego sądenia drobnych spraw.
- 15 marca ■ wchodzi w życie nowe zasady lustracji przewidujące: zwiększenie do kilkuset tysięcy liczby osób zobowiązanych do składania oświadczenia lustracyjne, sprawdzanie oświadczeń przez IPN i sądy powszechne oraz nałożenie na IPN obowiązku publikacji spisów agentów z okresu PRL. Część dziennikarzy i naukowców odmawia złożenia oświadczeń. 11 maja 2007 r. Trybunał Konstytucyjny orzeka, że przepisy tzw. ustawy lustracyjnej są niezgodne z konstytucją.
- 25 marca ■ Adam Małysz po raz czwarty zdobywa Puchar Świata w skokach narciarskich.

■ Świat

- 25 marca ■ obchody 50-lecia Traktatów Rzymskich w Rzymie i Florencji z udziałem delegacji polskiego Sejmu i Senatu.

67. Wystąpienie prezydenta Lecha Kaczyńskiego w związku z upamiętnieniem przez Senat Ireny Sendlerowej i Rady Pomocy Żydom „Żegota”

■ Sejm

- 13 kwietnia ■ odrzucenie projektu zmiany Konstytucji RP mającej na celu wprowadzenie zapisów gwarantujących ochronę życia od momentu poczęcia.
■ Rezygnacja Marka Jurka z funkcji marszałka w związku z niewprowadzeniem do konstytucji zapisów o ochronie życia od poczęcia.
- 27 kwietnia ■ odwołanie Marka Jurka ze stanowiska marszałka i wybór na nie Ludwika Dorna (PiS).

■ Polska

- 25 kwietnia ■ tragiczna śmierć byłej posłanki Barbary Blidy podczas przeszukiwania jej domu przez ABW w związku ze śledztwem w sprawie mafii węglowej.

■ Świat

- 18 kwietnia ■ decyzja Komitetu Wykonawczego UEFA (*Union of European Football Associations*) o zorganizowaniu Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w roku 2012 przez Polskę i Ukrainę.

■ Senat

- 2 maja ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów zsynchronizowane z uroczystym zgromadzeniem Seimasu Republiki Litewskiej. Podjęcie uchwały w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja.
- 10 maja ■ wybór Andrzeja Gwiazdy do składu Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
■ Odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o rzemiośle (przyjęte przez Sejm 24 maja 2007 r.).

68. Uroczyste zgromadzenie parlamentarzystów Polski i Litwy w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja

■ Sejm

24 maja ■ przyjęcie uchwały Senatu odrzucającej ustawę o zmianie ustawy o rzemiośle.

■ Polska

11 maja ■ orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z konstytucją przepisów tzw. ustawy lustracyjnej uchwalonej 18 października 2006 r. i znowelizowanej 14 lutego 2007 r. Zakwestionowano m.in. wzór oświadczenia lustracyjnego, lustrację ogółu dziennikarzy i naukowców oraz publikowanie przez IPN katalogu osób, które tajne służby PRL traktowały jako współpracowników.

31 maja ■ uznanie za zbrodnię komunistyczną pacyfikację przez ZOMO kopalń „Wujek” i „Manifest Lipcowy” w 1981 r.

CZERWIEC 2007

■ Senat

1 czerwca ■ odrzucenie ustawy o tworzeniu i działaniu wielkopowierzchniowych obiektów handlowych (uchwała odrzucająca ustawę odrzucona przez Sejm 15 czerwca 2007 r.).

20 czerwca ■ uchwała w sprawie stanowiska Senatu dotyczącego reformy traktatowej Unii Europejskiej. Senat oczekuje od polskiej delegacji skutecznej obrony systemu głosów ważonych w Radzie UE ustanowionego przez Traktat Nicejski.

21 czerwca ■ wybór Teofila Wojciechowskiego na członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

■ Uchwała w sprawie przyjęcia i wdrożenia strategii gospodarki wodnej w Polsce. Senat stwierdza konieczność przyjęcia strategii gospodarki wodnej. Strategia ta powinna zawierać rozwiązania służące m.in. poprawie ochrony wód pod względem ilościowym i jakościowym oraz ochronie ekosystemów wodnych.

■ Sejm

15 czerwca ■ uchwała w sprawie negocjacji nowego Traktatu Unii Europejskiej. Sejm wzywa rząd do skutecznego działania na rzecz uwzględnienia w mandacie negocjacyjnym Konferencji Międzyrządowej kwestii ważenia głosów w Radzie UE. Sejm opowiada się za tzw. pierwiastkowym systemem ważenia siły głosów poszczególnych państw UE.

■ Polska

12 czerwca ■ wysłanie pierwszych polskich żołnierzy do Konga w ramach misji pokojowej.

■ Świat

21–23 czerwca ■ szczyt UE w Brukseli; zawarto kompromis w kwestii głosowania – utrzymano system nicejski do 2014 r.

LIPIEC 2007

■ Senat

- 11 lipca ■ odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (odrzucone przez Sejm 24 sierpnia 2007 r.).
- 26 lipca ■ wyrażenie zgody na powołanie Jacka Jezierskiego na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
- Wprowadzenie poprawek do ustawy o zmianie ustawy o urządach i izbach skarbowych (nierozpatrzone przez Sejm).

■ Sejm

- 6 lipca ■ powołanie Jacka Jezierskiego na prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

■ Polska

- 6 lipca ■ nieudana prowokacja CBA w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi; początek tzw. afery gruntowej. Sprawa dotyczyła odrolnienia działki k. Mrągowa.
- 9 lipca ■ odwołanie Andrzeja Leppera ze stanowiska wicepremiera i ministra rolnictwa.

SIERPIEŃ 2007

■ Polska

- 8 sierpnia ■ odwołanie Janusza Kaczmarka ze stanowiska ministra spraw wewnętrznych i administracji z powodu przecieku dotyczącego akcji CBA w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
- 13 sierpnia ■ odwołanie, na wniosek premiera, ministrów LPR i Samoobrony; powstanie rządu mniejszościowego.
- 24 sierpnia ■ uchwalenie ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej.

■ Świat

- 16 sierpnia ■ ostrzelanie afgańskiej wioski Nangar Khel przez żołnierzy Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie; ginie 8 osób.

WRZESIEŃ 2007

■ Senat

- 14 września ■ ostatnie posiedzenie Senatu VI kadencji.

■ Sejm

- 7 września ■ uchwała w sprawie skrócenia kadencji Sejmu.
- Uchwalenie ustaw: o Karcie Polaka; o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego; o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.
- 19 września ■ ostatnie posiedzenie Sejmu V kadencji.

■ Polska

- 16 października ■ wejście w życie przepisów dotyczących telepracy.
- 21 października ■ wcześniejsze wybory parlamentarne. Frekwencja wynosi 53,9%. Najwięcej mandatów zdobywają PO i PiS.
- 26 października ■ wejście w życie znowelizowanego kodeksu pracy. Wprowadzono zakaz pracy w placówkach handlowych w Nowy Rok, święta Wielkiej Nocy, 1 maja, 3 maja, w pierwszy dzień Zielonych Świątek, w Boże Ciało, 15 sierpnia – święto Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, 1 listopada – Wszystkich Świętych, 11 listopada – Święto Niepodległości i w święta Bożego Narodzenia.

■ Świat

- 10 października ■ międzynarodowa konferencja w Wilnie poświęcona bezpieczeństwu energetycznemu. Podpisanie umowy o współpracy w sektorze energetycznym przez Polskę, Ukrainę, Litwę, Azerbejdżan i Gruzję (budowa rurociągu Odessa-Brody-Gdańsk).
- 15 października ■ szczyt w Teheranie w sprawie podziału dna Morza Kaspijskiego z udziałem Iranu, Azerbejdżanu, Rosji, Kazachstanu i Turkmenistanu.
- 18–19 października ■ przyjęcie w Lizbonie końcowej wersji traktatu reformującego UE (tzw. traktatu lizbońskiego). Traktat ma zastąpić odrzuconą eurokonstytucję. Polska uzyskała zapisany w deklaracji udział w procesie podejmowania decyzji według tzw. formuły z Joaniny.

LISTOPAD 2007

■ Senat

- 5–6 i 9 listopada ■ **pierwsze posiedzenie Senatu VII kadencji.**
Mandaty zdobyli: PO (60), PiS (39) i 1 kandydat niezależny.
Powołanie Ryszarda Bendera na marszałka seniora przez prezydenta. Wybór Bogdana Borusewicz (niezależny) na marszałka oraz Krystyny Bochenek (PO) i Marka Ziółkowskiego (PO) na wicemarszałków.
- 9 listopada ■ zmiana regulaminu Senatu. Określono procedurę dla podejmowania przez Senat czynności mających doprowadzić do wykonywania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.
- 28 listopada ■ wybór Zbigniewa Romaszewskiego (PiS) na wicemarszałka.

■ Sejm

- 5–6, 14–15 listopada ■ pierwsze posiedzenie Sejmu VI kadencji.
Mandaty zdobyli: PO (209), PiS (166), Lewica i Demokraci (53), PSL (31), Mniejszość Niemiecka (1).
- 5 listopada ■ wybór Bronisława Komorowskiego na marszałka.
- 6 listopada ■ wybór Jarosława Kalinowskiego (PSL), Stefana Niesiołowskiego (PO), Krzysztofa Putry (PiS) i Jerzego Szmajdzińskiego (SLD) na wicemarszałków.
- 14 listopada ■ ustanowienie 13. kwietnia Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

■ Polska

- 13 listopada ■ zatrzymanie 7 żołnierzy Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie w związku z akcją przeprowadzoną w Nangar Khel 16 sierpnia 2007 r., w której zginęło 8 osób. Następnego dnia prokuratura stawia 6 żołnierzom zarzuty zabójstwa ludności cywilnej.
- 26 listopada ■ decyzja metropolity warszawskiego arcybiskupa Kazimierza Nycza o powstaniu na Polach Wilanowskich w Warszawie kompleksu Centrum Opatrzności Bożej jako nowoczesnej instytucji kultury. W skład kompleksu wchodzi Świątynia Opatrzności Bożej, Muzeum Jana Pawła II i Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Panteon Wielkich Polaków.

■ Świat

- 27 listopada ■ bliskowschodnia konferencja pokojowa w Annapolis z udziałem prezydenta Palestyny i premiera Izraela, przedstawicieli 46 krajów (w tym Polski) i organizacji międzynarodowych.

69. Marszałek senior Ryszard Bender przekazuje prowadzenie obrad nowo wybranemu marszałkowi Bogdanowi Borusewiczowi

■ Senat

- 19 grudnia ■ debata nad programem legislacyjnym i programem prac Komisji Europejskiej na 2008 r.
- 20 grudnia ■ wybór senatorów Krzysztofa Kwiatkowskiego i Piotra Zientarskiego do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

■ Sejm

- 19 grudnia ■ powołanie komisji śledczej do zbadania okoliczności tragicznej śmierci byłej posłanki Barbary Blidy.
- Uchwała w sprawie traktatu reformującego UE podpisanego w Lizbonie 13 grudnia 2007 r. Sejm wyraża wolę szybkiej ratyfikacji traktatu.

■ Polska

- 10 grudnia ■ początek działalności Belsat TV, satelitarnego kanału TVP dla Białorusinów w ich języku. Działalność kanału wspierają ministerstwa spraw zagranicznych Polski i Litwy oraz litewska telewizja publiczna.
- 21 grudnia ■ wejście Polski do strefy Schengen. Zniesiono kontrolę na przejściach granicznych z Litwą, Niemcami, Czechami i Słowacją.

■ Świat

- 13 grudnia ■ podpisanie traktatu reformującego przez przywódców 27 państw członkowskich UE w Lizbonie. W imieniu Polski podpis składają premier Donald Tusk i minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski.

70. Polska w strefie Schengen

■ Sejm

- 11 stycznia ■ uchwała o powołaniu komisji śledczej do zbadania sprawy zarzutu nielegalnego wywierania wpływu przez członków Rady Ministrów, komendanta głównego Policji, szefa CBA oraz szefa ABW na funkcjonariuszy Policji, CBA oraz ABW, prokuratorów i osoby pełniące funkcje w organach wymiaru sprawiedliwości w celu wymuszenia przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków w związku z postępowaniami karnymi oraz czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi w sprawach z udziałem lub przeciwko członkom Rady Ministrów, posłom i dziennikarzom, w okresie od 31 października 2005 r. do 16 listopada 2007 r.
- 23 stycznia ■ rezolucja w sprawie ratyfikacji traktatu z Lizbony. Sejm zwraca się do prezydenta o uwzględnienie woli obu izb parlamentu o jak najszybsze zakończenie procesu ratyfikacji.

■ Polska

- 11 stycznia ■ ukazuje się książka prof. Jana Tomasza Grossa „Strach. Antysemityzm w Polsce tuż po wojnie. Historia moralnej zapaści”.
- 23 stycznia ■ katastrofa wojskowego samolotu transportowego CASA C-295M z wysokimi rangą oficerami Wojska Polskiego na pokładzie; ginie 20 osób.

■ Świat

- 1 stycznia ■ wejście Cypru i Malty do strefy euro.

71. Senat ogłasza rok 2008
Rokiem Andrzeja i Olgi
Małkowskich

LUTY 2008

	■ Senat
7 lutego	■ uchwała w sprawie ogłoszenia roku 2008 Rokiem Andrzeja i Olgi Małkowskich.
	■ Sejm
7 lutego	■ uchwała w sprawie ogłoszenia roku 2008 Rokiem Niepodległości.
28 lutego	■ uchwała w sprawie trybu wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.
	■ Polska
6 lutego	■ premier Donald Tusk staje na czele Komitetu Organizacyjnego piłkarskich mistrzostw Europy 2012. Budowa stadionów w Gdańsku, Wrocławiu i Poznaniu ma być współfinansowana przez budżet centralny w wysokości ok. 1/3 kosztów inwestycji.
26 lutego	■ uznanie niepodległości Kosowa przez Polskę.
	■ Świat
8 lutego	■ wizyta premiera Donalda Tuska w Rosji.
17 lutego	■ ogłoszenie niepodległości przez Kosowo.
24 lutego	■ prezydentem Kuby zostaje Raul Castro, brat Fidela Castro.

MARZEC 2008

	■ Senat
27 marca	■ debata nad informacją Rady Ministrów o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec–grudzień 2007 r. (podczas prezydencji portugalskiej).
	■ Polska
4 marca	■ podpisanie przez ministrów spraw zagranicznych Polski i Ukrainy umowy o małym ruchu granicznym, która umożliwi mieszkańcom 50-kilometrowej strefy przygranicznej odwiedzanie Polski bez wiz, na podstawie specjalnych zezwoleń.
	■ Świat
2 marca	■ wybory prezydenckie w Rosji; zwycięstwo Dmitrija Miedwiediewa.
28 marca	■ zawarcie umowy o zasadach małego ruchu granicznego między Polską a Ukrainą.

■ Senat

- 2 kwietnia ■ wyrażenie zgody na ratyfikację przez prezydenta Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.
- 23 kwietnia ■ debata nad roczną strategią polityczną Komisji Europejskiej na rok 2009.
- 24 kwietnia ■ uchwała w sprawie nadania szczególnego charakteru obchodom jubileuszu 90-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

■ Sejm

- 1 kwietnia ■ wyrażenie zgody (w drodze ustawy) na ratyfikację przez prezydenta Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.
- 11 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Zlikwidowano możliwość blokowania list w wyborach samorządowych od 2010 r.
- 17 kwietnia ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty prezydenta państwa Izraela Szymona Peresa.
- 25 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz niektórych innych ustaw. Dokonano zmian w składzie KRRiT. Ograniczono kompetencje rady oraz zmieniono sposób wyboru władz TVP i Polskiego Radia (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).

72. Wizyta prezydenta Izraela Szymona Peresa w Senacie

■ Polska

- 1 kwietnia ■ powołanie Rady do spraw Polaków na Wschodzie.
- 9 kwietnia ■ podpisanie ustawy o ratyfikacji Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską przez prezydenta. Prezydent uzależnia ratyfikację traktatu od jego ratyfikacji przez Irlandię; konflikt na tym tle z premierem Donaldem Tuskiem.
- 19 kwietnia ■ wystąpienie Partii Demokratycznej demokraci.pl z koalicji wyborczej LiD.

■ Świat

- 9 kwietnia ■ przyjęcie nowej konstytucji Kosowa.

MAJ 2008

■ Senat

- 7 maja ■ uchwała w sprawie uznania bohaterstwa rotmistrza Witolda Pileckiego i przywrócenia jego postaci pamięci zbiorowej Polaków.
- 15 maja ■ wyrażenie zgody na odwołanie Ewy Sowińskiej ze stanowiska rzecznika praw dziecka.

■ Sejm

- 28 maja ■ uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów z okazji wizyty prezydenta Francji Nicolasa Sarkozy'ego.

■ Polska

- 10–11 maja ■ VII Walne Zebranie Delegatów Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, prezesem zostaje Maciej Płażyński.
- 16 maja ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz niektórych innych ustaw.

■ Świat

- 8 maja ■ były prezydent Rosji Władimir Putin zostaje premierem.
- 23 maja ■ powołanie Unii Państw Południowoamerykańskich (UNASUR) przez 12 państw Ameryki Południowej.

■ Senat

- 22 czerwca ■ wybory uzupełniające w okręgu krośnieńskim w związku ze śmiercią senatora Andrzeja Mazurkiewicza.
- 24 czerwca ■ powstanie 31-osobowej senatorskiej drużyny piłkarskiej; trenerem zostaje były selekcjoner reprezentacji Polski w piłce nożnej senator Antoni Piechniczek, a kierownikiem drużyny – wicemarszałek Krystyna Bochenek.
- 26 czerwca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrotie tymi wyrobami i organizacji rynku wina. Zmieniono przepisy w celu ułatwienia podjęcia produkcji win gronowych przez podmioty posiadające własne uprawy winorośli, w tym szczególnie rolników i gospodarstwa agroturystyczne (przyjęta przez Sejm 10 lipca 2008 r.).
- Odrzucenie sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z działalności w 2007 r.

■ Sejm

- 13 czerwca ■ uchwalenie ustawy o opłatach abonamentowych. Rozszerzono krąg podmiotów zwolnionych z opłat na rzecz mediów publicznych o osoby bezrobotne oraz niektóre osoby korzystające z pomocy społecznej (wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności tej ustawy z konstytucją).
- Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, tzw. ustawy kominowej. Umożliwiono podwyższanie wynagrodzeń menedżerów w spółkach z udziałem Skarbu Państwa (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- Uchwała w sprawie akceptacji transplantacji jako metody leczenia.
- 25 czerwca ■ uchwalenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, ustawę o prokuraturze oraz ustawę – Prawo o ustroju sądów powszechnych (wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy).

73. Drużyna piłkarska senatorów z kierownikiem wicemarszałek Krystyną Bochenek

■ Polska

- 24 czerwca ■ utrzymanie wyroku skazującego członków plutonu egzekucyjnego ZOMO pacyfikującego w grudniu 1981 r. kopalnię „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju i „Wujek” w Katowicach przez Sąd Apelacyjny w Katowicach. Romualda Cieślaka, dowodzącego plutonem ZOMO, skazano na 6 lat więzienia, a pozostałych 13 byłych milicjantów – od 3,5 do 4 lat.

■ Świat

- 12 czerwca ■ odrzucenie traktatu lizbońskiego w referendum w Irlandii.
- 16 czerwca ■ podpisanie porozumienia o stabilizacji i stowarzyszeniu z UE przez Bośnię i Hercegowinę.
- 19–20 czerwca ■ przyjęcie projektu Partnerstwa Wschodniego przez Radę Europejską (inicjatywa Polski i Szwecji).

LIPIEC 2008

■ Senat

- 24 lipca ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Umożliwiono stosowanie tzw. metody memorialowej przy rozliczaniu kosztów z tytułu wynagrodzeń i składek ZUS niektórym pracodawcom (rozpatrzona przez Sejm wspólnie z projektami poselskimi oraz rządowym i przyjęta 6 listopada 2008 r.).
- Wyrażenie zgody na powołanie Marka Michalaka na rzecznika praw dziecka.

■ Sejm

- 10 lipca ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina.
- 23 lipca ■ powołanie Marka Michalaka na rzecznika praw dziecka.

■ Polska

- 3 lipca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, ustawę o prokuraturze oraz ustawę – Prawo o ustroju sądów powszechnych (dotychczas marszałek Sejmu nie nadał biegu wnioskowi prezydenta).
- 7 lipca ■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją ustawy o opłatach abonamentowych.
- 13 lipca ■ w wypadku samochodowym ginie prof. Bronisław Geremek.
- 24 lipca ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw.

■ Świat

- 13 lipca ■ szczyt w Paryżu inaugurujący Unię dla Śródziemnomorza (unia zrzesza 27 państw UE i 16 państw basenu Morza Śródziemnego).

SIERPIEŃ 2008

■ Polska

20 sierpnia

■ podpisanie umowy w sprawie instalacji w Polsce 10 pocisków przechwytyjących (elementów amerykańskiej tarczy antyrakietowej) przez sekretarz stanu Condoleezę Rice i ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego w Warszawie.

■ Świat

7 sierpnia

■ wybuch konfliktu w Gruzji, w Osetii Południowej. Interwencja zbrojna Federacji Rosyjskiej.

12 sierpnia

■ zarządzenie zawieszenia broni w Gruzji przez prezydenta Rosji. Wizyta prezydenta Lecha Kaczyńskiego i ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego w towarzystwie kilku szefów państw Europy Środkowowschodniej w Tbilisi – misja poparcia dla Gruzji.

■ Misja mediacyjna, w imieniu UE, prezydenta Francji Nicolasa Sarkozy'ego w Moskwie i Tbilisi. Uzgodnienie 6-punktowego planu pokojowego.

26 sierpnia

■ uznanie niepodległości separatystycznych prowincji Gruzji – Abchazji i Osetii Południowej przez Rosję.

WRZESIEŃ 2008

■ Senat

25 września

■ debata nad informacją Rady Ministrów o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2008 r. (podczas prezydencji słoweńskiej).

74. Rozpoczyna się proces autorów stanu wojennego

■ Sejm

- 20 września ■ uchwala w sprawie kryzysu gruzińskiego, który rozpoczął się w sierpniu 2008 r. w Osetii Południowej. Sejm potępia działania Rosji łamiące prawo międzynarodowe oraz opowiada się za utrzymaniem integralności terytorialnej Gruzji.

■ Polska

- 12 września ■ rozpoczyna się proces autorów stanu wojennego, w tym Wojciecha Jaruzelskiego, Czesława Kiszczaka i Stanisława Kani.
- 19 września ■ Trybunał Konstytucyjny orzeka, że przepis kodeksu karnego o karalności pomówienia narodu polskiego o udział w zbrodniach komunistycznych lub nazistowskich jest niezgodny z konstytucją.
- 27 września ■ powołanie Ruchu Obywatelskiego „Polska XXI” na czele z prezydentem Wrocławia Rafałem Dutkiewiczem.

■ Świat

- 1 września ■ nadzwyczajny szczyt UE poświęcony sytuacji w Gruzji z udziałem m.in. prezydenta Lecha Kaczyńskiego i premiera Donalda Tuska.
- 7 września ■ kryzys kredytów hipotecznych w USA. Przejęcie firm Fannie Mae i Freddie Mac wraz z gigantycznymi długami przez rząd.
- 15 września ■ ogłoszenie upadłości przez bank inwestycyjny Lehman Brothers, czwarty co do wielkości bank w USA. Początek światowego kryzysu finansowego.

PAŹDZIERNIK 2008

■ Senat

- 16 października ■ inicjatywy ustawodawcze – Projekt ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Przedłużono z 1 roku do 2 lat termin, w którym osoby internowane w oparciu o dekret z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym, będą miały możliwość wystąpienia z żądaniem o odszkodowanie i zadośćuczynienie (przyjęty przez Sejm 19 grudnia 2008 r.). Projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zmiany dotyczą systemu finansowania warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładów aktywności zawodowej (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektem rządowym i przyjęty 5 grudnia 2008 r.). Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Umożliwiono uzyskanie karty parkingowej przez osobę niepełnosprawną, która nie ukończyła 16 roku życia (rozpatrzony przez Sejm wspólnie z projektami poselskimi oraz rządowym i przyjęty 22 maja 2009 r.).
- 29 października ■ niewyrażenie zgody na zarządzenie przez prezydenta ogólnokrajowego referendum w sprawie kierunku reformy służby zdrowia.

■ Sejm

- 17 października ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (obie ustawy nieuchwalone po tzw. wecie prezydenta).

■ Polska

- 4 października ■ mecz piłkarski na stadionie Górnika Zabrze drużyny senatorów z reprezentacją senatów wyższych uczelni.
- 28 października ■ posiedzenie Rady Gabinetowej poświęcone wejściu Polski do strefy euro i sprawie kryzysu finansowego.

■ Świat

- 4 października ■ uroczyste zakończenie trwającej 5 lat misji irackiej Polskiego Kontyngentu Wojska Polskiego.
- 7 października ■ postanowienie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu o niedopuszczalności skargi Powiernictwa Pruskiego z 15 listopada 2006 r., do której dołączono 23 pozwy obywateli niemieckich przeciwko Polsce z tytułu przejścia po wojnie ich rodzinnych majątków.
- 10 października ■ podpisanie historycznego porozumienia o cywilnej współpracy nuklearnej przez USA i Indie.
- 23 października ■ podpisanie porozumienia o wznowieniu dialogu i współpracy przez Kubę i Unię Europejską.

75. Koniec misji Polskiego Kontyngentu Wojska Polskiego w Iraku

■ Senat

- 7 listopada ■ uchwała o ogłoszeniu roku 2009 Rokiem Polskiej Demokracji oraz uchwała w 90. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę.
- 20 listopada ■ inicjatywa ustawodawcza – projekt ustawy o obywatelstwie polskim (przyjęta przez Sejm 2 kwietnia 2009 r.; prezydent 27 kwietnia 2009 r. kieruje wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie zgodności ustawy z konstytucją).

■ Sejm

- 6 listopada ■ uchwalenie pakietu ustaw tzw. zdrowotnych: ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; ustawy o zakładach opieki zdrowotnej; ustawy o pracownikach zakładów opieki zdrowotnej; ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy z zakresu ochrony zdrowia (ustawy, oprócz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, nieuchwalone ponownie po tzw. wecie prezydenta).
- Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (inicjatywa Senatu, rządu i posłów).
- 21 listopada ■ uchwalenie ustawy o emeryturach kapitałowych. Ustawa dotyczy świadczeń pieniężnych wypłacanych ze środków zgromadzonych w Otwartych Funduszach Emerytalnych – OFE.
- Uchwalenie ustawy o służbie cywilnej.

■ Polska

- 5 listopada ■ posiedzenie szefów rządów państw Grupy Wyszehradzkiej i krajów bałtyckich w Warszawie w sprawie pakietu klimatyczno-energetycznego, bezpieczeństwa energetycznego, światowego kryzysu finansowego oraz Partnerstwa Wschodniego.
- 24 listopada ■ spotkanie w Warszawie przedstawicieli Grupy Wyszehradzkiej oraz Bułgarii, Estonii, Litwy, Łotwy, Rumunii, Szwecji i Słowenii w sprawie priorytetów czeskiego przewodnictwa w UE. Podjęto decyzje w sprawie podziału budżetu funduszu wyszehradzkiego na 2009 r.
- 25 listopada ■ ekshumacja zwłok gen. Władysława Sikorskiego w związku ze śledztwem prowadzonym przez IPN w sprawie okoliczności śmierci generała.
- 27 listopada ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie: ustawy o zakładach opieki zdrowotnej; ustawy o pracownikach zakładów opieki zdrowotnej; ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy z zakresu ochrony zdrowia.
- 28 listopada ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
- 29 listopada ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.
- 30 listopada ■ podpisanie przez prezydentów Polski i Litwy deklaracji wzywającej społeczność międzynarodową i rządy państw UE, by zażądały wycofania wojsk rosyjskich z terytorium Gruzji.

■ Świat

- 7 listopada ■ nadzwyczajny szczyt UE w Brukseli poświęcony kryzysowi ekonomicznemu z udziałem m.in. prezydenta Lecha Kaczyńskiego.
- 13 listopada ■ 4. szczyt energetyczny w Baku poświęcony dywersyfikacji dróg dostaw ropy naftowej i gazu ziemnego z Morza Kaspijskiego na światowe i europejskie rynki.
- 15 listopada ■ szczyt G 20 w Waszyngtonie. Projekt planu stabilizacji systemu finansowego.
- 23 listopada ■ wizyta prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Gruzji. Ostrzelanie konwoju wiozącego prezydentów Polski i Gruzji na drodze przy granicy z Osetią Południową.

GRUDZIEŃ 2008

■ Senat

- 4 grudnia ■ uchwała w sprawie uczczenia pamięci błogosławionego arcybiskupa Antoniego Juliana Nowowiejskiego, wielkiego Polaka i pasterza Kościoła Katolickiego. Uchwała w 70. rocznicę śmierci arcybiskupa Józefa Teofila Teodorowicza, ordynariusza lwowskiego obrządku ormiańskiego, posła i senatora II Rzeczypospolitej, wobec jego wielkich zasług dla odrodzenia niepodległego państwa polskiego.
- 11 grudnia ■ wizyta Dalajlamy XIV.
- 19 grudnia ■ debata nad programem działalności legislacyjnej i prac Komisji Europejskiej na 2009 r. – „Działajmy już teraz na rzecz lepszej Europy”. Debata Senatu wpisuje się w plan działania KE na lata 2005–2009 „Europa 2010: Partnerstwo dla odnowy europejskiej. Dobrobyt, solidarność, bezpieczeństwo”.

76. Konferencja ONZ w sprawie zmian klimatu w Poznaniu

■ Sejm

- 5 grudnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (inicjatywa Senatu i rządu).
- 19 grudnia ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.
- Uchwalenie: ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym; ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych (nieuchwalona ponownie po tzw. wecie prezydenta); ustawy o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego (ustawa dotyczy trybu sprzedaży Stoczni Gdynia SA i Stoczni Szczecińskiej Nowej sp. z o.o., sposobu zaspokojenia wierzycieli stoczni i ochrony praw pracowników – tzw. specustawa stoczniowa).

■ Polska

- 1–12 grudnia ■ „XIV Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu” („COP 14” lub „Szczyt Klimatyczny”) w Poznaniu. Uczestniczą w niej delegacje rządowe z ponad 190 państw, przedstawiciele organizacji pozarządowych i dziennikarze.
- 6 grudnia ■ spotkanie w Gdańsku poświęcone pakietowi klimatyczno-energetycznemu z udziałem przedstawicieli Grupy Wyszehradzkiej, krajów bałtyckich, Bułgarii, Rumunii i Francji.
- 9 grudnia ■ IX Polsko-Niemieckie Konsultacje Międzyrządowe w Warszawie.
- 12 grudnia ■ zakończenie Konferencji ONZ w sprawie Zmian Klimatu w Poznaniu. Zamknięto przegląd Protokołu z Kioto, uzgodniono uruchomienie Funduszu Adaptacyjnego i poznańską strategię transferu technologii.
- 22 grudnia ■ podpisanie w Warszawie zmienionej umowy między rządem polskim i ukraińskim o zasadach małego ruchu granicznego, co umożliwi ratyfikację umowy o zasadach małego ruchu granicznego z 28 marca 2008 r.
- 25 grudnia ■ podpisanie przez prezydenta tzw. specustawy stoczniowej dotyczącej sprzedaży stoczni w Gdyni i w Szczecinie. Stocznie zostaną wystawione na sprzedaż w otwartym nieograniczonym przetargu. Ustawa wiąże się z decyzją Komisji Europejskiej, która uznała, że pomoc udzielona obu stoczniom jest nielegalna i nakazała polskiemu rządowi wyprzedaż ich majątku do 6 czerwca 2009 r.

■ Świat

- 3 grudnia ■ podpisanie w Oslo konwencji zakazującej użycia, produkcji i składowania broni kasetowej przez przedstawicieli ponad 100 państw.
- 5 grudnia ■ umiera patriarcha Moskwy i Wszechrusi Aleksy II.
- 11–12 grudnia ■ szczyt Rady Europejskiej w Brukseli. Przyjęto pakiet przedsięwzięć zakładających redukcję emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. do poziomu o 20% niższego niż w 1990 r. Spełniono postulaty polskiego rządu dotyczące ostatecznego kształtu pakietu energetyczno-klimatycznego.
- 16 grudnia ■ rozmowy ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego z podsekretarzem stanu ds. rozbrojenia i bezpieczeństwa międzynarodowego Johnem Rodem o realizacji podpisanej umowy o instalacji w Polsce elementów amerykańskiej tarczy antyrakietowej oraz deklaracji o współpracy strategicznej.

■ Sejm

- 9 stycznia ■ debata poświęcona bezpieczeństwu energetycznemu Polski w związku z kryzysem gazowym.
- 23 stycznia ■ rezolucja w sprawie jak najszybszego ratyfikowania Traktatu z Lizbony.
 ■ Uchwała w sprawie uczczenia rocznicy rozpoczęcia obrad Okrągłego Stołu i odzyskania przez Polskę wolności.

■ Polska

- 12 stycznia ■ wniosek prezydenta do Sejmu o ponowne rozpatrzenie ustawy o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych.
- 18 stycznia ■ wejście w życie przepisów znowelizowanego w listopadzie 2008 r. kodeksu pracy nakazujących wszystkim pracodawcom wyznaczenie pracowników odpowiedzialnych za udzielanie pierwszej pomocy i ewakuację w razie pożaru. Przepisy te budzą kontrowersje przede wszystkim u właścicieli firm jednoosobowych.
- 29 stycznia ■ wyniki ekshumacji zwłok gen. Władysława Sikorskiego – zgon nastąpił wskutek obrażeń wielonarządowych, generał nie został uduszony ani postrzelony.

■ Świat

- 1 stycznia ■ wejście Słowacji do strefy euro.
 ■ Brak porozumienia odnośnie ceny gazu między Gazpromem i Naftohazem. Początek konfliktu gazowego między Rosją a Ukrainą.
- 18 stycznia ■ zawarcie porozumienia w sprawie cen dostaw rosyjskiego gazu między Rosją i Ukrainą.
- 20 stycznia ■ objęcie przez Baracka Obamę urzędu prezydenta Stanów Zjednoczonych.
- 27 stycznia ■ Cyryl I zostaje prawosławnym patriarchą Moskwy i Wszechrusi.

77. Barack Obama zostaje prezydentem Stanów Zjednoczonych

■ Senat

5 lutego

■ uchwała w sprawie obrony chrześcijan prześladowanych w Indiach. Senat wzywa rząd polski do podjęcia działań w ich obronie na arenie międzynarodowej.

■ Sejm

13 lutego

■ powołanie komisji śledczej do zbadania prawidłowości działań organów administracji rządowej w sprawie postępowań karnych związanych z uprowadzeniem i zabójstwem Krzysztofa Olewnika.

19 lutego

■ przedstawienie przez Radę Ministrów planu walki z kryzysem, zakładającego m.in. ochronę miejsc pracy.

20 lutego

■ uchwalenie ustawy o funduszu sołeckim.

■ Polska

3 lutego

■ rozpoczyna się proces w sprawie ostrzelania afgańskiej wioski Nangar Khel przez 7 żołnierzy Polskiego Kontyngentu Wojskowego.

25 lutego

■ szczyt społeczny nt. kryzysu ekonomicznego zwołany przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego.

■ Senat

19 marca

■ debata nad informacją Rady Ministrów o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec–grudzień 2008 r. (podczas prezydentury francuskiej).

■ Sejm

19 marca

■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty. Obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego objęto wszystkie dzieci w wieku 5 lat oraz obniżono wiek obowiązku szkolnego dla dzieci z 7 do 6 lat.

20 marca

■ uchwała w sprawie uczczenia 10. rocznicy przystąpienia Polski do NATO i 60. rocznicy istnienia Paktu Północnoatlantyckiego.

■ Polska

5 marca

■ zgłoszenie przez rząd polski kandydatury Włodzimierza Cimoszewicza na stanowisko sekretarza generalnego Rady Europy.

9 marca

■ postanowienie prezydenta w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego (wybory odbędą się 7 czerwca 2009 r.).

31 marca

■ spłata ostatniej raty długu (886 mln dolarów) wobec Klubu Paryskiego. Po przeszło 30 latach oddano 60 mld dolarów (został jeszcze dług wobec Japonii, który Polska powinna spłacić do 2014 r.).

■ Wejście w życie przepisów ustawy o upadłości konsumenckiej oraz przepisów mających ułatwić przedsiębiorcom zakładanie nowych firm (m.in. tzw. jedno okienko).

■ Świat

- 15 marca ■ wybór ponowny Andżeliki Borys na prezesa Związku Polaków na Białorusi.
- 19–20 marca ■ szczyt przywódców państw UE w Brukseli. Przeznaczono dodatkowe 600 mln euro do końca 2013 r. na Partnerstwo Wschodnie, zwiększono do 50 mld euro pomoc dla nowych krajów UE spoza strefy euro oraz przeznaczono 5 mld euro na pobudzenie gospodarki.
- 24 marca ■ uchwalenie w czeskiej izbie poselskiej wotum nieufności rządowi Mirka Topolánka; pierwszy przypadek obalenia rządu przez parlament w powojennej historii Czech.

KWIECIEŃ 2009

■ Senat

- 2 kwietnia ■ uchwała w sprawie uczczenia pamięci Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej.
- 21 kwietnia ■ uchwała w sprawie uczczenia 105-lecia Związku Górali, 90-lecia Związku Podhalań i 80-lecia Związku Podhalań Północnej Ameryki.
- 22 kwietnia ■ wprowadzenie poprawek do ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar wystąpień wolnościowych w latach 1956–1983. Rozszerzono m.in. krąg osób poszkodowanych o osoby, które poniosły śmierć w trakcie tłumienia manifestacji lub strajków w latach 1983–1989 i wydłużono termin składania wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego z 2 do 10 lat.

■ Sejm

- 2 kwietnia ■ uchwalenie z inicjatywy Senatu ustawy o obywatelstwie polskim (wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją tej ustawy).
- 23 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw, tzw. ustawy deweloperskiej. Zniesiono obowiązek uzyskiwania pozwolenia na budowę i zgłaszania budowy, zniesiono instytucję zatwierdzania projektu w drodze decyzji administracyjnej oraz konieczność uzyskiwania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego (wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności ustawy z konstytucją).
- 24 kwietnia ■ uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększono składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników prowadzących gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 50 ha przeliczeniowych.
- Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych. Ograniczono subwencje dla partii politycznych w latach 2009–2010 (wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności ustawy z konstytucją).

■ Polska

- 6 kwietnia ■ śmierć prof. Andrzeja Stelmachowskiego, marszałka Senatu I kadencji, współzałożyciela i długoletniego prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.
- 22 kwietnia ■ ostateczny wyrok, po 28 latach, w sprawie funkcjonariuszy ZOMO, którzy w 1981 r. zabili 9 górników podczas pacyfikacji kopalni „Wujek” i „Manifest Lipcowy”. Sąd Najwyższy oddalił wszystkie kasacje i utrzymał w mocy wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 24 czerwca 2008 r.
- 27 kwietnia ■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją ustawy o obywatelstwie polskim.
- 29 kwietnia ■ sprowadzenie ciała Piotra Stańczaka do Polski. Polak został porwany i zabity w Pakistanie przez talibów.
- 29–30 kwietnia ■ kongres partii EPP-ED (Grupa Europejskiej Partii Ludowej, czyli Chrześcijańskich Demokratów oraz Europejskich Demokratów) w Warszawie. Przyjęto Manifest Wyborczy poświęcony: tworzeniu dobrobytu, bezpiecznej Europie, walce ze zmianami klimatycznymi, wyzwaniom demograficznym oraz jedności UE na arenie międzynarodowej.

■ Świat

- 1 kwietnia ■ przyjęcie Chorwacji i Albanii do NATO. Obecnie pakt liczy 28 członków.
- 2 kwietnia ■ spotkanie G20 w Londynie w celu wypracowania wspólnej strategii wyjścia ze światowego kryzysu finansowego.
- 3–4 kwietnia ■ uroczysty szczyt NATO z okazji 60. rocznicy powstania paktu. Ogłoszono oficjalny powrót Francji do struktur wojskowych NATO, dokonano wyboru Andersa Fogha Rasmussena na stanowisko nowego sekretarza generalnego paktu.
- 5 kwietnia ■ wystrzelenie przez Koreę Północną rakiety dalekiego zasięgu, która przeleciała nad terytorium Japonii.
- 15/16 kwietnia ■ formalne zakończenie działań wojsk rosyjskich w Czeczenii (po niemal 10 latach).

MAJ 2009

■ Senat

- 14 maja ■ debata nad roczną strategią polityczną Komisji Europejskiej na rok 2010.
- 27 maja ■ uchwała w sprawie uczczenia pamięci Wojciecha Korfanteo, współtwórcy II Rzeczypospolitej.

■ Sejm

7 maja

■ uchwalenie ustawy o zmianie Konstytucji RP. Ustalono, że w kadencjach Sejmu i Senatu następujących po kadencji, w czasie której ustawa weszła w życie, osoba skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego nie może pełnić mandatu posła lub senatora.

■ Przyjęcie wszystkich poprawek Senatu do ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989 i uchwalenie ustawy. Zadośćuczynienie ma formę jednorazowego świadczenia pieniężnego.

22 maja

■ orędzie prezydenta Lecha Kaczyńskiego i wystąpienie premiera Donalda Tuska dotyczące sytuacji gospodarczej w Polsce oraz informacja ministra finansów w sprawie sytuacji Polski na tle światowego kryzysu gospodarczego.

■ Uchwała w sprawie uczczenia 20. rocznicy wyborów z 4 czerwca 1989 r. i odzyskania przez Polskę wolności.

■ Uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (inicjatywa Senatu, rządu i posłów).

■ Polska

18 maja

■ wniosek prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją 2 ustaw – o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw; ustawy o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz niektórych innych ustaw.

29 maja

■ ostatni dzień pracy stoczni w Szczecinie i w Gdyni.

■ Świat

6 maja

■ ratyfikacja traktatu lizbońskiego przez senat Czech.

7 maja

■ inauguracja Partnerstwa Wschodniego w Pradze. Unia Europejska postanawia zaangażować się w głębszą współpracę z Ukrainą, Mołdawią, Azerbejdżanem, Armenią, Gruzją oraz warunkowo z Białorusią. Partnerstwo oferuje m.in. powiązania dotyczące stref wolnego handlu, zniesienia ograniczeń wizowych i współpracę w ramach programów europejskich.

25–26 maja

■ przeprowadzenie testu nuklearnego i próby rakietowej przez Koreę Północną.

28 maja

■ postawienie południowokoreańskiego wojska w stan najwyższej gotowości po zagrożeniach wojennych Korei Północnej.

■ Senat

3 czerwca

■ spotkanie przewodniczących parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej, któremu przewodniczy marszałek Bogdan Borusewicz. Spotkanie dotyczy bezpieczeństwa dostaw energetycznych i Partnerstwa Wschodniego.

■ Sejm

3 czerwca

■ otwarcie wystawy „Polska droga do wolności 1980–1989” przygotowanej przez Bibliotekę Sejmową.

■ Wspólne posiedzenie posłów i senatorów poświęcone 20. rocznicy odzyskania przez Polskę wolności i demokracji. W posiedzeniu udział biorą m.in. prezydenci Lech Wałęsa i Aleksander Kwaśniewski, były premier Tadeusz Mazowiecki, przedstawiciele 24 europejskich parlamentów i szef Parlamentu Europejskiego Hans-Gert Pöttering.

78. Otwarcie wystawy „Polska droga do wolności 1980–1989” w Sejmie

■ Polska

4 czerwca

■ Polacy świętują 20-lecie demokracji. Oficjalne obchody w Krakowie i Gdańsku. W uroczystościach na Wawelu uczestniczą m.in. metropolita krakowski kardynał Stanisław Dziwisz, marszałek Senatu Bogdan Borusewicz, byli prezydenci – Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Ryszard Kaczorowski, byli polscy premierzy, marszałkowie Sejmu i Senatu, prezydent Czech Vaclav Havel, kanclerz Niemiec Angela Merkel, szefowie rządów Czech, Litwy Rumunii, Słowenii, Ukrainy i Węgier. Zgromadzeni wystosowują „Pamiętność do Młodej Europy”. W Gdańsku odprawiono mszę św. pod Pomnikiem Poległych Stoczniovców z udziałem m.in. prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Po mszy odbywa się wiec NSZZ „Solidarność”. Podczas międzynarodowej konferencji „Solidarność i upadek komunizmu” spotykają się opozycjoniści z krajów postkomunistycznych, m.in. Lech Wałęsa, Vaclav Havel, marszałek Senatu Bogdan Borusewicz i premier Donald Tusk.

■ Świat

4–7 czerwca

■ wybory do Parlamentu Europejskiego.

79. Msza św. pod Pomnikiem Poległych Stoczniovców w Gdańsku z okazji obchodów 20. rocznicy wyborów 4 czerwca 1989 r.

80. Premier Donald Tusk przemawia podczas uroczystości na Wawelu z okazji obchodów 20. rocznicy wyborów 4 czerwca 1989 r.